

TÜRK DÜNYASI ŞİİR ANTOLOJİSİ

Proje Genel Koordinatörü

ZAKİR FERECOV

Abşeron Valisi (Azerbaycan)

Ankara - 2008

TURKİYE

ABDULLAH SATOGLU

ÇANAKKALE'DE MEHMETÇİK

Anafartalar'a Türk mührünü vurmuş ırkım
Yedi düvele karşı set gibi durmuş ırkım.

Seyid Onbaşı derler tek başına bir ordu
Uc yuz kilo mermiyi namluya suruyordu.

Mehmetçik ki alnına levhid ışığı vurmuş
O iman ve azimle dehri kasıp kavurmuş.

Canakkale'de sanki Seddulbahir bir surdu
Cihan?titreten dev bir orduydu bu ordu.

Conkbayırından kalkt?
Mehmetcikler hucuma
"Şehid diye yazılsın" diyordu baş ucuma.

Dikti bayrağı engin şevkle Kireçtepe'ye
Erdi "şehid'lik gibi en yüce mertebeye.

Cihâd için can veren on binlerce şehide
Yapılsa sezađ som altundan bir abide!

Gelenler gordu -varsa- gelecekler gorecek
Zafer turkusu 'Turk'un asırlarca surecek!

GONLUMDE ACAN LALELER

Solsa da ermez zevale
Gonlumde acan laleler.
Özenmiş ism-i Celal'e
Gonlumde acan laleler.

İsmi, "Hande-i Mehtap'tır
Sadabad`da "Afitap"tır
Renk renktir "Reng-i Hicap"tır
Gonlumde acan laleler.

Ona "Nur-ı Cânan" denmiş
Hem "Aşub'i Cihan" denmiş
Harfleri cevahirdenmiş
Gonlumde acan laleler.

Dillerde hep "Gulbahar" var
Nerde "Fevvare-i Bahar"
Şair Nedim'den yadigâr
Gonlumde acan laleler.

ABDÜLKADİR BUDAK

AHŞAP RUHA TEN GİYİNMEK

Hiç bu kadar boğulmadım içimdeki bir gölde
Sunu yazısı başlığı olacaktı kitabında
Yaprak bir orman? algı?yorken
Parkla insan yüzlerini karıştırdı her zaman
Ferit cunku benziyordu parklara

Bir parti marşının sözlerini yazmayı
İsteyen bir adamdan kara bir cumle daha
İçeriği boşaltılan bir anlamda yaşıyoruz
Ten giyinmek zorundayız bu ahşap ruha

Hepimiz Yesenin'dik yani şehrin kır kokusu
Yanlış yerlerde gezerdik polis götürürdü bizi
Başımız derde girerdi Haydar açıklayınca
İçimizdeki ıssızlıktan başlardı Haydar
- *Bırak ulan felsefeyi!* dedirtirdi sonunda

Ah Ferit neden öldün park değildir mezarlık
Dordumuzu bine boldun ve böylece azaldık

BABAM VE GUZ

Başlık yanıltmasın sizi, babam yaza benzerdi
Ama her zaman için guzden yaprak alacaklı?

Babam yaza benzerdi, kendine susamam için
Gozlerine bakardım, kurumuş kuyu ağzı

Yaza benzerdi babam, balkonda cay icmeye
Ya bana oyle gelirdi ya bardaklar kanard?

Babam bana benzerdi, bir gol manzarasına
Aniden fırtına çıkar kayık dediğin batardı

BABAM VE ORMAN

Bir kibrit çöpünün gücüne şaşılır hep
Kavla buluştuğunda yok olur orman

Baba ormansa eğer oğul kibrit çöpüyse
Kulun raporu istenir Abdulkadir Budak'tan

HAYATTA BEN EN ÇOK ANNEMİ SEVDİM

Can Yucel'e nazire

Ona göre baştan beri iflâh olmaz biriydim
Babam korkuydu bana, annem yürek serinliği
En sevdiği oğluydum -bana hep oyle gelirdi-
Uzun avcı öykülerini ilk ondan dinlemiştim
Hayatta ben en çok annemi sevdim

Sözümüne büyümüşüm, ekmek getirirdim eve
Annem oldu, düşüyorum, koptu salıncağın ipi
Anahtarsız bir kilide benzediğim doğru şimdi
Saclarına tırmanırdayım tutunup yâdlara
Kokusu kalmıştır diye kapandım odalara

Kıyamazdı bilirdim şiirler yazan oğluna
Sevgilim terkedince benden fazla ağlardı
İstiridyeydi annem, icinden inci cıkarırdı?
Hergün daha da büyüyor yüreğindeki yırtık
Annemi anılarda bile bulamıyorum artık

Babamın hemen ardından gitmesi gerekmezdi
Evinin badanasına yarım bırakıp erkenden
O gün bugundur bana gulden önce gelir diken
Dedim ya anahtarını yitirmiş bir kilidim
Hayatta ben en çok annemi sevdim

ADNAN OZER

MEDRESEDE İSYAN

I

Düşlerimi şerre yoruyor bir deli kadın
korkuluğumu kaçtırttı kargalar
donecek bir evim yok
uzaklara atıyorum şapkamı

yüreğimi 'hayra' yoruyor bir deli kadın
besmele kokuyor şiirim
duadın onlar sakalsız gençler için
- kim opecek onlar??
seladın onlar kusurlu kızlar için
- kim sevecek onlar??

II

Kâinat bölündüğünde ordaydım
bir soluk yaprak düştü payıma
arsa cıktım boynumun kuru dalından
deniz zambakları ekim gokbiryana

silin beni bu yaşamdan
silin silebilerseniz

ben katran, eski hint boyası?
budak recinesi
şair ve alçak
'Beşer' bölündüğünde ordaydım
hasta çocuklar düştü payıma

göğsümden indim öksüz düğünlerine
erikler kuruttum göbeğimin karışında
kâh beni bir rekatta
kâh kâlabilirseniz

ben şeytan ortağı
hasırcı bıçağı
şair ve alcak

KIRLARA VEDA

Gözyaşlarının gücü vardı eskiden
ırmak yuklu adamlardır, tuz katarlarının adanca giden
gölgemizde damlaların bıraktığı izlerden
acıldır? hayal, tuzun sudan bukağısı çözülürken

Utanır arınırdık şehirde fazla kalmak suçundan,
akıl danışırdık yağmura, nasıl doneriz
evlerimize doğru yollarından,
nasıl fener yapıp kemiklerimizden, tutsuleriz
gecenin mor arılarını? cıkcı kovanından.

Coraksa gece, saclarda yıldıız, gözlerde yine yağmur,
sarı bir zaman dilimi gibi fenerler
(mum yanar, yağ dolanır, mumyalar toprağı çamur)
kandaki yaralar gibi gülün ağrıttığı dikenler,
ardımızdaki yoksul ve yerli bir soylenti...

Böyle yürüdük ateşli ekinler gibi menzilsiz,
Yoktu buğdaya un olmaktan ötesi
bulgur çeken kadınlardan doğduk ya biz;
güneşi taşa sırmalayan o kırıntı bilgeleri,
aya bakan sundurmalarda catlak topkulu annelerimiz,
sıcak bağımsız, gulec mışkımlar, dindar soğan tilmizleri;
topuklar, ah o topuklar ve kerpici terkedişimiz.

Kızıl toprak ve iri saman, yani Allah'ın harc?
gözyaşlarının gucuyle eskiden
serin eviclerine sarı bir mahremlik sunardı,
yağmur bir dua gibi geçerdi pencerelerden,
yetim insan toprağın vicdanıyla doyardı.
Demem o ki, gözyaşlarının gücü vardı eskiden.

ADNAN YUCEL

YÜREK ÇAĞRISI

Acılı yağmurlarla düşmüşüm yere
Tatlısu gollerine akamıyorum
Yüzüm yüreğim deprem dalgası
Bu gul kâşınlarına bakamıyorum
Her sevi bir türküdür bağrımda
Her öfke bir ağıt
Ağıtlar kuşatmış dört yanımı
Kendi turkulerimi haykaramıyorum

Şarkılarla bezeniyor ufuklar
Yüreğim patlıyor dağbaşlarında
Yüreğim
Sancımı duyar mışın yaralarınızda
Kuş seslerinde yaş nağmeleri
Şarkılar sabır ve çile makamınızda

Mendilimde ofke cıkkınızda bilinc
Uykusuz kalıt mışın kitaplarınıza
Dudaklarınızda huzun
Avuclarınızda sevinc
Kulak verir misin çılgınlığıma
Dağları aşarak gelmişim sana
Demir kapılar? kırarak
Işık olur musun karanlıklarına

İsterim ki senden
Yaylalarda otlak olasın
Ovalarda ırmak olasın
Yayılasın göğsümün kırlarına
Sarasın beni sarasın

Dalların sevdası düşmüş toprağa
Olgun meyvelere hasret gençliğimiz
Zamanın billur çağlayanı
Gurul gurul akarken avuclarımızda
Bir damla yağmur adına
Yakarmış dağbaşlarında yüreğimiz
Gökyüzünde sanılmış bütün yaşam
Gökyüzüne çivilenmiş ellerimiz

Ateşler yine parlıyor dağlarda
Dolular yine kırıyor cicekleri

Gecenin karnına inerken şafağın tekmeleri
Bulutları delen ışıklar
Ezik ve kinli
Aydınlık iri
Sanki kocaları işkencede kadın gözleri

Nasıl kapanır bu kanayan yara
Nasıl anlatılır ki sana bu hal
Terimde tuz gözyaşımında bal
Bağdaş kurar mısın soframa
Gözlerimde umut yüreğimde aşk
Ölümleri boşlayıp düşer misin sevdama

İsterim ki senden
İnancıma aşık olasın
Zindanıma ışık olasın
Yuruyesin gonlunun yollarına
Sorasın beni sorasın

İnce kabukları zorlanıyor zamanın
Gelecek damlıyor yorgun havuzlara
Damlalarla yılların gelin yuzu
Suların üstünde koskoca bir çağ
Umutlar sığmaz oluyor alanlara

Baharda gazel dokme bahcelerime
Ben yaşamayı bilmez miyim
Cocukların okul yollarında
Okulların sabah kollarında
Sanki guzellikleri gormez miyim
Papatya beyazlığında ölüm sarısı
Karanfil kıvrımlarında kan
Bu cicekler uğruna ölmez miyim
De gulum ben seni sevmez miyim

Bahar değil acı yükleniyor dallarıma
Yapraklarında ayrılık
Meyvelerimde gurbet
Vuslat olup gelir misin kollarına
Ellerimde kış saçlarımda kar
Cemre olup düşer misin toprağıma

İsterim ki senden
Yıldızlıkta inanc olasın

Zulme karşı direnç olasın
Gömülesin aşkımın sularına
Goresin beni goresin

Goresin ki destan edesin
Soyleyesin dillerden dillere
Bir turkunun dizelerinde
Bir kavalın nağmelerinde
Alıp başını gidesin
Bağrı yanık yeller üstünde
Güneşin rengiyle düşesin ufuklarıma
Karasın karanlıkların karanlıkların

RÜZGARLA BİR

Hangi günün gecesidir / yazı kışta kılan bilir
Gun icinde gorunmeden / gunu suya salan bilir
Dağlar düze iner birden
Aşkı sonsuz kılan bilir / rüzgarla bir olan bilir

Gol gol olur damda biri / centik atar gunlerine
Sel sel akar diğerleri / güneş güler tenlerine
Biri bine doner birden
Yolu yakın kılan bilir / ruzgarla bir olan bilir

Rüzgar çocuk sesleriyle / mavi bir düş kurar gökte
Sozde turku dalda cicek / olur acar her yurekte
Gozden perde iner birden
Düşü gerçek kılan bilir / rüzgarla bir olan bilir

AHMET ARİF

HASRETİNDEN PRANGALAR ESKİTTİM

Seni anlatabilmek seni.
İyi çocuklara, kahramanlara.
Seni anlatabilmek seni,
Namussuza, halden bilmeze,
Kahpe yalana.
Ard-arda kac zemheri,
Kurt uyur, kus uyur, zindan uyurdu
Disarda gurul- gurul akan bir
dunya...
Bir ben uyumadım,
Kac leylim bahar,
Hasretinden prangalar eskittim.
Saclarına kan gulleri takayım,
Bir o yana
Bir bu yana...
Seni bagirabilsem seni,
Dipsiz kuyulara.
Akan yildiza.
Bir kibrit copune varana.
Okyanusun en issiz dalgasına
Dusmus bir kibrit copune.
Yitirmis tilsimini ilk sevmelerin,
Yitirmis opucukleri,
Payi yok, apansiz inen aksamdan,
Bir kadeh, bir cigara, dalip gidene,

Seni anlatabilsem seni...
Yoklugun, Cehennemin obur adidir
Usuyorum, kapama gozlerini...

ANADOLU

Besikler vermisim Nuh'a
Salincaklar, hamaklar,
Havva Ana'n dunku çocuk sayilir,
Anadolu'yum ben,
Taniyor musun ?

Utanirim,
Utanirim fikaraliktan,
Ele, gune karsi ciplak...
Usur fidelerim,
Harmanim kesat.
Kardesligin, calismanin,
Beraberligin,
Atom gullerinin katmer actigi,
Sairlerin, bilginlerin dunyalarinda,
Kalmisim bir basima,
Bir basima ve uzak.
Biliyor musun ?

Binlerce yil sagilmisim,
Korkunc atlilariyla parcalamislar
Nazli, seher-sabah uykularimi
Hukumdarlar, saldirganlar, haydutlar,
Harac salmislar ustume.
Ne Iskender takmisim,

Ne sah ne sultan
Gocup gitmisler, golgesiz !
Selam etmisim dostuma
Ve dayatmisim...
Goruyor musun ?
Nasil severim bir bilsen.
Koroglu'yu,
Karayilan'i,
Mechul Asker'i...
Sonra Pir Sultan'i ve Bedrettin'i.
Sonra kalem yazmaz,
Bir nice sevda...
Bir bilsen,
Onlar beni nasil severdi.
Bir bilsen, Urfa'da kursun atani
Minareden, barikattan,
Selvi dalindan,
Olume nasil gulerdi.
Bilmeni mutlak isterim,
Duyuyor musun ?

Oyle yikma kendini,
Oyle mahzun, oyle garip...
Nerede olursan ol,
İcerde, disarda, derste, sirada,
Yuru ustune ustune,
Tukur yuzune celladin,
Firsatcinin, fesatcinin, hayinin...
Dayan kitap ile
Dayan is ile.
Tirnak ile, dis ile,

Umut ile, sevda ile, dus ile
Dayan rusva etme beni.

Gor, nasil yaratilirim,
Namuslu, genc ellerinle.
Kizlarim,
Ogullarim var gelecekte,
Herbiri vazgecilmez cihan parcası.
Kac bin yillik hasretimin koncası,
Gozlerinden,
Gozlerinden operim,
Bir umudum sende,
Anliyor musun ?

AHMET ERHAN

YAŞAMA SEVİNCİ

Butun guzel kadınlar?bu dunyan?
sevdim, diyebildiğim zaman
Butun kentlerini gezdim, denizlerine girdim
Ve artık bir tek taş kalmadı tanımadığım,
bir tek yuz, bir tek yer ad?
Soylenecek butun sozleri dinledim ve soyledim
butun soyleyeceklerimi
Ac?n? butun ucurlar?na indim ve c?kt?m
sevincin bütün dağlarına
Butun cicekleri koklad?m ve kopard?m
butun meyvalar?dallar?ndan
Islanmadığım yağmur, savrulmadığım yel
kalmad?...
Butun hakl?kavgalar?nda bu dunyan?
dövüştüm diyebildiğim zaman
Okudum butun kitaplar?, bütün şiirleri yazdım
Ve toplad?m butun dillerin en guzel sozlerini,
s?ralad?m tek bir sozlukte
Butun may?nlar?, butun dikenli telleri
ay?klad?m s?n?rlardan
Ve bir tek zorba c?kamad?onume.
Bu dunyada ac?ceken tek bir insan yoktur,
diyebildiğim zaman
İşte o zaman ölebilirim.
Toprağımda bir çığlık olur da büyür
yaşama sevincim...

OYLESİNE BİR AŞK ŞİİRİ

Gozlerin ipekyoludur omrumun
Akasya yuklu kervanlar gecir
Can sesleri aras?nda bir fener
Yanar soner yanar soner yanar soner
Gozlerin ipekyoludur omrumun

Kentin en kalabal?k yerlerinde
Dörtmala koşan bir at gibi
Çılgınlığa akan yalnızlığa ölüme
Yazılmış şiirleri yeniden yazmak bütün
Hayatı teğellemek yepyeni bir güne
Ve sonra sokmek uzun uzun

Gozlerin ipekyoludur omrumun
Yalnızlıktan gelir yalnızlıklara gider
Düşülür her şeyin altına bir tarih
Soluksuzum gunlerdir geceler uzar
Yaşamak dünyayı ödüllendirmektir artık
Kendimi öldürdüğüm yerlerde beni kan tutar

Başıma gelecekleri bile bile yürürüm
Hilton Oteli'nde hu cekerim huuu...
İşte hırkam ben de bir dervişim
Asam?vestiyerde b?rakmak zorunda kal?m
Nescafeyi konyakla kardığım günler gecelerdir

Bakarım gözlerine eğnim silkelenir
Döktüğüm acılar yıllar kederlerdir
Alnıma bir avuç tuz atılır düşünemem

Konuşamam ağlayamam bağıramam
Neden gece her gecenin ardından gelir

Gözlerin ipekyoludur omrumun
Gözlerin tarihçesi yaşayıp öldüğümün
İhlamur ağaçları altında bir Saraybosna hatırası
Sen Ben ve Deniz bir de rüzgârın örttüğü gençliğimiz
Sen Ben ve Deniz. Sen Ben ve Deniz...

BOĞULMAK

Boğulmak benim hünerimdir
Yağmurlara uzak o topraklarda
De ki oldu bu adam
Halk diktatörlüğünün birinci yılında

Boğulmak benim hünerimdir
Su geçirmez şemsiyeler gibi kollarımı açıp da
Yeni geldim, kurundum, şöyle ne oldum
O mel'un yalnızlığına corak sayfasında

Kendimi koşuya saldıgım bir mevsimdir
Yağmur beni kovalar, ben yuzumu y?kar?m
Kirliyim, ar?nmam, üç beş kadeh atarım
Ustune de bir cigara yakard?m, ben adam olsam

Derin uçurumlara tutkun bir ağaç gibi

Boğulmak hüner midir ah, bir elimi tutsan.

AHMET HAŞİM

MERDİVEN

Ag?r, ag?r c?kacaks?n bu merdivenlerden,
Eteklerinde güneş rengi bir yığın yaprak,
Ve bir zaman bakacaksın semaya ağlayarak...

Sular sarard?... yuzun perde perde solmakta,
Kızıl havalar! seyret ki akşam olmakta...

Eğilmiş arza, kanar, muttas?l kanar guller;
Durur alev gibi dallarda kanlı bulbuller,
Sular m?yand?? Neden tunca benziyor mermer?

Bu bir lisan-?hafidir ki ruha dolmakta,
K?z?l havalar?seyret ki akşam olmakta...

muttas?l = aral?ks?z
hafi = gizli

BİR GÜNÜN SONUNDA ARZU

Yorgun gozumun halkalarında
Guller gibi fecr oldu numayan,
Guller gibi... sonsuz, iri guller
Guller ki kam?ştan daha nalan;
Gun doğdu yaz?k arkalarında!

Altın kulelerden yine kuşlar
Tekrarın? omrun eder i'lan.
Kuşlar maddet onlar ki her akşam
Alemlerimizden sefer eyler?

Akşam, yine akşam, yine akşam
Bir sarma kemerdir suya baksam;
Ustumde sema kavs-i mutalsam!

Akşam, yine akşam, yine akşam
Gollerde bu dem bir kamış olsam!
fetr olmak - tan yeri ağarmak
numayan olmak- ortaya çıkmak
nalan - inleyen
kavs-i mutalsam - talsamlıyay

AHMET MUHİP DRANAS

FAHRİYE ABLA

Hava keskin bir komur kokusuyla dolar.
Kapanırdı daha gün batmadan kapılar.
Bu, afyon ruhu gibi baygın mahalleden,
Hayalimde tek çizgi bir sen kalmissin, sen!
Hulyasındaki geniş aydınlığa gulen
Gözlerin, dişlerin ve ak pak gerdanıyla
Ne güzel komsumuzdun sen, Fahriye abla!

Evimiz kutu gibi kucucuk bir evdi,
Sarmasıklarla balkon ortuk bir evdi;
Güneşin batmasına yakın saatlerde
Yikanırdı golgesi kuytu bir derede;
Yaz, kış yeşil bir saksi itir pencerede;
Bahçende akasyalar acıdı baharla,
Ne şirin komsumuzdun sen, Fahriye abla!

Önce upuzun, sonra kesik saçın vardı;
Teneğin bugdaysi, boyun bir basak kadardı;
İçini gıcıklardı bütün erkeklerin,
Altın bileziklerle dolu bileklerin.
Acıladı ruzgarda kısa eteklerin;
Acık saçık sarkılar söyledin en fazla,
Ne capkin komsumuzdun sen, Fahriye abla!

Gönül verdin derlerdi o delikanlıya,
En sonunda varmissin bir Erzincanlıya.

Bilmem şimdi hala bu ilk kocanda misin?
Hala dağları karlı Erzincan'da misin?
Bırak, geçmiş günleri gonluma hatırlasın;
Hatıradaki kalan şey değişmez zamanla,
Ne vefalı komsumızdın sen, Fahriye abla!

SERENAD

Yeşil pencereden bir gül at bana
Isıklarla dolsun kalbimin içi.
Geldim iste mevsim gibi kapına,
Gözlerimde bulut, saçlarımda cig.

Acıdan bir gulsun sen yaprak yaprak
Ben askımla bahar getirdim sana.
Tozlu yollardan geçtiğim uzak
İklimden sarkılar getirdim sana.

Seffaf damlalarla titreyen ağır
Goncanın altında bukulmuş her sak;
Senin için dallardan süzölen itir,
Senin için yasemin, karanfil, zambak...

Bir kus sesi gelir dudaklarından
Gözlerin gonluma acı nergisler,
Düsen bin opustur yanaklarından
Mor akasyalarla urperen şehir.

Pencereden bir gül attığın zaman
Isıklarla dolacak kalbimin içi..
Geçiyorum mevsim gibi kapından,
Gözlerimde bulut, saçlarımda cig.

KONUĞUM OL

Bir akşam konduğum ol
Oturup konuşalım biz bize
Anıların çubuğunu yakıp
Uzatalım geceyi biraz.

Geçmişe bir el sallayıp
Yaşanan günleri konuşalım
Ve günlerin üstüne çıkan
dumanlı, ısı havalardan

Kendimize daha az zaman
ayırarak da olur geceden
Çünkü boğulabilir insan
Yalnız kendini düşünmekten

Kapağı açılmayan kitaplar
Unutulmuş aşklar gibidir
Kitaplardan söz edelim
Ve onların gizli kalmış
sessiz tadlarından

Sabaha doğru perdeyi
aralayıp ufka bakalım
Ve bir çocuk gibi
hayretle seyredeyim
güneşin kızılığını

Konuşulmadan kalan
daha çok şey vardı
diye düşünerek çıkalım
güneşle kucaklaşan balkona
-Üşütmesin sabah serinliği

Bir bardak demli çay
burukluğu gibi kalsın
gecenin ve sabahın tadı
yaşasın anılarımızda

Konuğum ol, oturup
konuşalım bir akşam
ve uzatalım geceyi
sözün çubuğunu yakarak

KALBİM UNUT BU ŞİİRİ

Uğuldayan ve hep uğuldayan
bir orman kadar üşüyorum şimdi
yanlış rüzgarlar esiyor dallarımda
yanlış ve zehirli cicekler açıyor
Kanımda kocaman gözleriyle bir çığlık

Su ve ses kadar beklediğim
ne kaldı geride, bilmiyorum
uzanıp uyumak istiyorum golgeme
ve sarılmak o kocaman gözlerin
uğuldayan rüzgarlarına

Bir acıyı yaşarım be zehirden
cicekler üretirim komur karas?
ucurum kadar bir yalnızlık
yaratırım kendime, atlarım
Anı? yoktur küçük rüzgarlarım
Yapraklarım yok artık kuşlarım yok
büsbütün viran oldu dağlarım
ezberimdeki türküler de savrulup gitti
ömrumün karşılığı kalmadı sesimde
sesimde yalnız ormanlarım gumburtusu

Yanlış. daha baştan yanlış
bir şiirdi bu, biliyorum
ve belki ömrümüzün yakın geçmişi
bu kadar doğrudu ancak, kimbilir
Kalbim unut bu şiiri

GÜLÜŞÜN EKLENİR KİMLİĞİNE

Gün biter gülüşün kalır bende
anılar gibi suruklenir bulutlar
Omrumuz ayrıklar toplamadık
yarım kalan bir şiir belki de

Aykırı anlamlar arayıp durma
guz bitip sular kopurur de
kapanmaz gülüşünün açtığı yara
ucurum olur zaman her gece

Her gece yeni bir savaş baslar
ac?ses olur, ses deli yağmur

Sığındığım her yer adınla anılır
ben girerim sokağı devriyeler basar
Bir de gülüşün eklenir kimliğime

KUŞ BAKIŞI

senin bakışın sevgilim
senin bakışın
bulutlarla yanak yanağa gezen kırlangıç
ucurumların anlamın?bilen albatros
yağmurlu günlerde güneş devrimi yapan guvercin
senin bakışın
telefon kulübesinde sesimle sevişen kumru
gokgurultusunun ustunden gecen turna
emeğin kavgasına kanat veren kartal
senin bakışın sevgilim
senin bakışın
"cok uzaklara gitmeliyim kendimi bulmak icin" diyen leylek
"uzaklara gidersen yitirirsin yakındakileri" diyen serce
baştankara, icimdeki yaz?bahcesine dadanan
sevgilim
senin bakışın
kısa otlara uzun dalların öykülerini anlatan çalikuşu
çocukluğumun şeytan uçurtmalarıyla yarışan saka
aynanın önünden yavaşça geçen tavuskuşu
sevgilim
ışığın yırtıldığı yerde gökyüzünü bekleyen ispinoz senin
bakışın
gökdelenin bodrumunda yuvasını arayan tarlakuşu
odun kafalıları hırpalayan ağaçkakan
sevgilim
savaş gemilerinin üzerine yağın martı senin bakışın

senin bakışın
geceyi, seviştikçe kanadı kanayan geceyi
boşluğun ıslığıyla aralayan yabankazı
gercekustu pelikan,
gokyuzunde su kanallar? acan pelikan
"yakaladığım en büyük balık sensin" diyen yalçapkın? senin
bakışın
sevgilim
senin bakışın
konduğu ağaçlara bir bir sarıldığım ardıçkuşu
suruden erken ayrılan bıldırcın
cerenin sırtında uyuyan keklik
sevgilim
senin bakışın yağmurkuşlarının nem bolluğu
yıldızların felsefesini bilen kukumav
cennet papağanı, yatağında gökkuşağını uyutan
kuşların müzik öğretmeni bülbül
senin bakışın
ezilenler başkaldırdıkca sevinçle oten kızılgerdan
sinema karanlığında dudak çırpın İstanbul kuşu,
öyle bir kuş varsa eğer
geceyle gündüzü tüylerinde eşitleyen saksagan
sevgilim
senin bakışın
mutsuzluğa gagasıyla gülümseme biçen kayaşakrağı
yapraktan çimene haber götüren ötleğen
Van Golu'ne golgesi vuran atmaca
Aladağlar'da iç geçiren şahin
senin bakışın
denizcilerin unuttuğu bahri
gemicilerin unuttuğu suyelvesi

sevgilim
hiç unutmadığım yelkovankuşu senin bakışın

yuzumdeki gokyuzu
bakışlarındaki kuşlarla tanrı? kendini
sevgilim senin yuzun
senin yuzun
eski kuşların yeni seyir defteri

UZUN KANATLI KUŞ SÜRÜLERİ DİLİYORUM SANA

aşk çılgınlığının köprülerinden geçelim seninle
sevgilim, yaban otları arasında bulduğum yeşim
yüreğimdeki su birikintisinde okyanusu arayan nehir
sevgilim, unutmabeni çiçeğinin tuttuğu günlük
gözlerimle sarıldığım kuğu bulutlu gökyüzü

ellerini ayrılıklardan kaçırdığım
dalgın deniz feneri duruşlu
ilkbaharda gezinen sis sacı? sevgilim
mevsimlerin ilkokulundan kışı silelim seninle
yaz yağmurlarına yakalanalım
kumsalında sevişmek istediğin Kız Kalesi'nin önünde
acık hava sinemaların yaktıklarında uyuyalım
yer gosterici uyandırsın bizi
gözümüze sıkıdığı el feneriyle

"hadi kalkın sevdalılar,
Aşk Hikayesi filminde oynayan çift yaşlanmış,
seyirci sizi gormek istiyor!"

binlerce, onbinlerce kemanla çağırdığım dolunay
elektriğin gümüş suyuna ışığını deydiren yıldız
yeraltı kentimde biten guzelavrat otu
geçmiş sevdalarımı erittiğin geceler için
yeniden birini sevmenin ne olduğunu anımsattığın
yüzümde tahtlar devirdiğin,
saraylar yıktığın için
düşlerinin içinden geçecek
uzun kanatlı kuş sürüleri diliyorum sana
ve severken seni,
sevdikce seni
hep çocuk kalacağım, biliyorum

AKİF KURTULUŞ

AY GOMULUR

ardından resmin asılır işlek yerlerine kentin
piyangocunun yanında tahta çitlere yakıştırırım
gozluklusun, üç yaş büyüksün, rize'de büyümüşsün
başka adını da bilirim, hepsi yalan, o gulmen de
eski, kucuk bir limandı gulmen, takalar sığıdır

ardından resmin asılır işlek yerlerine kentin
denizle kavgalı kayalar, otururum, elim tuzlandı
fırlatırım çakıl taşını, kaç kez sektirebilirim
gomulmesin suya, sen tut, durma sonra bana yuru
bulutları yerini doldurur yurumen, kuşlar kıskanır

ardından resmin asılır işlek yerlerine kentin
birden boşanan yağmurda mağaza diplerindeyken
otobusten inerken, hiç aklımda yokken karşımdasın
giderayak bir şey derdin, onu söyle işte, sonra sus
İstasyon kampanası susman, yapraklar doker

ardından resmin asılır işlek yerlerine kentin
çardağa çıkarım, ay gomulur calıplara
tutuşturun sarmaşıkları, seyredişinden alınıırım
uzak, içli şarkılar anımsarım, derken donup bakman
turaçlar çağırır bakman, bahcemde turunclar actır

resmini astılar işlek yerlerine kentin
çarşı içinde bir zaman daha konuşuldun

su, sarnıclardan bakraclara cekiliyordu
guze hazırlanıyordu kızlar, dağlar dalgındı
genctim, olur olmaz huylanışını sevdim en çok

YÜREĞİNİN VURUŞUYLA

ikiniz'e; artık "toren bitti"

mermi susuşunu aldım, başarısız suikastler hazırladım
kendime
kar icinde gectim ovalardan, gölgemi dağ kapladı
fırtınaya karıştırdı soluğumu sevgilim, savurdu tipiye

yüreğinin vuruşuyla sayardım aramızdan geçen
göçmenkuşları
unutturdu yüreğini de, fırlatıp attı boynundan ucar kokumu
ayaz vurdu, buğulandım kara saplanmış tren camlarında
artık güneş saati kullanacak mevsimlerden çok uzaktayım
tetik sesindeyim, düşüyorum küçük ihanetlerle yaralı aşklara

ALİ AKBAS

GOC

Su sereperler ya
Gidenlerin ardından
Dun askere
Hind'e Yemen'e
Bu gün ekmeğe
Yaban ellere
Donmezlerde ondan
Yoksa niye serpsinler
Sirkeci'den tren gider
Ona binen verem gider
Bir kapana calar
Analar ağlar
'Oğuuuul
oğul'
Cocuklar oksuz
Gelinler dul
Sirkeci'den tren gider
Evim barkım viran gider
Biz hep atla gectik Tuna'dan
Boyle gecmedik
Avrat uşak
Biz hic boyle gecmedik
Beyler utansın
Sirkeci'den tren gider
Vağım yoğum törem gider
Tuna bizden utanır
Biz Tuna'dan

Yuzune kapatır ellerini
Aldırma be Tuna'm
Yiğit çıplak doğar anadan
Sirkeci'den tren gider
Erzurumlu Duran gider
Burada ezan var
Orada can
'uyaaaaan
Uyaaaaan
Uyan! '
Sirkeci'den tren gider
Bir yaldızlı Kur'an gider

KERKUK USTUNE...

Ne zaman ki Kerkuk gelir aklıma
Boğazlanan bir Türk gelir aklıma.
Fuzûlî bağını talan edenin
Yuzu için tukruk gelir aklıma

Kerkuk bir obek kar col ortasında
Ah anamız ağlar el ortasında
Sağır mısın, sağır mısın Ankara?
Olduk gupe gunduz yol ortasında.

ZAFER GÜVERCİNLERİ

Göğsünü yelken gibi ruzgara gere gere
Tunc bedenli tayfalar cıkıyor bir sefere.
Belki ayın güneşin doğup battığı yere
Tuz kokan yosun kokan sulardadır bereket,
'Vira, vira bismillah! ' başlayacak hareket.

Hind'e Cin'e gideriz acıyı Marmara'dan
Uğurumuz Ay-yıldız esirgesin yaradan.
Yerinizi geniş olsun biz usandık karadan,
Ufukta yavaş yavaş silinir karartılar,
Kıyıda kalanlara selam edin martılar.

Akdeniz anne deniz, eski çağlardan beri
Fırtına kalyonlarla tanır bizi tan yeri
Selam gökteki yıldız, selam deniz feneri.
Gelen Türk tayfalar? yol ver hey deli deniz,
Rüzgarla konuşuruz, pirimiz Piri Reis.

Bir motor uğultusu ve bitme bilmeyen su
Kaptan'ın omur boyu surecek turkusunu bu
En cetin fırtınalar yollara kursa pusu,
Coşsa kudursa deniz, tufan olsa giderdik,
Elde değil bir kere, maviye gonul verdik.

Opulesi yelkenler, zafer guvercinleri
Bin hacıyı batırmış Barbaros'un kırk eri
Calkanır durur deniz, ulu seferden beri.
Enginde duman duman bir donanma yanıyor
Hala Burak Reis'in sesi yankılanıyor! ...

ELIF'E SOZUM VARDI

Köy dağların ardında kaldı
Bir gün cıktım yel-yapalak
Köy dağların ardında kaldı

Turkuleri unuttum
Gitgide ıradı kağı sesleri
Bir daha uğramadım

Halbuki Elif'e sozum vardı?
Hic varmadım
Kız dağların ardında kaldı

Sanırım;
Özlemiş, özlemiş alışmış Elif
Artık çoluk çocuğa karışmış Elif

Bilirim ardından atıyorlar
'İnsanoğlu çiğ süt içmiş emmioğlu
Sozu sav?m? olur?

Mumkunu yok
Donmez artık
Donmez o...'

ARİF DAMAR

DAR ACI

Uzun saclar yakisirdi sana uzun yillar
Bir gokyuzu bitince oteki baslardi
Cevik taylar dururdu guneste olgun basaklar
golgelikler dururdu,
Ovalar aydinlikta dururdu
Bulut gecti derdik bilemedin
Ya da yagmur yagacak derdik
Feslegen saksida guzel dururdu
Bak bu olacak sey mi komur beni vurdu
Ayaklarim aldi basini gitti
Ellerim kaldı duvarda
Kalk ne olur pencereyi ac
Uzun saclar yakisirdi sana uzun yillar
Bir gokyuzu bitince oteki baslardi.

GİTME KAL.....

Nice nice acilari aklina getir
Bunca yoksullugu aklina getir
Gozyaslarini aklina getir
"GITME KAL" var yok dinlemez bir cocuk istegidir
Gitme aklina getir
Kirac mu kirac topraklarin ustune
Gunesler acar yagmurlar kesilince

Cirilciplak kayada yeserir incir agaci
Dagların kuytusunda bir uslu cikcek
Dagitir mavisini kendi kendine
Gitme beraberlik icinde
Nasil sevinirdik aklina getir
Her seyi her seyi aklina getir
Gece yarilarini aklina getir
Soylediklerini aklina getir
Sinsi yagmurlar yagiyordu
Soguktu
Yaktigimiz atesi aklina getir
Nelerden geciyorsun aklina getir
Gitme dunyamizin her yerinde
Yorgun eller gulleri derleyince
Ellerin sevincini aklina getir
Gullerin sevincini aklina getir
Ne'cok severdik seni aklina getir.

HİSSEN YOK BU AKŞAMDA SENİN

Hissen yok bu akşamda senin
sen öğleden beri
bu renk renk
bu çeşit çeşit söylenen şarkının
artık haricindesin.

Tankın golgesi uzandı?ustune kadar,
nerdeyse, habersiz gun batacak.
Tamamen çekmiş göğsünden akan kanı
buyuk ve mutehammil toprak.

Her şeyin ne kadar şikâyetsiz
saatin hâlâ işliyor bileğinde,
onu akşamdan akşama kurardın,
tabii biraz sonra duracak.
Bugun gunlerden cumartesi,
dün yazdığın mektup,
ancak, dört gün sonra eline geçecek karının.
Senin orada eskisi gibi sesin işitilecek,
sesin teselli edecek
düşünür gibi gülecek,
kısaca : Yaşayacaksın.
Çocuğun o akşam yazdığı cevapta
bahsedecek çiçek açtığından
bahçenizdeki ağaçların.

Güneş battı,
yıldızlar doğacak biraz sonra,
şimdi karnın acıkmış olacaktı.
Cantanda tayın ve konserven var,
cebinde, yemekten sonra icecek sigaran.

Düşman bozguna uğratıldı arkadaş,
mârlarında olsun uyan!..

ARİF NİHAT ASYA

BAYRAK

Ey mavi goklerin beyaz ve kızıl susu,
Kız kardeşimin gelinliği, şehidimin son örtüsü,
Işık ışık, dalga dalga bayrağım!
Senin destanın? okudum, senin destanını yazacağım.

Sana benim gozumle bakmayanın
Mezarını kazacağım.
Seni selâmlamadan uçan kuşun
Yuvasını bozacağım.

Dalgalandığın yerde ne korku, ne keder...
Golgende bana da, bana da yer ver.
Sabah olmasın, günler doğmasın ne çıkar:
Yurda ay yıldızının ışığı yeter.

Savaş bizi karlı dağlara götürdüğü gün
Kızılığında ısındık;
Dağlardan çöllere düştüğümüz gün
Gölgene sığındık.

Ey şimdi süzgün, ruzgarlarda dalgalı,
Barışın güvercini, savaşın kartalı
Yüksek yerlerde açan çiçeğim.
Senin altında doğdum.
Senin altında öleceğim.

Tarihim, şerefim, şiirim, her şeyim:
Yer yüzünde yer beğen!
Nereye dikilmek istersen,
Soyle, seni oraya dikeyim!

FETİH MARŞI

Yelkenler bicilecek, yelkenler dikilecek;
Dağlardan çektiler, kalyonlar çekilecek;
Kerpetenlerle surun dişleri sökülecek

Yuru, hâlâ ne diye oyunda oynastasın ?
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın.!

Sen ne gecebilirsin yardan, anadan, serden....
Senin de destanın? okuyalım ezberden...
Haberin yok gibidir taşıdığın değerden...

Elde sensin, dilde sen, gönüldesin baştasın...
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın.!

Yuzune carpmak gerek zamanenin fendini...
Goster : Kabaran sular nasıl yıkar bendini ?
Kucuk gorme, hor gorme, delikanlım kendini

Şu kırık abideyi yükseltecek taştasın;
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın.!

Bu kitaplar Fatih'tir, Selimdir, Süleyman'dır.
Şu mihrap Sinanüddin, şu minare Sinandır.
Haydi artık uyuyan destan'ı uyandır.!

Bilmem, neden gündelik işlerle telaştasın
Kızım, sen de Fatihler doğuracak yaştasın.!

Delikanlım, işaret aldığın gün atandan
Yuruyacaksın... Millet yuruyacak arkandan !
Sana selam getirdim Ulubatlı'Hasandan

Sen ki burclara bayrak olacak kumaştasın;
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın.!

Bırak, bozuk saatler yalan yanlış işlesin !
Çelebiler çekilip haremelerde kışlasın!
Yuru aslanım, fetih hazırlığı başlasın...

Yuru, hâlâ ne diye kendinle savaştasın ?
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın.!

ARKADAŞ Z. ÖZGER

AŞKLA SANA

alınır?
dağ ateşiyle ısıtan
yuzunu
kanla yıkayan dostum
senin
uyurken dudağında gülümseyen bordo gül
benim kalbimi harmanlayan isyan olsun
şimdi dingin gövdende
uğultuyla büyüyen sessizlik
birgun benim elimde
patlamaya sabırsız mavzer olsun
başını omzuma yasla
göğsümde taşıyayım seni
govdem govdeneye can olsun

soyle bana ey
olumun acıklayıcı pervanesi
hangi yavru tek başına yığittir
hangi yangın bir başına söndürülür
ah herkes susuyor
hickimse bilmiyor icimin yangını?
ah herkes mi susuyor
kalbimi kalbine bağladığım dostum
ah herkes mi susuyor
kalbi kalbimize benzeyen dostlar

bir carmın gibi bırakırken kendini dünyaya
hayatın ateş renkli kelebekleri
bir bir tutuluyorken korkunc koleksiyonlar için
ah herkes mi susuyor

bağırısam içimdeki dehşeti
hırsım deler mi toprağı
beni
acıyla onduran
dostumu
aşkla vurduran hayat
sana
yaşananla harlanan bağrımın sevdasını akıttım
dünyanın yeni baharına
çatlarken kadim güneş
bağrım delinirken fidanların kanıyla
anamın doğurgan karnıdır diye
sevgilimin sütlenecek göğsüdür diye
dostumun üretken guludur diye
sana bağlandım
sana sarıldım

beni umutsuz koma
tarihle avutma beni
çünkü aşkla sınanmışım sana
sana yangınla, suyla, ateşle
olumle, yaprakla, şiirle sınanmışım
ey yaşarken kanayan acı
şimşekli gök, tufan, kan fırtınası
ucurum kâşında hızla buyuyen ot
yapraksız bir olumun anışı için

korpecik kuzuların derisi için
beni tarihle avutma
umutsuz koma beni

akıtsam deliren sevdam?
kopururmu hayat? besleyen su
ey benim
yedi başlı kartalım
her başını
bir dağ başlangıcında koyanım
senin
boyle diri bir akarsu gibi kâşınan govdenidir
bizim aşkımızı solduranların korkusu
çünkü elbette bir su
kendi akacağı toprağın sertliğini bilir
ve suyun govdesiyle yârtınca toprak
artık ırmak mı? ne denir
işte devrim
ona benzer bir akışın hızına denir
yarın ne olur bilirim ben
bahar gelir, otlar buyur
olum de yapraklan
bir dağ bulur uzun uzun bakarım
bir çam ağacı gölgesi
guzel kokular veren
bir damla güneş görünce
sana da gulumseyeceğim yarın

şimdi senin uzanıp yattığın otlarda
yarın yeni bir yeşillik büyüyecek

YERYÜZÜ AĞACI

kış geliyor
elim yaprak altında
es ey bad-? semen
catlak bedenime carp kalbimi harmanla
gencelmiş tarih kabartmalarının haklılığı aşkına
beni kendime gebe bırak

kış geliyor
otobus ne de kalabalık

yaslan bana yeryüzü ağacı
dikili gövdenin üretkenliği için
cıldıratan bir gubre mi arıyorsun
kökünü toprağımda dene

kış geliyor
koru govдеми pardosum

ağızıma konacak kış kuşları nerde
tutsana elimi canıkom tarih tekerrürden ibaretmiş
Miş bir geçmiş zaman failiymiş
ey beşeriyet beni beş iftarda öp

şair olmak kolay değil yavrum
uzvun o kadar guzelken
bir yanda yaş ağaca balta vuran çokluk
bir yanda kanım?azdıratan bokluk
beni artık hucre cogaltmaktan da yargılarlar
zahir

ATAOL BEHRAMOĞLU

TÜRKİYE, UZGUN YURDUM, GUZEL YURDUM

Turkiye, uzgun yurdum, guzel yurdum
Boynu bükük ay çiçeği
Şiirin ve aşkın geleceği

Turkiye, uzgun yurdum, guzel yurdum
Dağ rüzgarı, portakal bal?
Alcak gonullu, hunerli, sevdal?

Turkiye, uzgun yurdum, guzel yurdum
Yazgısı kara yazılmış gelin
Kurumuş sütü memelerinin

Turkiye, uzgun yurdum, guzel yurdum
Harlı bir ateş gibi derinde yanan
Haramilerin elinde bulunan

Turkiye, uzgun yurdum, guzel yurdum
Güngörmüş, bilge toprağım
Yunus, Pir Sultan ve Nazım

Turkiye, uzgun yurdum, guzel yurdum
Bozlat, ağıt, halay ve zeybek
Duman?ustunde ekmek

Türkiye, uzgun yurdum, güzel yurdum
Yüzü kırış kırış anam
Ağlayan narım, gulen ayvam

Türkiye, uzgun yurdum, güzel yurdum
Asmaların üstünde gün ışığı
En güzel geleceğin yakışığı

Türkiye, uzgun yurdum, güzel yurdum
Zinciri altında kımıldayan
Bitecek sanıldığı yerde başlayan

BEN ÖLÜRSEM AKŞAMÜSTÜ ÖLÜRÜM

Ben ölürsem akşamüstü ölürüm
Şehre simsiyah bir kar yağar
Yollar kalbimle ortulur
Parmaklarımın arasından
Gecenin geldiğini görürüm

Ben ölürsem akşamüstü ölürüm
Cocuklar sinemaya gider
Yüzümü bir çiçeğe gömüp
Ağlamak gibi isterim
Derinden bir tren gecer

Ben ölürsem akşamüstü ölürüm
Alıp başımı gitmek isterim
Bir akşam bir kente girerim
Kayısı ağaçları arasından

Gidip denize bakarım
Bir tiyatro seyredirim

Ben ölürsem akşamüstü ölürüm
Uzaktan bir bulut gecer
Karanlık bir çocukluk bulutu
Gerçeküstücü bir ressam
Dünyayı değiştirmeye başlar
Kuş sesleri, haykırımlar
Denizin ve kırların
Rengi birbirine karışır

Sana bir şiir getiririm
Sözler rüyamdan fışkırır
Dunya bolumlere ayrılır
Birinde bir pazar sabahı
Birinde bir gokyuzu
Birinde sararmış yapraklar
Birinde bir adam
Herşeye yeniden başlar

YAŞADIKLARIMDAN ÖĞRENDİĞİM BİR ŞEY VAR

Yaşadıklarımın öğrendiğim bir şey var:
Yaşadın mı, yoğunluğuna yaşayacaksın bir şeyi
Sevgilin baktın kalmalı olmaktan
Sen bitkin düşmelisin koklamaktan bir çiçeği

İnsan saatlerce bakabilir gökyüzüne
Denize saatlerce bakabilir, bir kuşa, bir çocuğa

Yaşamak yeryüzünde, onunla karışmaktır
Kopmaz kokler salmaktır oraya

Kucakladın mı sınırsız kucaklayacaksın arkadaşını
Kavgaya tüm kaslarla, gövdenle, tutkunla gireceksin
Ve uzandı mı bir kez sımsıcak kumlara
Bir kum tanesi gibi, bir yaprak gibi, bir taş gibi dinleneceksin

İnsan bütün güzel müzikleri dinlemeli alabildiğine
Hem de tüm benliği seslerle, ezgilerle dolarcasına
İnsan balıklama dalmalı içine hayatın
Bir kayadan zümrüt bir denize dolarcasına

Uzak ülkeler çekmeli seni, tanımadığın insanlar
Butun kitaplar? okumak, butun hayatlar? tanımak arzusuyla
yanmalı
Değişmemelisin hiç bir şeyle bir bardak su içmenin
mutluluğunu
Fakat ne kadar sevinç varsa yaşamak özlemiyle dolmalısın

Ve kederi de yaşamalısın, namusluca, bütün benliğine
Çünkü acılar da, sevinçler gibi olgunlaştırır insanı
Kanın karışmalı hayatın büyük dolaşımına
Dolaşmalı damarlarında hayatın sonsuz taze kanı

Yaşadıklarından öğrendiğim bir şey var:
Yaşadın mı büyük yaşayacaksın, ırmaklara, göğe, bütün
evrene karışırasına
Çünkü ömür dediğimiz şey, hayata sunulmuş bir armağandır
Ve hayat, sunulmuş bir armağandır insana

YIKILMA SAKIN

Kötü şey uzakta olmak
Dostlardan, sevdiğin kadından
Yasaklanmak bütün yaşantılara
Seni tamamlayan, arıdın
Kapatıldığın dört duvar arasında
Sağlıklı, genç bir adam olarak

Neler gelmez ki insanın aklına
Sevinçli, özgür günlere dair
Kalmıştır yüzlerce yıl uzakta
Onunla ilk kez öpüştüğün şehir
Acı, zehir zemberek bir hüzün
Kalbinden gırtlığına doğru yükselir

Görürsün işte küçük adamları
Köhnemiş silahlarıyla saldıran sana
Kimi tutsak düşmüş kendi dünyasına
Kimisi düpedüz halk düşmanı
Diren oyleyse, diren, yalın
Yürüt daha bir inatla kavga

Babeuf'u hatırla, Nazım Hikmet'i
Bir umut ateşi gibi parlayan zindanlarda
Hatırla Danko'nun tutuşan kalbini
Karanlıklar? yırtmak arzusuyla
Ve faşizme karşı, zulme, zorbalığa
Düşün acılar içinde vuruşan kardeşleri

Elbette vardır bir diyeceği, bir haberi
Bir kaçağa çay sunan kürt kadınlarının
Dağlar dilsizdir yalçındır
Ama gün gelir bir diyeceği olur onların da
Ve dağlar, ıssız tarlalar başladı mı konuşmaya
Susmazlar bir daha, söz artık onlarında

Kötü şey uzakta olmak
Dostlarından, sevdiğin kadından
Yasaklanmak bütün yaşantılara
Seni tamamlayan, arından
Ama bir devrimciyi haklı kılan
Biraz da acılardan unutma

Yıkılma sakın gecerken günler
Yaralayarak gençliğini
Onurlu, güzel geleceklerin
Biziz habercileri düşün ki
Ve halkın bağrında bir inci gibi
Büyüyüp gelişmektedir zafer.

ATILLA ER

SANA DOKUNDUĞUM ZAMAN

sana dokunduğum zaman
yüreğime dokunur gibi oluyorum
yüreği dünyasıdır insanın, bilirsin
sevi pınar?, yaşam soluğu, deryasındır

sana dokunduğum zaman
yüreğime dokunur gibi oluyorum
"seveda yelleri esiyor başımda" o an
bulutlar ağlamaklı oluyor, ıslanıyorum

sana dokunduğum zaman
yüreğime dokunur gibi oluyorum
bir nergis suya düşüyor icimde
ırmaklar coşkuyla akıyor, üşüyorum

sana dokunduğum zaman
yüreğime dokunur gibi oluyorum
kuş sürüleri havalanıyor ol şehirde
icini cekiyo garip bir serce, uzuluyorum

sana dokunduğum zaman
yüreğime dokunur gibi oluyorum
bir adam kendisiyle yüzleşiyor
aynada aynada kayboluyor zaman, kayboluyorum

SAÇLARIMIN ŞIMARIK RENGİ

saçlarımın şımarık rengi
sis grisi duman şimdi zaman
-çocuğum henüz-

saçlarımın şımarık rengi
kara üzüm siyahı şimdi zaman
-gencim henüz-

saçlarımın şımarık rengi
kâçılı bulut yüzü şimdi zaman
-yaşlanıyorum henüz-

saçlarımın şımarık rengi
papatya beyazı şimdi zaman
-mevsim guz-

soruyor azrail:
goc ne zaman?
gulumsuyorum
doğmadım henüz!

TÜRKÜLERİNDEKİ EYLÜL KARDEŞLİĞİ

hasretimi anımsatır bana
uzaklarımın doğu yakınlığı
insan kendinin cellatı olur mu anne
kıyabilir mi yüreğine
neden ter basar durduk yere
neden üşür yaz güneşinde

eskiden papatyalar biterdi dağlarımızda
yemişler yetiştirdi yabanıl ağaçlarda
oysa, kurşun yağıyor şimdi yağmur niyetine
delik deşik toprağımın karnı
kesilmiş dostluk damarları
kan akıyor sevgi yerine

başladığım yere dönüyorum sonra
roehmet dağda,
memo da
bir icli ezgi gelir gider aralarında
türkülerindeki eylül kardeşliği
biri söyler doğuda
diğeri dinler batıda
biri soyler batıda
diğeri dinler doğuda
ama öyle bir şey var ki
kimse bilmez
bilemez nasıl çarpar ana yüreği

ATILA İLHAN

AYSEL GİTBAŞIMDAN

aysel git başımdan ben sana göre değilim
olumum birden olacak seziyorum
hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim
aysel git başımdan istemiyorum
benim yağmurumda gezinemezsin üşürsün
dağıtır gecelerim sarışınlığını
uykularım? uyusan nasıldır korkarsın
hiçbir dakikamı yaşayamazsın
aysel git başımdan ben sana göre değilim
benim için kirletme aydınlığını
hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim

ışığını denesen hemen düşürürsün
gözlerim hızlandırır tenhalığını
yanlış şehirlere götürür trenlerim
ya ölmek ustalığını kazanırsın
ya korku biriktirmek yetisini
acılarım iyice bol gelir sana
sevincim bir türlü tutmaz sevincini
aysel git başımdan ben sana göre değilim
ümitsizliğimi olsun anlasana
hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim

sevindiğim anda sen üzülürsün
sonbahar uğultusu duymamışsın ki
içinden bir gemi kalkıp gitmemiş
uzak yalnızlık limanlarına

aykırı bir yolcuyum dünya geniş
büyük bir kulak çalıyor içimdeki
çetrefil yolculuğum kesinleşmiş
sakın başka bir şey getirme aklına
aysel git başımdan ben sana göre değilim
olumum birden olacak seziyorum
hem kötüyüm karanlığım biraz çirkinim
aysel git başımdan seni seviyorum

EMİRGAN'DA ÇAY SAATİ

çerağan sarayından buyukdere'ye
üşümek sonbaharında eski çınarların
uzadığı yerlerde gizlice akşamların
başlayıp adeta kendini dinlemeye
kafeslerin ardında bol gözlu bir kadın
ansızın giydirilmiş ipek feraceye
bir çay yalnızlığı emirgan'dan oteye
değdikçe ısındığı yaldızlı bardağın
nedim'den yansıması tatyos efendi'ye
tenha bir genc kız sesiyle hicazkarın
kuytulara çürüdüğü bağdadi yahıların
yorgun sarmaşıklarıyla sarkmış bahçeye
soğuk kuşlar gibi dağılır boğazda
rüzgârın getirdiği dönük bir yağmur pusu
istinye'de gemilerin karanlık uykusu
kızık direkleriyle dalgın ve hasta
birden icimi kaplayan olum korkusu
selam verilince meçhul bir namazda
gazali'ye biraz mevlana biraz da
kubbenin altındaki divan uğultusu
'şeref' vapurundan en kirli beyazda

yuzlerce harbiyeli sığın yolcusu
havada bir asılmış adam kokusu
istanbul jöntürkleri hüzzam bir yaşta
yankılarıyla telaşlı geceleri bebek'ten
motorların taşıyıp o kadar bitiremediği
en yağın sonbahar benim gözlerimdeki
çok daha dumanlı mutareke günlerinden
alaturka saat kacta ikinci tombeki
miralay sadık beyin nargilesinden
dem çekip kumrular gibi sebilleri senlendiren
osmanlı sehpaları'nın golgesindeki
emirgan'da acılaşmak koyu bir semaverden
çaylar gibi kararır kaç defalarca eski
bir şiir üzüntüsüyle müseddes biçimindeki
çoktan unutulmuş kilitli defterlerden

AN GELİR

an gelir
paldır kuldur yâkâr bulutlar
gökyüzünde anlaşılmaz bir heybet
o eski heyecan olur
an gelir biter muhabbet
calgılar susar heves kalmaz
şatârâbân ölür
şarabın gazabından kork
cunku fena kârımdır
kan tutar / tutan olur
sokaklar kuşatılmış
karakollar taranır
yağmurda bir militan ölür

an gelir
omrunun hârsızdır
her ölen pişman ölür
hep yanlış anlaşılmıştır
hayalleri yasaklanmış
an gelir şimşek yalar
masmavi dehşetiyle siyaset meydanını
direkler çatırdar yalnızlıktan
sehpada pir sultan olur
son umut kırılmıştır
kaf dağı'nın ardındaki
ne selam artık ne sabah
kimseler bilmez neredeler
namlı masal sevdalılar?
evvel zaman içinde
kalbur saman olur
kubbelerde uğuldar bâkî
çeşmelerden akar sinan
an gelir
-la ilahe illallah-
kanuni suleyman olur
gorunmez bir mezarlıktır zaman
şairler dolaşır saf saf
tenhalarında şiir söyleyerek
kim duysa / korkudan olur
-tahrip gucu yüksek-
saatli bir bombadır patlar
an gelir
Attila olur

AYDIN HATİPOĞLU

KAF ZAL MİM

Tutuldu tur ve tuba
Güneş ve ay
Ve bilcumle kainat
Guya ki kurtulacaktı dünya
Onun ellerinde
Elleri havva
Oysa taşıtı duvardı kayalar
Keskin kılıcı sivri mızrak
Kül elenmişti başı
Yazıştı kara
Sevdası bölünmüş
Cırcırlıktı
Karnânda belli belirsizdi yuku
Aktı sâcak yuvasından can
Ölümdü kuşatan çepeçevre yaşamı
Baktı perdelenmiş kirpiklerinin arasından
Elleri aşiret döğmeli kadınlara
Kadınlar kürtçe konuşuyorlardı
Dilleri telaş telaştı
Şaştı o an aklından geçenlere
Durdu üryan yalnızlığıyla boşluğa
Harami golgeleri buyuyordu karanlıkta
Yangın yerleri coldu
Yüreği hun bağı delik deşikti
Acının eşiğini aştı
Yırttı tırnaklarıyla karanlığı

Çılgılığı çölde çan seslerine karıştı
Yarık tabanlarıyla harmanilerini savuran kadınlar
Ağıtta durdu
Kan ve ağı sızıyordu ezgilerinden
Kanında tan vuruyordu ağıt seslerine

Tutuldu tur ve tuba

YALNIZ KARANFİL SOKAĞI

Ruzgarın rengi hazan
Yalnızlığa değişiyor
Bıçak kesilmiş ufuk
Kavrulmuş un kokuyor

Cocuk gozumde olum
Suya düşmüş yaralı kuş
Düşe değişiyor ellerim
Umutsuzluğu okşuyor

Kuşlar ki en kadim yerli
Surlarında eski kentin
Giderler bir eski kentten
Bir eski kente giderler

Güneşin rengi sevda
Sesinde papatyalar
Calar yorgun bir zaman?
Bulut katarı anılar

Parkın sevdiğim yanı bu
Ben gelince herkes gelir
Dokunsa elime elin
Butun guvercinler uçar

Yüreğin kar beyazı
Titrer gibi guz yaprağı
Kalabalık sokaklardan
Yalnız karanfil sokağı

AYTEN MUTLU

YÜZÜN VE ÇAN SESLERİ

nasıl da ilkyazda? seninle gulmek
ve dokunmak yuzunun can seslerine
cıplak bir nar gibi kosnul ve dingin

imleriydi yüzün kuşluk vaktinin

uğrak yerinde güzun
yuzunun kapanan denizlerinde
uçtu kuşlar zehirli oklar gibi
yaz gözleri bağlı duvar dibinde

ne kaldı? yuzunden, paslı? bir golge
uzaklaşan orman, yas tutan cicek
kırık cam parcalar? ilkyazın renklerinde

nasıl alışır kuşlar bir göğü yitirmeye?

ah, gec kaldım yağmuru öğrenmeye
cıplak bir nar gibiyim yenik ve kuskun
curuyen guz gibi eski yuzunun
çan sesleriyle yitip gittiği yerde

SEVİ

sabah olur, uyanışın yanında
kuşlar kanatlarına sesini çizer
durur geceki yağmur
sokaklar güne iner

sen gulersin, gözlerine pazar yeri kurulur
bir çocuk annesini kaybeder
senin yuzunde bulur

konusuruz, yolcular eve varır
yanar gemilerde bütün ışıklar
ay iner denizlere
cilingir sofralar? kurar balıklar

yuzune dokunurum, gözlerim dolar
dünyanın her yerinde
yeni bir şarkıya başlar kadınlar

AZİZ NESİN

YOKLUGUNDAKI SEN

Yine yalnız değilim her zamanki gibi
Bu Uzakdoğu gecesinde yoklugunlayım,
Aramızda yirmibesbin kilometre
Sen kıstasın ben yazdayım
Sen bir yarışmada dünyanın
Ben öte yarışındayım
Yine de bırakmıyor ellerimi yoklugun
Daha da bir gonlumcesin
Varlığından bin kat güzel
O yalınsal cıplaklığına yalaz yalaz
Ve en gizlerden konuşurken ellerin
İcimden gelmiyor mektup yazmak demeden
Sevisiyoruz yirmibesbin kilometreden

SEN SOYLEMEDEN DE BİLİYORUM

Seziyorum ki kacacaksın..
Yalvaramam kosamam
Ama sesini bırak bende

Biliyorum ki kopacaksın
Tutamam saclarından
Ama kokunu bırak bende

Anliyorum ki ayrılacaksın
Cok yikkinim yikilamam
Ama rengini bırak bende

Duyumsuyorum ki yiteceksin
En büyük acım olacak
Ama isini bırak bende

Ayrimsiyorum ki unutacaksın
Aci kursun bir okyanus
Ama tadini bırak bende

Nasil olsa gideceksin
Hakkim yok durdurmaya
AMA KENDİNİ BIRAK BENDE

BARIŞ PİRHASAN

OLUM-DİRİM GÜNLERİ

Sozcukler yine
İşıltılı, şişman, ince, gulunc, acıklı?
Kimi eski dost
Kimi kadın
Kimi yabancı?

Bunu ben yazmışım
Bunu da
İnanılır şey değil bunu da ben yazmışım.
Kantinde çay içerken konuşuyorum
Gilindre'de dam üstünde sesim dolaşıyor
Soylev yerindeki:
O da benim

Peki hangisi gercek,
Gur ve binlerce
Binlerce akarsuya ulanacak olan.
İten güç hani?
Bu sözcükler gördüğüm taş yığınlarından
Okuduklarımdan, insan yuzlerinden
Boş ve anlamsız imgeler mi?

Cok az gordum satırlarımın
Birini etkileyip sarstığını,

Gördüklerimin de çoğu esrimiş
Boşalacak yer arıyorlardı.
Türkülerim, doğrusu en çok beni değiştirdi,
Beni koşturdu peşlerinden
Elimden tutup bir yukar? c?kard?.

Arıyorum titreşimin kaynaklarını
"Guzel" demeden
"Kavga" demeden önce
Hangi demirin hangi candamarı kestiğini
Sesler değişik,
Anlam bağıl ve değişkenmiş
Olsun
Pıt pıt atan yüreğine inmek bir sürecin
Bütün bu çabalara değmez mi?

Olum-dirim günleri yaklaşıyor
Govdemde gerginlik
En küçük halk birimlerinde k?p?rdanmalar
Yönetenlerin beceriksizliği...

Türkülerim,
Ağır çamurlu çizmeler geçecek üzerlerinizden
Yar?n, pasakl? murekkep lekeleri diyecekleri size.
Bunlar beni elden ayaktan düşürmüyor.
Duyuyorum dağlardan, köşebaşlarından, koğuşlardan
Duyuyorum odalardan, ciplerden, ?maktan
Duyuyorum dışımda insan yüreklerinden, dudaklar?ndan
Zorlu ve engin bir çığlık yürüyor dudaklarıma.

KARIŞIK ŞARKILAR

Bir şiir
İnsana çok yardım edebilir
Işıtmaz
Kar?n doyurmaz
Eve dondurmez
Sevdiğine bile kavuşturamaz adamı
Yine de çok yard?mc? olabilir
Kim istemez derdini anlatmay?
Hem derdini soylerken insan
Komşuyu da ağlatır bazen

Hepimizede yurek yaras?

AŞKIN

Yaşayamadığım bir şeysin sen, elinden tutup sokağa
çıkamadığım
Kış günü bir avuç kar süremediğim yüzüne
Otlar ve çiy damlalarıyla sevişemediğim
Kımıldatmayan bir bakış, bir söz
Tam soylenecekken ac?p kap?y?
Karanlık ağzımı ışıklandıran, yakan fotoğrafları
Gümüş laledan masamda, birden laylak..
Dirhemleyen sevincimi ışıktan tartacında
Can al?p veren, su verip gönül yağmalayan
Kurnaz bakkal, h?rkama goz diken

Yaşayamadığım bir şeyşin sen, kokular dağıtıp
Kendine yeni adlar yakıştıran
Beynimde cıva damlacığı, şehvetin sinir telleriyle
Dokuyan kaaklarım?, göz çukurlarımı aşkın
Tılsımlı? govdesiyle ovan
Yastıkta bir yumak sac
Boynu kıvrılıp ölmüş güvercin, dokunamadığım
Şeylersin sen, bitiremediğim...

BAYRAM DURBİLMEZ

AZERBAYCANDA

Odlu Azerbaycan canlar odağı
Yurt derdiyle dağlar kalbi od ağı
Dağlar söndüremez kalpten o dağı
Söndüremez odu Hazar umman da
Şefeg gızillanır Azerbaycanda.

Kutlu sövda odu düşünce dile
Bu ulu millete mutluluk dile
Söylemek gerekir gelince dile
Çınlamalı sesim goca cahanda
Arzular dillenir Azerbaycanda.

Baküde, Gubada, Gahda, Gencede
Soylu sövdaları seven gence de
Ganı guvvet verir seven gence de
Gözlerim yollarda, könlüm cananda
Umutlar dallanır Azerbaycanda.

Söylerem sövdamı sözde, yazıda
Gırlaşan dağlarda, yaşıl yazıda
Gözler heraretle bahar yazı da
Şeki, Tovuz, Göyçay, Şirvan, Muğanda
Ürek yaşillanır Azerbaycanda.

Düşsün başımızdan gara bağımız
Çiçeklensin yine gara bağımız
Govuşsun zefere Garabağımız

Azatl k g ne i dođmal  danda
Bayraklar yellenir Azerbaycanda.

D  mesin dillerden ata, t rk m  !
Hicran  k n lden ata T rk m  
Dođrulmu  da bah r Atat k m  
V cut titremede, g lp heyecanda
Bir tarih bellendir Azerbaycanda.

Ozant rk  z yle, neylesin eli?
Uzan r sevgiyle Hızır n eli
Dirilir Novruzda b y k T rk eli
Bayramlar kutlanır b t n Turanda
D  ler  killenir Azerbaycanda.

SANADIR

Ruhumda sanc  ? doğan g ne in
Fizan collerinde rahmet sanc  ?
Y ređimde koru boğan g ne in
Volkan kullerinde nimet sanc  ?

Yurekte kor ate , ruhta hararet...
Sevgisiz gonuller huzura-hasret
Mecnun bile eder bu a ka hayret
Hicran yellerinde ibret sanc  ?

Ne toprağa sıđar g nl m ne sine
Gezer y llar y  ? hep sine sine
Ba ın koymak ister g l sinesine
C n n kollarında  ehvet sanc  s 

Bast rsa karanl k bir mum yak, ara!
Ya yağmura tutkun g nl m ya kara
Eller g ge kalka, diller yakara
Rahman yollarında  evket sanc  s 

Doner gonlum doner nurlu eksende
  eklenir a kla nurlu eksen de
Sevda tarlas na tohum ek sen de
Bađban g llerinde demet sanc  ?

Sevmeyen bilir mi a k n derdi ne?
Care nerde mevcut gonul derdine?
Sevmeyen kalplere Hak'tariderd ine!
Ferman k llar nda hikmet sanc  ?

Hayaller tozpembe, umutlar beyaz
Dur bilmez bu a k m, bir kenara yaz!
B lb le dert vermi  Tanr m g le naz
Ozan tellerinde hasret sanc  ?

BEKİR SITKI ERDOĞAN

MARYA

Sustu Another Life gazinosu
Sustu sarkilar,
Paletimde renk sustu, fircamda sekil
Ve bu gece ilk defa simal korfezinde
Sustu Peramos'un mazgallarından
Sehre pancur pancur dokulen arya,
Artık ne tayfalar mevcut, ne komondoslar,
Ne o kor tenli, kızıl sacli kanarya.
Bu medar ikliminin تنها gecesinde
Sardi bambu kamislarini pisman bir sukut
Sardi bu sizi.
Hani birdenbire bazen bütün etrafimizi
Sapsari bir suphe sarar ya
Iste oylesine berbat bir hal var.
Hic bir sey dusunmek istemiyorum, hic bir sey
Ama dorduncu tarassut kulesinde
Bir supheli sinyal var.
Hayir hayir yalan bütün bunlar
Artık ne kadere inaniyorum ne fala
Yalan soyluyor o falci kadin
O hintli parya.
Ben yanliz sana inaniyorum
Yanliz sana, MARYA...
Beni kahrediyor boyle gecen her gece
Bu hoyrat yildizlar, bu su, bu okyanus, bu yer

Ve gokyuzunde emanet duran
Su asma fener.
Inan ki sevgili MARYA
Ne varsa hepsi yalan, hepsi keder
Ve hepsi omuzumun ustunde caresiz bir yuk
Ve hepsi angarya.
Biliyorum bu sabah gunesle beraber biliyorum
Bir vapur demirleyecek bu nankor limanda
Pol'un ebedi matemine ragmen
Virjini olabilirdi bu vapurda
Ama sen yoksun biliyorum sen yoksun.
Baharda geleceğim diyordun hani
Haydi gel daha ne bekliyorsun
Iste mevsim bahar ya.
Fircam neden boyle titrer bilir misin ?
Ve neden resimlerimde fon sapsari.
Anliyorsun degil mi yavrum
Bütün kagitlara sinmis anliyorsun
Bu tropikal zehir,
Bu mizmin malarya,
Sensiz nasil da bos iskele,
sensiz nasil da تنها sehir
Mufreze nobetcilerinin gozu onunde
Koydan yildizlari calmislar bir bir,
Yine de birkac cimaci, birkac palikarya.
Ama kim dusunur yildizlari,
Yuzbasi Arnold'u vurmus yerliler
Matemler icinde tek mil batarya.
Bu insanlar, bu gok, bu deniz, bu yer
Birir birir kaybolmaya mahkum, birir birir
Biz ki coktan bu sapsari hasret icinde susuz

Biz ki coktan beri kaybolmusuz.
Nasil. Agliyor musun MARYA?..
Sil gozlerini, sil yavrum
Bizim yoklugumuzdan ne cikar
Askimiz var ya.....

YAGMURDA UNUTULAN SARKI

Once bir yagmur bir yagmur iki gozum...
Once ipsisak iki kus!
Sonra yikilmis evrenler gecti vitrinlerden,
Sonra insanlar iki gozum!
Insanlar,
Kahrolmus!...

Islak senaryolar ustune ta ic bosluktan,
Boyut boyut yalnizliklar agiyordu...
Oksuz anilar ustune iki gozum!
Kirik ikindiler ustune,
Kuskulu bir yagmur yagiyordu...

Ikiser ucer yitiriyordum seni kavsaklarda,
Yollar ayak bileklerime dolaniyordu hep,
Tas tas cokuyordu en kutsal yapilar...
Yuzler karanlikti iki gozum!
Dusunceler dar,
Bir gecit bulamiyordum sana,
Ellerim yordamlarini yitirmisti ustelik,
Hep yabanciydi caldigim kapilar!...

Oysaki, son cagrimdi bu ta can kosemden!
Oysa yurek yurek son yesermemdi,
Cag cag, kanat kanat, sevgi, isik, nur...
Ah sonra o yagmur iki gozum!
Ah sonra o,
Yagmur!...

Simdi,
En kirik vaktidir uzak inbatlarin...
Oykumuzun en yarali yerinden,
Damlar yuregime ilik bir sizi!
Sonra birden duyar gibi olurum,
Hoyrat yagmurlar altinda,
Marti cigliklarına karisip giden
Cocuksu sarkimizi...

BİNBİRİNCİ GECE (HANCİ)

Gurbetten gelmisim, yorgunum hanci!
Suraya bir yatak ser yavas yavas...
Aman karanligi gormesin gozum!
Beyaz perdeleri, ger yavas yavas.

Sila burcu burcu... ille ocagim!..
Coluk cocuk hasretinde kucagim...
Sana her seyimi anlatacagim,
Otur bas ucuma, sor yavas yavas.

Guc bela bir bilet aldim giseden;
Yolculuk basladi Haydarpasa'dan!

Hanci n'olur, elindeki siseden,
Birkac yudum daha ver yavas yavas!

Ben o gece, hem agladim, hem ictim,
İki gun, diyardan diyara uctum...
Kayseri yolundan, Nigde'yi gectim;
Uzaktan gorundu, Bor yavas yavas...

Garibim; her taraf bana yabancı,
Dertliyim; cekinme, doldur be hanci!
İlk once kimildar hafif bir sancı;
Ayrılık sonradan kor yavas yavas...

Bende bir resmi var, yarisi yirtik,
On yildir evimin kapisi ortuk!
Garip, bir de sarhos oldu mu artik;
Butun sirlarini der yavas yavas...

Iste hanci! ben, her zaman boyleyim,
Oteyi ne sen sor, ne ben soyleyim...
Kaldir artik, bos kadehi neyleyim,
Su bizim hesabi, gor yavas yavas...

BİN İKİNCİ GECE (YOLCU)

Ben sarhos degilim, yol sokak sarhos!
Hanciyi kaybettim, hani kaybettim.
Hayati sayfa sayfa okudugum bos,
Sonundaki, imtihani kaybettim!

Anladim, her gercek, bir yalan gizler!
Beni aldatiyor daglar, denizler...
Mechul bir zamana karisti izler,
Saati, dakkayi, ani kaybettim...

Beni benden, kendi benligim caldi!
Golgem uzadikca, boyum kisaldi...
Ellerim bombos bir roman kaldi,
Icimdeki kahramani kaybettim!

Bu basimda esen, bir kavak yeli...
Ben ondan deliyim, o benden deli!
Onu aynalarda gordum goreli;
Bekir Sitki Erdogan'i kaybettim!

YOSMA

Bir yar sevdim, etekleri yeldirme,
Yeldirir sallani sallani kafir...
Sakin dedim, kimselere bildirme!
Bildirir sallani sallani kafir...

Agina dusmusum artik carnacar,
Ben ondan kacamam, o benden kacar.
Aglasam, capkinca karsima gecer,
Guldurur, sallani sallani kafir...

Hesabi, kitabi sasirdim coktan...
Bu bir isve degil, beladir haktan!

Aklıma dustu mu gece yataktan
Kaldırır, sallanı sallanı kafir...

O cesmeye gelir, sabrim son hadde.
Cilve kitabına girmez bu madde!
Bir küçük testiği yarım saatte
Doldurur, sallanı sallanı kafir...

Sitki'm olan olmuş bize alemde,
Asıgı kurtuluş yoktur bu demde.
Görmesem olurum, fakat görsem de,
Oldurur, sallanı sallanı kafir!..

BÜLENT ECEVİT

UCAN DAİRELER

bu sonsuz gök
bizden midir değil midir
bu yıldızlar
canlı midir cansız mı

dostlar olmalı
bu göğün içinde
düşman olmalı

canlıysa bu yıldızlar
toprakta can olmalı
nefes alınmalıdır
yaşanıp olunmeli

insan bu göğün boşluğuna dayanmaz
bir koca göğün içinde
bir ufaklık dünyada yapayalnız
bir avuç insanla yaşanmaz

can olmalıdır göğün
yıldızlarında can
bize benzer veya benzemez
dost veya düşman

gelmeliler dünyamıza
icmeliler suyumuzdan

CANAKKALE

"Soyle Arkadasim" dedi Anadolulu Mehmet
yanibasindaki Anzak erine
"nereden kopup gelmissin,
neden cokmus bu mahsunluk uzerine?"

"DUNYANIN OBUR UCUNDAN" dedi gencecik Anzak
"Oyle yazmislar mezar tasima.
dogdugum yerler oylesine uzak,
ortundugum topraksa gurbet bana."
"Dert edinme arkadasim"dedi Mehmet
"degil mi ki bizlerle birlesti kaderin,
degil mi ki yurdumuzun koynundasın ilelebet,
sende artik bizdensin,
sende bencileyin bir Mehmet"

Canakkale'de topraginın
ustu cennet alti mezar
kavga bitmis mezarlarda
kaynas olmus yiten canlar.

"ya sen dedi Mehmet
oyun cagindaki Ingiliz erine,
"yasin ne senin kardes
boylesine erken buralarda isin ne?"
"yasim sonsuza dek onbes"
dedi ufak tefek Ingiliz eri.
"koyumde askercilik oynar
costururdum trampetimle bizimkileri

derken kendimi cephede buldum
oyun muydu, gercek miydi anlamadan,
bir sahici kursunla vuruldum.
Sustu boynumdaki trampet,
son verildi boylece oyundan bozma isime
Gelibolu'da bana da bir mezar kazildi
mezar tasima ON BESINDE TRAMPETCI" yazildi.
Oykum de kunyem de bundan ibaret."

Yagmur yagiyordu usul usul topraga
gozyaslari duserek ustune sanki
damla damla agliyordu uzaktan uzaga
sahibini yitiren bir trampet.

"ya sizler" dedi Mehmet
dunyanin dort kitasından
mezarlar dolusu erlere,
"hangi ruzgar savurdu sizleri
bu bilmediginiz yerlere"

kimi Ingilizdi, kimi Iskoc
kimi Fransizdi, kimi Senegalli
kimi Hintli kimi Nepalli
kimi Avustralya'dan kimi yeni Zelanda'dan Anzak
gemiler dolusu asker
her biri niye geldiginden habersiz
Gelibolu'nun oya gibi koylarından sizarak
tirmanmisilardi daga bayira
siper siper yara gibi yarilan toprak
mezar olmustu savas ardından onlara.
Kiminin BURADA YATTIGI SANILIR

Kiminin ADI BİLİNSE DE MEZARI BİLİNMEZ
kiminin de mezar tasında
on altı on yedi on sekiz yasında
EBEDİ İSTİRAHATE ÇEKİLDİĞİ yazılı.
Canakkale topraklarında,
her birinin erken biten yaşam oykusu
eski yazıtlar gibi taslara böyle kazılı.
"Anlamaz mıyım" dedi "halinizden kardeşler"
adına yazılı tasi bile olmayan asker
Anadolulu Mehmet
"ben de yüzyıllarca yaban ellerde
neyin ugruna bilmeden can vermişim
kendi yurdum ugruna can vermenin tadına
ilk kez Canakkale'de ermişim.
Ugrunda can verdikçe vatandı ancak
ekip bictigim padisah mulku toprak
değil mi ki sizler alamasanız bile
bu topraklar almış sizi sizleri basmış bağrına
sizlere de vatan sayılır artık Canakkale.

Canakkale'de toprağının
ustu cennet altı mezar
kavga bitmiş mezarlarda
kaynas olmuş yiten canlar.

Bir garip savastı Canakkale savası
kızistikça kızgınlığı dindiren
ara verildikçe atese
dusmani kardese
donduren bir savastı.
Kiyasiya bir savastı

ama saygı üreten bir savaş
yaklastıkça birbirine
karsilikli siperler
gonuller de yakınlastı
dustukçe vurusanlar topraga
dostlar gibi kaynastı.

Savaş bitti.
Olenler kaldı sıklar gitti
koylu koyune dondu evli evine
kir ciceklere geldiler akin akin
çekilen askerlerin yerine
yaban gulleri, dağ laleleri, papatyalar,
kilim kilim yayıldılar topraga.
Siper siper
toprağın savaş yaralarını ortalılar
koyunlar koruganları yuva yaptı kendine
kuslar dondu gokyüzüne kursunların yerine.
Ciceğiyle yemişiyle yeşiliyle
silah yerine saban tutan elleriyle
geri aldı savaş alanlarını doğa
can geldi topraga silindikçe kan izleri.
Yeryüzünde cennet oldu öylece
o cehennem savaş yeri
şimdi Canakkale Gelibolu
bahçe bahçe, ülke ülke
mezar dolu.

Ustu cennet altı mezar
Canakkale toprağının

kavga bitmiş mezarlarda
kaynas olmuş yiten canlar.

Huzur içinde uyusun
vurustukları toprakta
kavgadan kinden uzakta
yanyan dostça yatanlar.

Not: Siirdeki büyük harflerle yazılmış sözler Gelibolu yarımadasındaki İngiliz ve Anzak mezar taşlarından alınmıştır.

CAHİDE ULAS

AL SENSİZLİĞİ

Al sensizliği benden;
Yoksun,
Susuyorsun! ..
Zemheride yere düşmüş,
Cicek gibi,
Caresizim! ..
Üşüyorum! ..
Bilmiyorsun! ..

AŞK DEPREMİ

Gözlerimde hayalin, kulaklarımda sesin,
Sen benim yüreğimin, fay hattı üstündesin,
Bedenimde deprem var, sebep senin nefesin,
Çok özledim bir tanem, bekliyorum nerdesin?

Sarsıntılar gecirdi, benim dertli yüreğim,
Sevmekten vazgeçmedim. sen oldun can direğim,
Bu aşkın depreminde sana canım vereyim,
Çok özledim birtanem, bekliyorum nerdesin?

Ben seninle sevdâyı, hiç korkmadan yaşarım,
Ben seninle coşarım, ben seninle taşarım,
Gelemezsen haber ver kollarına koşarım,
Çok özledim birtanem, bekliyorum nerdesin?

AŞKI KAÇIRDIK

Duyguyu madde tezgahına yatırdık,
Keyifler yerinde, hafifce cakırdık,
Çıkarlar çatıştı, dünyayı batırdık,
Sözleri hor kullandık, aşkı kaçırdık! ..

Hırslarımızla biz dünyayı kirlettik,
Erteleedik hep mutluluğu baklettik,
Bekleyişlere yarınları eklettik,
Duyguyu hor kullandık, aşkı kaçırdık! ..

Bazen vurulduk kendi silahımızla,
Omuzlara yük olan günahımızla,
Yer gök inleyecek her gün ahımızla,
Saygıyı hor kullandık, aşkı kaçırdık! ..

Yaşanacak başka dünyalar aradık,
Sevgi silahıyla her şeyi taradık,
Ne kandimize, ne çevreye yaradık,
Sevgiyi hor kullandık, aşkı kaçırdık! ..

CAHİT KULEBİ

TOKAD'A DOGRU

Camlibel'den Tokad'a doğru
Tozlu yolların aktığı ırmak!
Ben seni çoktan unuttum;
Sen de unuttun mu, don geri bak.

Atların kuyruğu dugumlu,
Bir yandan yağmur yagar, ıslak;
Bir yandan hamutlar sak sak eder,
Bir yandan tekerler doner, don geri bak.

Orda, derenin içinde
İki uc akcakavak,
Tekerler doner, basım doner,
Kavaklar yeseriyor don geri bak.

Orda, derenin içinde
İki uc cirilciplak
Alcacık damı düşündükçe
Gözlerim yasariyor, don geri bak.

İrmaklar gibi uzaklasır
Bir turku kadar uzak
Tekerler iki çizgi bırakır,
Hamutlar sak sak eder, don geri bak.

SİVAS YOLLARINDA

Sivas yollarında geceleri
Katar katar kapnılar gider
Tekerleri meşeden.
Apız dil vermeyen koyluler
Odun mu, tuz mu, hasta mı? gotururler?
Apır apır kapnılar gider
Sivas yollarında geceleri.

Ne, yâdızlar kaynaşır gokyuzunde,
Ne, sevdâyla dolar taşar gonuller,
Bir ruzgar eser ki bıcak gibi
El ayak şişer.
Sivas yollarında geceleri
Apır apır kapnılar gider.

Kamyonlar gelir gecer, kamyonlar gider
Toz duman icinde,
Şavk? vurur yollara,
Arabalar dapır şoforler sover,
Sivas yollarında geceleri
Katar katar kapnılar gider.

CAHİT SITKI TARANCI

OTUZ BES YAS

Yas otuz bes! Yolun yarisi eder.
Dante gibi ortasındayız omrun.
Delikanlı cagımızdaki cevher,
Yalvarmak, yakarmak nafiye bugün,
Gozunun yasına bakmadan gider.
Sakaklarima kar mı yagdı ne?
Benim mi Allahım bu cizgili yuz?
Ya gozler altındaki mor halkalar?
Neden boyle dusman gorunuyorsunuz;
Yillar yili dost bildigim aynalar?
Zamanla nasıl degisiyor insan!
Hangi resmime baksam ben degilim:
Nerde o gunler, o sevk, o heyecan?
Bu guler yuzlu adam ben degilim
Yalandir kaygisiz oldugum yalan.
Hayal meyal seylerden ilk askimiz;
Hatirasi bile yabancı gelir.
Hayata beraber basladigimiz
Dostlarla da yollar ayrıldı bir bir;
Gittikce artiyor yalnızligimiz
Gokyuzunun baska rengi de varmis!
Gec farkettim tasın sert oldugunu.
Su insani bogar, ates yakarmis!
Her dogan gunun bir dert oldugunu,
Insan bu yasa gelince anlarmis.
Ayva sari nar kirmizi sonbahar!

Her yıl biraz daha benimsedigim.
Ne donup duruyor havada kuslar?
Nerden çıktı bu cenaze? Olen kim?
Bu kacinci bahce gordum tarumar.
N'eylesin olum herkezin basinda.
Uyudun uyanamadin olacak
Kim bilir nerde, nasıl, kac yasinda?
Bir namazlik saltanatın olacak.
Taht misali o musalla tasinda.

ABBAS

Haydi Abbas, vakit tamam;
Aksam diyordun iste oldu aksam.
Kur bakalim cilingir soframizi;
Dinsin artık bu kalp agrisi.
Su agacin golgesinde olsun;
Tam kenarında havuzun.
Aya haber sal ciksin bu gece;
Gorunsun soyle gonlumce.
Bas kirbaci sihirli seccadeye,
Goster hukmettigini mesafeye
Ve zamana.
Katip tozu dumana,
Var git,
Boyle ferman etti Cahit,
Al getir ilk sevgiliyi Besiktas'tan;
Yasamak istiyorum gencligimi bastan.

CAHİT ZARİFOĞLU

İŞARET ÇOCUKLARI

Yasin okunan tütsü tüten çarşılardan
Gecerdi babam
Başında yağmur halkaları

Anam yeşil hırkalar görürdü düşünde
Daha ilk güzelliğinde
Alnını iki dağın arasına germiş
Bir devin göğsüne benzer
Göğsünden dualar geçermiş

Çarşılar ellerinde ekmek iğneleri
Cami avlularına acılan
Havuz sularına kapılan çocuklar
Görmeden güneşin bütün renklerini
Goturmezlerdi dukkandaki babalarına
Ocaktan akan kaynar yemekleri
Nenelerinin koyduğu avuç taslarına

Başı ve yüreği şahbaz
Kaleleri ağdılayan kadınları
Suslerini kemerlerini
Başlarını ağırlaştıran
Ağır siyah şelale saçlarını
Tutunca gençleşirdi erkekler

Sonra insan o ki denizde
Kucuk ve büyük nehirde
Bedeni  slatan afsunlu suda
Once niyet sonra y kan d?

Zaman dert getirdi sulara
  inde eski balıkların yattığı kayalar
Savaşan insanların elinde
 nce yontulup taşındı balta mızrak  ekline

Anam kanlar  kuruyan
Kavga ay ran bir karg  elinde
Kara ocağın taşlarına
 şaret koydu çocuklarını
Belinde gezdiren babam n
Beyaz yazılarla kazandığı adlar?

Y reği korkuyla kuvvetlendi babamın
Unutup genc gelen gunleri
Zamanın s rerken  ektiğı gunleri
Cetin bilmecelerle
S rd  atını  ehirlere

Yun oren at guden kad nlar
Ormanlara tepeden eğilen toprak evlerde
Kucuk pencerele karanlı  dar odalarda
Uzaktan uzay p gelen kurt seslerinin
Uzağı  ekilip giden
Ayazda donan g lmeler icinde
Ormanlarda sut emziren anne
Unuttu gittik e uzayan  ocuğunu

Hep ka armı   ehirlerin
Demir dağlarına
Uyuyunca toprak beşiminde
Sahipsiz kalan
Ellerimden kayan ayd nl k gunlerim

KARTAL OLUSU

Tabutunuz
Pırıl pırıl  ivileri ve tala  kokuyor
Demek taze  l lerdensiniz hem  ehrim

Kan ak  madan
Kesildi damarlarınızın sıcaklığı
Soyleyin kim yoklad?
Bir ate  salmaya  inizi

 imdi doya doya seyredin g vdenizi
Kalabal klardan eli m zrak lardan
Otomobillerden nufus patlamas ndan
Ve o koca denizlerin kirlenip ağırtmasından

CAN YUCEL

GO HOME HACI GO HOME

Hist haci yaylan bakalim
Closed dedik be adam
Pazdos c'est fini
Basini bekley'cek degiliz a sabaha kadar
Uyan bre tas arabasi
Gozunu seveyim cileden cikarma beni
Go home haci go home
Aman beyim allah razi olsun senden
Biseyler soyle su durzuye
Kanimi kuruttu iki saattir
Ne
Asansore mi binmis dedin
Firt inip firt cikiyormus
Hay yedi kat yerin dibine geysin
Yil oldu bu masaya corekleneli
Waiter asagi waiter yukari
Bir bucek sise viski yuvarladi en azindan
Kulahima anlatsin o bu palavralari
Yok efendim buralarda degilmis kendisi
Memleketindeymis
New York mu ne karin agrisiysa
Yuz katli bir binadaymis
Asansorculuk edermis
Ustunde kirmizi yelek
Altinda siyah pantol

On saattir nobetteymis de
Geberiyormus uykusuzluktan
Ine cika zifire kararmis
Kara su inmis ayaklarına
Yedigi naneye bak
Beni de patron sanmis
Hic gulecegim yoktu beyim
Sahi korkmus mu herif
Ya kovarsa beni diyor ha
Is basinda uyumasin itoglu
Kovarim tabiy
Evde karisi varmiş bekleyen
Iki de oglan cocugu
Oyleyse aklın nerdeydi ulan
Edebinle calisaydin
Siz soyleyin beyim oyle di'mi yani
Allah layigini versin beyim
Herif sahiden korkuyor benden

Hadi haci yuru bakalim
Birak bu patron polimlerini
Oyle otlek otlek bakma yuzume
Ha şöyle dayan koluma dogrul
Ben de yorgunum a ziyani yok
Bir de taksi buluruz sana
Ha gayret aslanım ha gayret
Cogu gitti ayi kaldı

Go home haci go home

CEMAL SUREYA

SİZİN HİÇ BABANIZ ÖLDÜ MÜ?

Sizin hic babanız oldu mu?
Benim bir kere oldu kor oldum
Yıkadılar aldılar goturduler
Babamdan ummazdım bunu kor oldum
Siz hic hamama gittiniz mi?
Ben gittim lambanın biri sondu
Gozumun biri sondu kor oldum
Tepede bir gokyuzu vardı yuvarlak
Soylelemesine maviydi kor oldum
Taşlara gelince hamam taşlarına
Taşlar pırıl pırıld ayna gibiydi
Taşlarda yüzümün yarısını gördüm
Bir şey gibiydi bir şey gibi kötü
Yuzumden ummazdım bunu kor oldum
Siz hiç sabunluyken ağladınız mı?

ÜVERCİKA

Boylece bir kere daha boynunlayız sayı yerlerinden
En uzun boynun bu senin dayanmaya ya da umudu
kesmemeye
Laleli'den dünyaya doğru giden bir tramvaydayız
Birden nasıl oluyor sen yüreğimi elliyorsun
Ama nasıl oluyor sen yüreğimi eller ellemez

Sevişmek bir kere daha yürürlüğe giriyor
Butun kara parcalarında
Afrika dahil

Aydınca düşünmeyi iyi biliyorsun eksik olma
Yatakta yatmayı bildiğin kadar
Sayın Tanrıya kalsa seninle yatmak gunah daha neler
Boşunaymış gibi bunca uzaması saçlarının
Ben boyle canlı sac gormedim omrumde
Her telinin icinde ayrı bir kalp carpıyor
Butun kara parcaları için
Afrika dahil

Senin bir havan var beni asıl saran o
Onunla daha bir değere biniyor soluk almak
Sabahları acıktığı için haklı
Gununu kazanıp kurtardı diye guzel
Bir cok cicek adları gibi guzel
En tanınmış kırmızılarla acan
Butun kara parcalarında
Afrika dahil

Birlikte mısralar düşürüyoruz ama iyi ama kötü
Boynun diyorum boynunu benim kadar kimse
değerlendiremez
Bir mısra daha söylesek sanki her şey düzelecek
İki adım daha atmıyoruz bizi tutuyorlar
Böylece bizi bir kere daha tutup kurşuna diziyorlar
Zaten bizi her gün sabahtan akşama kadar kurşuna diziyorlar
Butun kara parcalarında
Afrika dahil

Burda senin cesaretinden laf acman'ın tam da s'ras?
Kalabalık caddelerde hür'lüğün şarkısına katılırkenki
Padişah gibi cesaretti o alımlı değme kadında yok
Aklıma kadeh tutuşların geliyor
Çiçek Pasajı'nda akşam üstleri
Asıl yoksulluk ondan sonra başlıyor
Butun kara parçalar'ında
Afrika hariç değil

8.10 VAPURU

Sesinde ne var biliyor musun
Bir bahcenin ortas? var
Mavi ipek kış çiçeği
Sigara icmek için
Ust kata c'k'yorsun

Sesinde ne var biliyor musun
Uykusuz Türkce var
İşinden memnun değilsin
Bu kenti sevmiyorsun
Bir adam gazetesini katlar

Sesinde ne var biliyor musun
Eski öpüşler var
Banyonun buzlu cam?
Birkac gün görünmedin
Okul şarkıları var

Sesinde ne var biliyor musun
Ev dağınıklığı var
İkide bir elini başına götürüp
Rüzgârda dağılan yalnızlığını
Düzeltilyorsun

Sesinde ne var biliyor musun
Söylemediğin sözcükler var
Küçük şeyler belki
Ama günün bu saatinde
An'ı gibi dururlar

Sesinde ne var biliyor musun
Söyleyemediğin sözcükler var

ECE AYHAN

FAYTON

O sahibinin sesi gramofonlarda calinan sey
Incecik melankolisiymis yalnızlığının
Intihar karasi bir faytona binmis gecerken ablam
Caddelerinden olumler aski pera'nin

Esrikmis herhal bahce bahce cicekleri olan ablam
Ciceksiz bir cicekci dukkaninin onunde durmus
Tullere sarili mor bir karadag tabancasiyla
Zakkum fotoğraflari varmis cezayir menekkseleri cemekanda

Ben ki son uc gecedir intihar etmedim hic bilemem
Intihar karasi bir faytonun agisi goge atlariyla birlikte
Cezayir menekkselerini secip satan alisindan olabilir mi
ablamin

**ORTA İKİDEN AYRILAN
COCUKLAR İÇİN ŞİİRLER**

Sivil olumden konuşuyoruz dapılan neftilikler
arkadaşlar Makedonyal? kalın usta marangozlar.
Kapaklan? bir adam daha kacınc?, aktıp?mız? gorunce
ters cevrilmiş kente karşı işte onun denizlerine
delikanl? kostaklar?mız? c?karmış ve ?tmakt?.

Erkek olumden konuşuyoruz yeni ormanlardan
dahi "dikenı seven gulune katlan? bir kadın"dan.

Haramiler ki k?rk?n ustunde art?k say?lar?
bir kucuk tabut tabakada gezdirirler oluleri fakfon
burunlar? cekmek uzre, ince caprışımlıdır.

Ey orta ikiden olerek ayrılan çocuklar! aslında başlayan
askerler tabiatıta hılb tramvaydan Sirkeci'de mi inerler?
susune kac?lmamış bir cenaze torenine gitmek için.

SENTEZ

Şu taşbasmas?
İşkence Usulleri kitab?
Nerede basma iş
Babil'de
Babil'de bir çocuk demek
Bizi kullan?p kullan?p duruyormuş
Ama biz bu depiliz ki
Daha ilk sayfalarda
Karşım?za c?k?veriyor
Başkas?n?n gozleri
Başkas?n?n ap?zlar? dudaklar?
Babil'de bas?lmış
Birer birer acılan
Hayat?m?za.

EDİP CANSEVER

KOKMAYI PAYLASTIM

Gul renginde basıyordum yere. Kacırdım gözden
Kucuk serüvenini su kusunun
Bana kendini sundu sazlıkların arasından ve kendini oksadı,
Biraz da abartarak, gordum bir ara
Kopruyu de gordum, tarihle isledi beni ve yaklastirdi
Orada bulunmayanların tarihini bana
Kokmayı paylastım kir çiçekleriyle
Ve sasirtici olmayı
Ve bicimlendirici bir de.

Portakal ağaçları, portakal ağaçları!
Unutur muyum hiç
Ellerim de sizsiniz, ellerim de.

BELİRSİZLİKLER I

Bahçeme gelip bahçemi büyütüyor
Uzaniyor golgesine ağaçlarımın
Goruyorum onu geceyle gündüzün otesinde
Kuskum yok Pan değil bu.

Bateri çalışıyor havuzun dibindeki kadın
Belirsiz bir güne yaslanmış

Magaralarından geçiyor balık sürüleri
Yetmiyor mu ki
Düslere odunc veriyor kendini ustelik.

Bir tabak buzlu cileği siire yerleştiriyorum bense
Gizli kalmasın diye belirsizlik.

BELİRSİZLİKLER II

Gölge dolası gecıyla esmerliğin arasında
-Bir an- bakışların mavi denizle gök arasında
Bir uyumsundur sen -yazlar gezinir kış günlerinin içinde-
Sabahları bir şeyler noksandır, akşamları
Noksanlardan oluşan bir uzunluk sende.

Ortalarda bir yerdesin -öylesin-
Bir kavsaksın nedense - birşeyle her şey arasında-
Günün her saatinde -duyuyor musun-
İmgeler birbirinden korkuyor.

BELİRSİZLİKLER III

Soyle boyle bir günün kurcalanmasından
Bir tırnak izidir nehir -yüzümde akan-
Bulutlar bulutlar bulutlar -dudak izleri, beyaz-
Otede bir köprü (üstünden geçeceğim birazdan.

Ocağdaki caydanlıktan bakıyor bana
Ekim ortalarında yagan karlardan

Ben koprunun usutundeyim şimdi -iyi mi-
Camların bugusundan yapılmış adam.

Geri çeviriyor bakışlarını ansizin
Ben koprudan gectim gittim çoktan
Peki
Ne olup bittiydi var mı anlayan.

BELİRSİZLİKLER IV

O bir ilk yaz şikayetcisidir
Kat kat altındadır bir leylak esintisinin
Günessiz kussuz bir kayın ormanını buluncaya kadar.

Yitirmiş görünüşünü bu yüzden
Sevgi kadar bulunmuş
Ve parçalanmış (evet?)
Hiçbir duygu yoktur diyor.

BELİRSİZLİKLER V

Atlar atlar atlar
Gectiler pencereyi onundan
Bugulu cam, bugulu cam, bugulu cam
Gectin pencereyi onundan.

Attan, bugulu camdan, dusten..

ENİS BATUR

SİZİN İÇİN KESTİM SAÇLARIMI

I

Femme vous suis-je, et de grand sens.
Sizin için kestim saçlarımı?
Yıllardır uzattığım.
Sizin için durdum ilk, dinlendim.
Yıllardır yordüğüm.
Actım sizin için bekledim,
sizin için guldum bir tek, sustum.
Yıllardır durduğum boşlukta
femme vous suis-je, et de grande songe
indiğim merdivende
gecelere tuttuğum ışıktaki
sizin için umdum, umursadım.

Sizin için yaktım bu ateşi,
besledim yıllardır.
Esirgediğim zaman,
gizlediğim tortu
ve tortuda ayrılan bu hayat
sizin için
kamaştığım gün
titrediğim mum
aktığım yatak.

II

Sizin için hazırladım bu masay?,
iki kelimenin ortasında dinsin fıtına.
Sizin için hazırladım bu döşegi,
iki fıtınanın ortasında kuyu uyku.
Sizin için hazırladım bu yemeği,
iki açlığın ortasında körelmez açlık.
Sizin hazırladım bu bu bakışı,
bu sozu, bu sesizliği - sizin için
hazırladım.

Sizin için uzattım saçlarım?,
kestiğim.
Sizin için söndürdüm bu ateşi,
yandığım.
Kurduğum bu çadır, bu saat
arındığım su
soyduğum gece: Sizin için.
Devrilirken tutunduysam
tutuşurken susmam
zemberekte bu Eyyub
hem cellat hem kurban
sizin için
bir tohum.

ENVER ERCAN

MANZARA GÜLÜŞLÜ KIZ

öpüşmekte güçlük çeken bir kızdı işte
üstelik düşlerimden ödü kopardı
ne zaman farlar geceyi cizse
teni sakallarında yanard?

sorular? rahatlatan bir yanıt? belki
şimdi evde olsak

ne güzel
yatıp uyumazdık derdi
ev türkçesi ışırdı sesinde
dilime dolaştıkça sözcükleri

acıyı? andıran bir an? artık
odamın şaşkınlığı bundan
düştutan akşam saatlerine
usul usul damlıyor zaman

gökyüzünde tuhaf bir baş dönmesi

KİRLİ BEYAZ

haylaz bir adamdan da başlanabilir sevmeye
Tertemiz kâğıtlara mürekkep dağıtır da
sonra gelip yakan teninle

kara bir adamdan da başlanabilir sevmeye
upuzun yola düşse gece korkar da
sonra gelip sığınır gölgene

ucuz bir adamdan da başlanabilir sevmeye
tepeden tırnağa yağma durur da
hep bi dostluk kalır geriye

Dİ

elim sana değse
diniyor gece
saçlarından başlıyorum
gunu cozmeye

yüzüm sana değse
surcuyor zaman
daracık odalarda
ben kafir sen, sen musluman

dilim sana değse
uyanıyor sozcukler

FARUK NAFİZ CAMLIBEL

ÇOBAN ÇEŞMESİ

Derinden derine ırmaklar ağlar,
Uzaktan uzağa çoban çeşmesi,
Ey suyun sesinden anlıyan bağlar,
Ne söyler su dağa çoban çeşmesi.

"Göynünü Şirin'in aşkı sarınca
Yol almış hayatın ufuklarınca,
O hılla dağlar? Ferhat yarınca
Başlamış akmağa çoban çeşmesi..."

O zaman başından aşkındı derdi,
Mermeri oyadı, taşı delerdi.
Kaç yanık yolcuya soğuk su verdi.
Değdi kaç dudağa çoban çeşmesi.

Vefasız Aslıya yol gosteren bu,
Kerem'in sazına cevap veren bu,
Kuruyan gözlere yaş gönderen bu...
Sızmadı toprağa çoban çeşmesi.

Leyla gelin oldu, Mecnun mezarda,
Bir susuz yolcu yok şimdi dağlarda,
Ateşten kızaran bir gül ararda,
Gezer bağdan bağa çoban çeşmesi,

Ne şair yaş döker, ne aşık ağlar,
Tarihe karıştı eski sevdalar.
Beyhude seslenir, beyhude çağlar,
Bir sola, bir sağa çoban çeşmesi...

HAN DUVARLARI

Yağız atlar kişnedi, meşin kırbaç şakladı
Bir dakika araba yerinde duraklad?.
Neden sonra sarsıld? alt?nda demir yaylar,
Gozlerimin onunden gecti kervansaraylar...
Gidiyorum, gurbeti gonlumle duya duya,
Ulukışla yolundan Orta Anadolu'ya
İlk sevgiye benzeyen ilk acı, ilk ayrışk
Yüreğimin yaktığı ateşle hava ılık,
Gök sar?, toprak sar?, çıplak ağaçlar sarı...
Arkada zincirlenen yüksek Toros dağları,
Önde uzun bir kışın söldürdüğü etekler,
Sonra donen, donerken inleyen tekerlekler...
Ellerim takışken ruzgarların sacına
Asıldı arabamız bir dağın yamacına,
Her tarafta yukseklik, her tarafta şsşzlşk,
Bu şlakla uzayan, donen kışrışan yollar.
Uykuya varmış gibi görünen yılan yollar
Başımı kaldırarak boşluğu dinliyordu.
Gökler bulutlanıyor, ruzgar serinliyordu.
Serpilmeye başladı bir rüzgar ince ince,
Son yokuş noktasından düzlüğe çevrilince
Nihayetsiz bir ova ağarttı benzimizi
Yollar bir şerit gibi ufka bağladı bizi
Gurbet beni muttasş cekiordu kendine

Yol, hep yol, daima yol... bitmiyor duzluk yine.
Ne civarda bir koy var, ne bir evin hayali
Sonunda ademdir diyor insana yolun hali,
Arasışta geciyor bir atlş, iki yayan
Bozuk düzen taşların üstünde tıkırdıyan
Tekerlekler yollara bir şeyler anlatıyordu,
Uzun yollar bu sestten silkinerek yatıyor...
Kendimi kaptırarak tekerleğin sesine
Uzanmış kalmışım yaylının şiltesine,
Bir sarsışnt?... uyandışm uzun suren uykudan;
Geciordu araba yola benzer bir sudan
Karşıda hisar gibi Niğde yükseliyordu,
Sağ taraftan çınğırak sesleri geliyordu;
Ağır ağır önümden geçti deve kervan?,
Bir kenarda gorundu beldenin viran han?.
Alaca bir karanlık sarmadayken her yeri
Atlarışmız cozuldu, girdik handan iceri
Bir deva bulmak için bağrındaki yaraya
Toplanmıştı garipler şimdi kervansaraya.
Bir noktada birleşmiş vatanın dört bucağı
Gurbet çeken gönüller kuşatmıştı ocağı,
Bir pışışt? gordu mu gozler hemen dalıyor,
Göğüsler çekilerek nefesler daralıyor,
Şişesi is bağlamış bir lambanın ışığı
Heryüzü çiziyordu bir hüznün kırışığı,
Gitgide birer ayet gibi derinleştiler
Yuzlerdeki cizgiler, gozlerdeki cizgiler...
Yatağimin yanında esmer bir duvar vardı,
Üstünde yazılarla hatlar karışmışlardı;
Fani bir iz bırakmış burda yatmışsa kimler,
Aygış baygış maniler, acışk sacışk resimler...

Uykuya varmak için bu hazine günde, erken,
Kapanmayan gözlerim duvarlarda gezerken
Birdenbire kâk?z?l birkac sat?rla yand?
Bu dort mısra değil, sanki dort damla kand?
Ben garip çizgilere uğraşırken başbaşa
Raslamıştım duvarda bir şair arkadaş;
*On y?l ayr?ym K?nadag?ndan
Baba ocağından yar kucağından
Bir çiçek dermeden sevgi bağından
Huduttan hududa atılmışım ben*
Alt?nda da bir tarih. Sekiz mart otuz yedi..
Gözüm imza yerinde başka ad görmedi.
Artık baht?n ac?kt?, uzun etme arkadaş
Ne hudut kald?bugun, ne askerlik, ne savaş;
Araya gitti diye iclenme bahar?na,
Huduttan götürdüğü şan yetişir yarına
Ertesi gün başladı gün doğmadan yolculuk
Soğuk bir mart sabahı...Buz tutuyor her soluk
Ufku tutuşturmadan fecrin ilk alevleri
Arkam?zda kal?yor şehrin kenar evleri
Bulutlar?n ard?nda gün yanmadan sonuyor,
Hoyuklar bir dağ gibi uzaktan görünüyor...
Yanımızdan geçiyor ağır ağır kervanlar,
Bir derebeyi gibi kurulmuş eski hanlar
Biz bu sonsuz yollarda var?yoz, gitgide,
İki dağ ortasında boğulan bir geçide
Şıkı bir poyraz beni titretirken içimden
Geçidi atlayınca şaşırdım sevincimden
Ardımda kalan yerler anlaşıırken baharla
Önümüzdeki arazi örtülü şimdi karla
Bu geçit sanki yazdan kişi ayırıyordu

Burada son f?rt?na son dal?k?t?yordu
Yayl?m?z tüketirken yollar?ayn?h?zla
Savrulmaya başladı karlar etrafımızda
Karlar etrafı beyaz bir karanlığa gömdü;
Kar değil, gökyüzünden yağın beyaz ölümdü...
Gonlumde can verirken koye varmak emeli
Arabacı haykırdı *İste Araplıbeli*
Tanr?yard?mc?olsun gayri yolda kalana
Biz menzile vararak atlar?cektik hana.
Bizden evvel buraya inen uç dört arkadaş
Kurmuşlular tutuşan ocağa karşı bağdaş
C?t?dayan cal?lar dort cana can kat?yor
Kimi haydut kimi kurt masal?anlat?yor
Gözlerime çökerken ağır uyku sisleri
Çicekliyor duvarı ocağın akisleri
Bu akisle duvarda çizgiler beliriyor
Kalbime ateş gibi şu satırlar giriyor
*Gonlumu cekse de yarın hayali
Aşmaya kudretim yetmez cibali
Yolcuyum bir kuru yaprak misali
Rüzgarın önüne katılmışım ben*
Sabahleyin gokyuzu parlak, ufuk ac?kt?
Güneşli bir havada yaylımız yola çıktı
Bu gurbetten gurbete giden yolun üstünde
Ben üç mevsim değişmiş görüyordum üç günde
Uzun bir yolculuktan sonra İncesu'daydık
Bir han yorgun arg?n tatl?bir uykudaydık
Gün doğarken bir ölüm rüyasıyla uyandım.
Başucumda gördüğüm su satırlarla yandım
*Garibim nam?ma Kerem diyorlar
Aslı'mı el almış haram diyorlar

Hastayım derdime verem diyorlar
Maraşlı Şeyhoğlu Şatılmış'ım ben*
Bir kitabe kokusu duyuluyor yazında
Korkarım yaya kaldın bu gurbet cıkmazında
Ey Maraşlı Şeyhoğlu, evliyalarda
Bahtına lanet olsun aşmadıysan bu dağ
Az değildir, varmadan senin gibi yurduna
Post verenler yabanın hayduduna kurduna
Arabamız tutarken Erciyes'in yolunu
Hancı dedim bildin mi Maraşlı Şeyhoğlu'nu?
Gözleri uzun uzun burkuldu kaldı bende,
Dedi
Hana sağ indi olu çıktı gecende
Yaşaran gözlerimde her şey artık değişti
Bizim garip Şeyhoğlu buradan geçmemişti...
Gönlümü Maraşlı'nın yaktı kara haberi.
Aradan yıllar geçti işte o günden beri
Ne zaman yolda bir han raslasam irkilirim,
Çünkü sizde gizlenen dertleri ben bilirim
Ey köyleri hududa bağlayan yaşlı yollar
Dönmeyen yolculara ağlayan yaşlı yollar
Ey garip çizgilerle dolu han duvarlar?
Ey hanların gönlümü sızlatan duvarlar?...

FAZİL HUSNU DAGLARCA

**ANKARALI HASAN BAGLAMASINI
YANINDAN AYIRMAZDI**

Alti kere aldılar Sehitler Tepesi'ni,
Alti kere geri aldık.
Ovalar sahidimiz,
Sonunda biz aldık.
 Ille dermis gavur,
 Gulerim illesine!
Gece atar, gunduz atar, yorulmaz,
Delik delik oldu nazli yer.
Yanasmaz ki iki nefes sorasin,
Kimi arar, ne soyler?
 Deli midir, kor mudur,
 Sasarim gullesine!
Yaralarim koycegizi dusunur,
Kanimin bosuna akasi yok.
Dusmana malum ola,
Dipcigim yuregimdir carpinca, sakasi yok
 Ayacigima dushman,
 Acirim kellesine!...

DISARDAN GAZEL

Siz Ali Bey, Veli Beyefendi busunuz,
Gelecekler onunde suclusunuz.

Yoneteceksiniz de ulaşacak ha,
Cagdas Uygurliga ulusunuz.

On karanlik, art karanlik, Sag karanlik, sol karanlik
Kara toprak icine mi gomuluyoruz.

Bir ulke, yarisi cirilciplak,
Yarisinin yedigi ekmek tuz.

Uyur itleri, inekleri, ayilari,
Butun aydinlari uykusuz.

Milyonu trahom toplumun, milyonu sitma,
Milyonu verem, bilmiyor muyuz?

Ne olmusuz, ne yapmislar bize,
Nasil baglanmis elimiz, kolumuz.

Boyle giderse biline hep.
Mustafa Kemal'le bile yokuz.

De, yuregin nice yanarsa yansin,
Efendilerin yuregi buz.

GUVEN TURAN

BİR SEVDANIN İÇYÜZÜ

Şafağı arkama alıyorum.
Gece bitince
bitiyor şehrin uyanıklığı da.
Bir karabasana dalıyor,
kirli işlerle uğraşüyor,
unutuyor sevmeyi.
Yorgunluk cokunce ustune
Issızlıktan,
geceyi beklemeye başlıyor yeniden
parcalayan,
sınırlardan
dort sudan
birinin yanına atarak kendini.
Şahidiyim. İzliyorum.
İtiyor beni,
yanına sokuldukca.
Gün bulaşmış üstüme,
çöküyor.
Eski mezarlıklar
Uc dinin tapınaklarıyla
Yaşıyor şehir
Kendini aldatıyor takvimlerle
Oyalanıyor yenildiğini sanarak
Yüreğini

Bir düşte binlerce yıldan beri
Esvap değiştiriyor durmadan
Cıkmıyor odasından
Habersiz değil gene de
Olup bitenlerden
Lodos ayıklıyor
Boğaz meyhanelerinden çekilen
Balıklar biliyor
Solugu daralıyor
Yeni semt adlarını saydıklarında
Gelip gideni eksik değil hâlâ
Geceleri
Nicedir kaç yaşında gösterdiğini
Soruyor bana

GORUNEN KENTLER'DEN

Eskişehir
Telaş içinde
binilen
ağır ağır inilen
karantina sarı bir
gar

Tozlu bir
hemzemin gecit
Cer atolyesi
raylardan bir
ruzgargulu

Böyle yaşadın bu kenti
yılar yıl?

İçinde ilk kaldığın gece
ve gunleri
ağır bir ameliyatın
izleri gibi taşıdın

Bir sabah
cok erken bir saatte
bir nisan sabahı
Kampus'un Japon Bahcesi'nde

başını göğe kaldırdın
bir kartalın döne done yükseldiğini
gordun
pençeleri arasına almış güneşi

Affettin.

Gerze

Doğdun burada
burada bulutların
geçişini gözledin
burada
atmacan oldu
kedin
pavurya avladın
yosunlarda kaydın

İslandın
yunus olduğunu öğrendin
tifrin balığının
sokak savaşlarına katıldın
mahallende
erik kaldın kendi
bahcenden
Her şey oturuyor yerli yerine
zambak kokusu
hamsi sisi
Nergizli Yaz?
Ac? Su
hepsi
Bir tek o kız
beyzi yuzlu ak tenli
percemi gozune giren
gül yaprağı dudaklı
o kız
hâlâ aşıksın
Hamidiye Yokuşu'nun
başında
kör çeşmenin taşına
oturmuş
bekliyorsun.

İzmir

Kuruyan incir
kuruyan tutun
uzum

curuyen bir
su

Kovada bir
sevgi

Bu kent hic gostermedi
sana
gizli yuzunu
kabahat sende

Hep geçişi yaşadın
bir sokağının
ad?bile yok aklında
Hicbir kent
vermez sevgilisini
bir sevgiliyle dolaşmadan
icinde
öpüşmeden kuytularında

Sen daha bekle.

GULTEKİN SAMANOĞLU

TUKENMEYEN

Bahar goklerinin iklimi sende,
Aglayisin, guluverisin iyi,
Bu kacinci kaxis, "tuh!.." dedirtecek?
Bundan boyle, "gel" demeden gelsen de
Omrumce icimi kurt kemirecek,
Gonlumden geceni soylemek uzun,
Kop-koyu camlarin golgelendigi
Gozlerimi, gorebiliyor musun?
NE KI!..

Gunesli havalari sana verdim
Al gotur. O, bensiz neye yararsa!
Bir baska dunyadan gelmiscesine
Beni boyle darma - dagin eden kim.
Eski donemece girmisim yine
Takvimler kopmasin, saatler sussun.
Apacik gonlume, guvenin varsa
Cekinmeden, girebiliyor musun?
BELKI!..

Yaninda en yakin ozleyislerle
Yorulan benim, ama, kimdir yoran?
Bilseydin nasil da durgunlasirdin.
Bakislarindaki menevislerle
Tukenmez sandigim sabri, tasirdin
Butun sorularim bir yanda dursun:

Gozlerime girip - girip oturan
Ellerini, verebiliyor musun?
PEKI!..

ANADOLU TURKUSU

Eski Iclemisler yeni ozlemde durmus,
Durmus; gozler ki karada, eller ki ak'ta.
Kara'da az omur, ak'ta soguk dosekler;
Aglatmis Anadolu'yu bir hain yasak,
Yasak da yasak, yasak da yasak, yasak da...

Daglinik ozlemler bir ic cekiste sakli,
Sakli: yagmur ki bulutta, yel ki yaprakta.
Yagmurda bereket, yelde durulu denkler;
Kavurmus Anadolu'yu bir hain kurak
Kurak da kurak, kurak da kurak, kurak da...

Korpe iccekisler bir beklenene sozlu,
Sozlu: tarla ki suda, tohum ki basakta.
Tarlada nadas, tohumda carpar yurekler;
Sarmis Anadolu'yu bir bitmeyen merak,
Merak da merak, merak da merak, merak da...

Uzun bekletisler harmanlarla nisanli,
Nisanli: ay ki gokte, gunes ki toprakta.
Toprakta gelinli kagni, gokte melekler;
Avutmus Anadolu'yu bir kara kavak,
Kavak da kavak, kavak da kavak, kavak da...

Kucuk harmanlar hep büyük cocuga gebe,
Gebe: torun ki basta, yavru ki kucakta.
Yavruda agit, torunda butun dilekler;
Baglanmis Anadolu'yu bir tatli adak,
Adak da adak, adak da adak, adak ta da...

GULTEN AKIN

OĞLUNU SORAN KADININ ŞİİRİ

-İsayı çarmıha gerdilerdi
sonra Platus ellerini yıkadı-
ellerini yıkadın yıkamıştın
bitmiş aşağıdaki genç adama ait
bütün işler
kameralar beyanatlar başlı bultenleri
işkence yoğun sürdüydü

o askıyı kuran, o akımlı veren
elbet sen değildin
sen yalnız gözlerini kapadın
ellerini yıkadın sen
sonra bana uzattın biraz sıkıntıyla
unvanın buyudu kutlandın odullendin

her şey sorulduydü, herkes şunu sustu:
sonra o ellerle nasıl
okşadın kızını
nasıl şiir yazdın

KESTİM KARA SAÇLARIMI

Uzakt? don yakınd? don cevreyi don
Yasakt? yasayd? toreydi don
İçinde dışında yanında değilim
İçim ayıp dışım geçim sol yanımla sevgi
Bu nasıl yaşamaydı dön.

Onlarsız olmazdı taşımam gerekti kullanmam gerekti
Tutsak ve kibirli -ne gulunc ofke be-
Gözleri gittikçe iri gittikçe çekilmez
İçimde gittikçe bunalı gittikçe bunalı
Gittim geldim kara saçlarım? oyle buldum.

Kestim kara saçlarım? -n'olacak şimdi-
Bir şeycik olmadı deneyin lütfen
Aydınlığım deliyim rüzgarlıyım
Gunaydın kaysı? sallayan yele
Kurtulan dirilen kişiye günaydın

Şimdi şaşıyorum bir toplu iğneyi
Bir yaşantı ile karşılayanlara
Gittim geldi kara saçlarımdan kurtuldum.

KUCUK KIZIN TURKUSU

Kucuk kucucuk bir kızken
Unutacak mısın yüreğim
Bir kurdele bir pabuc yuzunden
Unutacak mısın yüreğim

Şimdi de onulmaz korkundur
Evde ekmeğin tükenmesi
Un biter, ekme biter, gelsin odunciler
Unutacak mısın yüreğim

Başın dönerdi sabahları
Her atılan bomba bir parça
Yiyecek alı giderdi
İkinci Dünya Savaşı sırtından geçti
Unutacak mısın yüreğim

Bir çoklar? kahraman oldular
Buyuk oldu adlar?
Kara binitleri sırtında gecti
Unutacak mısın yüreğim

Şimdi çocukları doyurup giydirdikçe
Parklara, çarşılaraya götürdüğünde
Kendini, kendi çocukluğunu
Unutacak mısın yüreğim

Dunya ucurtmayla balonken
Kız ve mavi tayfın bütün renkleri
Sana zehir zindan edenleri
Bağışlayacak mısın yüreğim.

HAYDAR ERGULEN

**BİR DEDEM VARDI VEFALI,
ŞİMDİ HİNDİSTAN**

sen elmay? guldurursun
senin elmaya su verdiğin gündü
cam? sevindiren yelkenlinin
denizcilik kitabından kaçtığı gündü

cam daha başka kardeşlikleri de
açığa çıkarır, hatta onlar? unutanlar? da
yokluk icinde elmayla aydınlatır

yoksa bir ermiş niye çıkarsın
sakinlerin denizinden aynı balığı

su da cicekten nasibini alır
elma da yeraltı ermişinden
camdan çekilen de aramızdan sayılır
-usta bu tahtalar boyasız
ellerini yuzune gourme usta, hem
biz kaldık, onlar? suya yollarız -

yüzünü güldürdüğün bütün elmalarla buradayız
camdan bakıyoruz, sana bakıyoruz
kardeşlik hatalarla birikir, biliyorsun
kardeşliğin bir hata olduğunu da..
hatayız, fazlayız, camdayız, aynada

yuzumuz bizden sonra da kalıyor
yalan söyleyecek kadar senden yanayız

ermişin gözü hiçbir şey görmüyor
elmay? gozden geçirecek kadar Şaşkın
altın golun üzerinde bir mistik
hala balık yanlış hala Şaşkın

sen elmaya ara verme, gulumeye hazır
bir dedem vard? vefal?, Şimdi Hindistan
sayılır bizi terkettiği rüya

hatalar sahilinde birbirinden üşümeyen kardeşler;
suya bakan? var, aynada bakılan?
denize, bana, içindeki karşı odaya,
hepsi camda, hepsi fazla, hepsi sana
düşkün, elindeki ermişi onlara bıraktın

ermişin tahtalarını kim boyayacak, yeraltında
gul ol, hoş kal, bir su ısmarla
şu elmanın üstüne dökül bir zaman

ESKİ ORMANLARA MEKTUP

bir mektup gondersen de acı okumasam

ben hangisiyim; sen demekten başka
sana ulaşamayan zarf efendilerinin,
ac beni, başka pulum yok, başka mektubum
yok, yoksul olduğum söylenecek yoksa sana

annemin bir gül olarak terkettiğinden beri
beni gönderdiğin mektuplar ormanına

şehri karıştırmıyorum, seni yanlış anlarlar
kendimi karıştıyorum, ucmaktan yanayım
ruhunu parmaklarında dolaştıran perinin
tevekkül penceresine konduğu eski ormanlarda

hangi yüzüğünden düştüm bu yolculuğa;
bilseydim, sen gönderseydin, ben o mektuba
yazılacak kadar aransaydım dilinin ormanında
acmazdım yine, yine yuzukler kazanırdım;
bana suluboya bir orman göndereceğini bile bile,
'peri ve eşek' mes'elini yazdığımı bile bile,
ormanlara dair Şiirler okumak için
ayrı ve birleşik Şehirler kurduğumuzu bile bile,
açmazdım bu sırlara layık olmayan Şehri
icinden çıkacak ormana

bana orman gönderme, içinden Şehir çıkar;

beni bir mektuba gönder, icinden birine
almamış gibi yaparım, vapura binmem,
yoluna inmem, ormanların sisi çokmeden önce

mektupların perileri
perilerin ormanları biriktirdiğine
yüzüklerin parmaklarda sessizce eridiğine
inanırım, eski orman tadı sinmiştir
acılmayan mektuba

gonderilse de
eski ormanlara mektup.

HAYRETTİN İVGİN

ODAM

Burası bekar odam;
Parça parça hatıralar,
Kaldırılmamış yatağım
Ve içinde
Ümidini yitirmiş,
Gonlunce
Bir dünyası olan
Bekar bir adam.
Kac geceler bu odada
Senin için ağladım.
Örümcekler yuva yapmış
Okul kitaplarıma.
Yanımda
Kaldırılmamış sigara paketleri,
Sağıma soluma
Duvar sıvaları dökülmüş.
Tabaklarda artıklar
Kapıdiplerinde kırıntılar.
İşte burada,
Bu odada;
Kac geceler
Senin için ictim
Senin için sarhoş oldum,
Senin için ağladım.
Lamba sondu, fitil bitti;
Arzu yitti, hayal gitti
Bu odada.

SEVGİ, ÜMİT VE KAÇIŞ

Sen bahar geceleri kadar ılık,
Düşüncelerim kadar güzelsin.
Zeytin gözlerinde siyah,
Güneş saçlarında parlaktır.
Sana
Gönlümde yeşeren fidanın
Yaprığını uzatsam
Yırtar mıydın, saklar mıydın?
Sana
Her şeyi anlatsam
Güler misin, ağlar mısın?
Sen, yıllar yılı?
Cebimde biriken
Tutun kâğıtların
Acılığını bilir misin?
Bilmezsin...
İşte bunlar,
Yıgılı yığılı ızdıraplardır.
Bir gün gelecek
Gurultusuz, patırtısız
Gideceksin buralardan.
Kim bilir, ne zaman ve nereden?
Değişecek soy ismin,
Unutacaksın beni.
Ardından yaşlar boşanacak gözlerimden,
Senin için çırpınacağım
Ve biraz daha birikecek
Cebimde tutun kâğıtların.

Ama bilemeyeceksin
Benim seni sevdiğimi.

Kazara hatırlarsan beni
"Cok iyi cocuktuk!" diyeceksin,
Ve gene unutacaksın.
Ben unutmuyum acaba?
Unuturum!
Hayır hayır unutamam!
Cam takar gibi
Kendime yeni bir kalp takamam.

Sen,
Ankara ufukları kadar beyaz,
Sen,
Gönül toprağında açan
Fidanlar kadar tazesin.
Çiçekler dudaklarında al,
Gördüğüm gözbebeklerinde bendir.
Sana, gönlümden kopardığım
Dağ iklimlerinin
Biraz vahşi çiçeklerini versem
Atar mıydın, koklar mıydın?
Sana,
Seni sevdiğimi söylesem
İnanır mısın, inanmaz mıydın?
Bir gün
Donmemek üzere gideceksin,
Son umidimi de ardından gotüreceksin.
Ben,
Kucaklarında senelerin

Sar? sar? yapraklar?,
Sonsuzluğu seyrederek
bir tren penceresinden,
Kaderle sarmaş dolaş,
Kötüler dünyasından kaçacağım.

NASIL UNUTURUM

- *Türkistanlı Yiğit Soydaşlarıma-*

Nasıl unuturum,
Binlerce asr içinde tarih saklayan ulkeyi,
Aksakal Tiyaşan gibi geçmişim belli.
Dumanlı başı Ergenekon'u anlatır bana,
Manas'?ve nice Baturlar?
Nasıl unuturum,
Taş Kapıyı, yuce Gokgol'u,
Demirdağları eriten körükler soluyor soğuklarında,
Ergenekon'dan çıkıyor Turkler, onlerinde gokboru.
Binlerce Kazak yine cadrlarda, yurtlarda,
At koşturuyor balaları,
Kopuz çalıyor yaşgenleri,
Perişan olduklarına bakma,
Demir gibi yine yurekleri.

Nasıl unuturum
İnci dişli Reyhan'ı,
Siyah saçlı Gulnur'u,
Turpan uzumu gibi gozleri,
Hallarından belli ırkımın güzelliği

Ve figanma ortak sanki
Tekmil Hank'z'lar, teknil Ayk'z'lar.

Nasıl unuturum
Kaşgarın viranlığını?
Buyur Opal'da Mahmut'un kabristan?
Semavata doğru.
Hani nadir çiçekli İpek Yolu?
Nerde ipek yüklü develer?
Bağrım yandı Taklamakan Çölü'nde,
Benimle beraber
Milyonlarca soydaşımın.
Sevgileri gonlumuzde, gonlumde,
Nasıl unuturum, nasıl unuturum?

HİLMİ YAVUZ

DOĞUNUN SEVDALARI

I

sevda derinlerdedir, oysa ferhad
ustunu kazmada dağın

kalbimin, yani o yağmur
ve acıdan ocagın
madenini, laciverdi ve mahmur
bir ağrıyla delmede

sirin
ve en asılmaz, en derin
bir siirin yurt edindiği
billur bir koske girmede
leyla
ve mecnun'un, yani o colden
ve agittan otagın
onunde, bir adak gibi
oluma diz çokturmede
leyla

ve yakut, safak ve irin
ile emzirdiği bir gözün
boynunu vurmada
sirir

sevda derinlerdedir, oysa ferhad
ustunu kazmada dağın
doğunun sevdaları

II

ay kanar, sevda akar, bir dağ
bir dağ kendini delerse

sesini yangına verse
o dağdır acıların kulhanı
ve usul uçan şahin
kanadında bir cırağ
ve kalbim bir sehayin
gibi kendinde yanani
alıp hasrete giderse

ay kanar, sevda akar, bir dağ
bir dağ kendini delerse

akşam ki pekmezle yanıp
korkunc bir ipek humması
atesi kukreten, vahim
ve kolsuz ve tecrid hirkası
gibi kendini kusanıp
olum, bir yaz kadar hain
alıp basını giderse

ay kanar, sevda akar, bir dağ
bir dağ kendini delerse

doğunun sevdaları

III

sen ilkyazi once kendinde olustur
ve sonra buyut hic solmayani

bir dag ki kendinden umulmayani
senin yuzunden devsirip birden
ve en hoyrat, en sevecen
gozlerin agir bir suctur
ve benim kalbimi yeniden yazabilmek icin
el aldigim cok olmustur
eski futuvvetnamelerden
sen o ki dokunuslarin
ve acinin derin bahcivani
sevda belki bir susustur
ve kimbilir, nasil ve nerden
gelen bir turkuyle duyulmayani
bir soluk guldur, ki duyurmustur
eski futuvvetnamelerden

sen ilkyazi once kendinde olustur
ve sonra yuru yol olmayani

dogunu sevdalari

IV

bir gol gule duserse
gol degil de gul bulanir

gurbet sende pamuklarsa
gece aya ordan dogar
siir aciya cullanir
ilkyaz duseli beridir
giden ben degilim, yoldur
dili soyleyen sevdaysa
mektubum kalbime yollanir
nehir kusa batsa birden
aksa tersine aksa
batsa kul, batsa turna
ve batsa...
ve benim bir yanim ki ferhadsa
bir yanim dagidr
hasret, kulugunu vurdugum yerdir
ates, kul ile daglanir

bir gol gule duserse
gol degil de gul bulanir

HÜSEYİN FERHAD

KÜLLERİ EŞELEMEN

İçimi ezer delice bir cesaret
gorunmez bir el kilitler kaplarım?
miskinliğimden değil bu minnet
çaresizim seni sevdiğimi söyleyemem.

Dilsizim.

Çırpınmayı bile unutmuş bir serçe
gibi saklarım göğsüme kanatlarımı,
kadınlığın böyle karşıma dikeldikçe
utanırım seni sevdiğimi söyleyemem.

Dilsizim.

Bilinç denen şey şeffaf bir hançer
her gece deşer yaramı,
yıllar divane omrumden zulümle gecer
halsizim seni sevdiğimi söyleyemem.

Dilsizim.

Eski yalınlıklardır soframdaki nicedir
hayatla katlayamam yorgun yaşımı,
büyük aşklar hep gecikmeli gelir
garibim seni sevdiğimi söyleyemem.

Dilsizim.

Erken geldin dünyaya, benden önce
benden önce koştun yollarımı,
şu ince yağmur dinince
gideceğim seni sevdiğimi söyleyemem

Misafirim.

METAFİZİK

Seni bir kilise avlusunda dilenmeliyim artık
haclara gerili avuclarında bir suskun can.
–Ben değil miyim şu yıkıntıların üzerinde uzanan
saçlarım darmadağınık.

Seni bir sinagog avlusunda dilenmeliyim artık
cıplak ayaklarına surmeliyim o ilencli yuzumu.
–Ben değil miyim kemirip duran Madde’ye verilmiş tek
sozunu
aklım darmadağınık.

Seni bir cami avlusunda dilenmeliyim artık
kirli bir mendil gibi sermeliyim yüreğimi önünde.
–Ne var icimi kanatan bu ezan seslerinde
mihrabım darmadağınık.

İLHAN BERK

YUZ

Biliyor musun sen bir siirde ilk satırsın ilk sozcuk
Beyaz bir gul
 beyaz bir gul ne kadar beyaz olursa o kadar
Ne kadar suysa bir su
 o kadar

Ben en yakın yuzum yuzune
Uyandığın sabaha, yatagina
Birden bulup birden yitirdiğin bir şey olur ya, ona
Bir dag okulunda ilk derslere giren cocuklara
İlk cografiyacılara
İlk harflerine bir alfabenin.

Yuzun ki korkular verir bana ne zaman yuzumu tutsam
yuzune
Ben k olume hic egilmedim hic girmedim sozlugume
Belki sokaga ilk cikan bir cocuktur olum
Belki senin bazen topuz yaptığın sacın
Bir yaban cicegi ya da ve daha ilk geliyordur dunyaya
Bir demet maydanozu koparıp bırakmak belki de.

Dedim ya hic bilmiyorum arabi belki de benim sık sık
cikarip

 baktığım bir fotografin
Biyiklari hep yuzune dusen bir adama cektirdiğim
Bir suya bakarken

Bir suya
Duru mu duru ve daha sessiz olumun kendinden.

Ben ki seninle astım yaslari
Koydum cagima adimi.Bir buruklugu
 yuzun gibi.

NE BOYLE SEVDALAR GORDUM, NE AYRILIKLAR

Ne zaman seni dusunsem
Bir ceylan su icmeye iner
Cayirlari buyurken gorurum

Her akşam seninle
Yesil bir zeytin tanesi
Bir parca mavi deniz
Alir beni

Seni dusundukce
Gul dikeyorum elimin degdigi yere
Atlara su veriyorum
Daha bir seviyorum daglari

İSA KAYACAN

BEN ONLARDAN DEĞİLİM KIZ

Uzaklardan bakacaksan
Durgun durgun akacaksan
İçin için yakacaksan
Ben onlardan değilim kız.

Başka yerdeyse gözlerin
Tutmuyorsa ince dizlerin
Yalansa bütün sözlerin
Ben onlardan değilim kız.

Bakılır mı cirkin yuzler
Uzaklardadır gonuller
Erken oterse bulbuller
Ben onlardan değilim kız.

Derin derin bakışların
Pis sularca akışların
Boya içinde kaşların
Ben onlardan değilim kız.

Karanlık omrum gecesi
Ağzından bir tek hecesi
Cozulmuyor bilmececi
Ben onlardan değilim kız.

Sevmek nedir soruyorsan
Ağlatıp, zevk alıyorsan

Gerilerde kalıyorsan
Ben onlardan değilim kız.

Yalnızlıktan korkuyorsan
Kibritsiz ateş yakıyorsan
Her an şimşek çakıyorsan
Ben onlardan değilim kız.

ARTIK

Istampa dudakların
Muhur gözlerin
Ağzımı
Acamıyorum artık.

Sere serpe yatışların
Demir parmaklık bakışların
Uzaklara
Kacamıyorum artık.
Alıp verdiğim nefessin
Kışın yatağında ateşsin.
Sensiz yatamıyorum artık.
Anladım her yerde benimlesin
Sokup atamıyorum artık.

ANLAYAMADIM

Koca dünyada, kim dost, kim düşman?
Durmadan, kim ısrarlı, kim pişman?

Goruntude, kim zayıf, kim şişman?
Anlayamadım, anlayamadım..

Devamlı, yuzu gulen gulmeyen,
İyilik bilen, yada bilmeyen,
Kimler, uzaktan gidip donmeyen?
Anlayamadım, anlayamadım...

Gonlunuzde, sevgi az mı, çok mu?
İçinizde, dostluk var mı, yok mu?
Yedikce, karnın ac mı, tok mu?
Anlayamadım, anlayamadım..

Gözlerimiz, kimseyi gormuyor,
Kulaklarımza, hiç duymuyor.
Kimse, neden sözünde durmuyor?
Anlayamadım, anlayamadım...

Gençlik günümüz, bitti, bitiyor,
Akarak, omur gitti, gidiyor,
İnsanlar, niye feryat ediyor?
Anlayamadım, anlayamadım...

DARILDI KALBİM

Peşinden koşarken, yoruldu kalbim
Kacacağım senden, darıldık kalbim
Sevemem kemsiyi, karıldık kalbim
Kacacağım senden, darıldık kalbim

İZZET GÖLDELİ

GÜRÇEŞME'DE ENDER ENDER

-Sarışınların anışına-

Bir işçi
Sigarasını sondurdu
İşbaşı yaptı
Sümüğünü çekti çocuk
Uzak bir evde
Kadının biri avluyu supurdu
Odun koydu sobaya
Tomurcuklar patlarken tepelerde
Ağittin

İncecik.

Ne iri başlıklar vardı
Olum haberinde
Ne ağaçlar, çığırkanlar
Ne de alakargalar
Akbabalar.
Evdekileri saymazsan
Bir demiryolundaki zeytinler
Selviler
Bir de-
Seni yaşam dediğin
O garip yumağa bağlayan-

Daracık İzmir sokağıyla
Penceredeki cicekler
Duydu öldüğünü

Bir gün arkadaşlarla
İçeceğiz yine
O meyhanede
Belki cıkıp gelirsin diye-
Bekleyeceğiz..

YOL BOYU CANSEVER'LE

Bıçkın eğretilmelerle
Yabanıl düzdeğişmecelerin
Kol gezdiği şiirlerinle
Beyoğlu sokaklarına diktiğin
Yalnızlık piramitleri
Alıp götürür
"Penguenle Amerikan Bilardosu" gunlerine
-Nedense bilardo topuna benzetiyorum
Kendimi bugünlerde
İtile kakıla-

Geldik sayılar
Anka cıkmazındayım
Son sayfalara yakın
Guduk sevinclere
Aşırmaz köprülere abone.

Yerleşip birazdan
Dizimin dibine
Mırıldanmaya başlar
Kulrenkli anılar
Bozbulanık dusler.

Bağlıyorum
Kor ucların? gunun
Bir dilsizin
Suskunun yaşamını edindim kendime
İstersen votka koy adını

HAWKESBURY KARADENİZE AKAR

Ciplak gunu giydiriyorum
Newcastle'a giden bir trende
Sabahın cekmecesinde bekleyen orman?
Bir meselden gelen can seslerini
Büyük beyaz torbalı kişi Brugel'den
Teyelliyorum sayfaya.
İlk prova.
Tam ortasına oturtuyorum
Hawkesbury nehrini
Çizip bir şapka
Atıyorum nehre.
Yokuz.

Şapka dedimse inanma
Karadenizde delişmen bir ağaçtır

Kovuşturmaların, kanl? gomleklerin
Karanlıkla tartıldığı bir acı ekmek
Yaral?, aksak tanyeri.
Sahi ne çok üşümüş, ne çok korkmuştuk.
İpek'le İzzet
Ve daha niceleri
Bir fotoğrafın arabı şimdi
O gunleri kime saklamal?.

Gozu pek imgelerini, coşkularını
En keskin kılıçlarını kuşandığı
Yıllarıydı aşkın.
Cendrars jandarma eriydi
Trabzon tepelerinde.
Ölülerini uğurlardı, Ritsos
Samos adasında.
Promete de emekli olmamıştı
Kafkaslardan.
Dolanıp duruyor şapka
Ah benim sadık köpeğim.

Bir pencere açmalı bu şiire
Birbirimize uzanacağımız
Birbirimize sarılacağımız
Belki de yolcu edeceğimiz.

Bir pencere ki;
Dinsin
Dallarımı eğen hüzün
Ezgisi Ziganal? ruzgarın
Ve her gece yüreği arşınlayan ayrılık.

KEMAL ALTUNAY

Kar yağmayan memleketime
Bu yıl kar yağdı
Uzanırır anılar kar yağın memleketlere
Seninle seviştığımız o kar yağın memleketlerde
Vücudunla tanış oldu vücudum
Duyguların en görkemlisini yaşadık o kentlerde
Şimdi kar yağmayan memleketime kar yağarken
Sen yoksun
Olmayışın var ya
Yüreğime kağı hantallığında çöker hüzünler
Sensizliğin tat vermiyor unutamıyorum
Ağır hem de çok ağır bir kara sevdasin
Zonklayıp durur yokluğunda düşünceler
Bu düşünceler inatçı mı inatçı
Yıllar bu düşüncelerin altında can vermiş.
Kar yağmayan memleketime
Bu yıl kar yağdı hem de ilk kez böylesi
Gelsen diyorum
Ellerini uzatsan diyorum
Sarsa özlemle o ellerin diyorum
Kısa da olsa yaşasak yine o anları
Gelişinin hayali bile
Yüreğime heyecanlar sarıyor
Bu özlem inatçı mı inatçı
Yıllar böyle özlemin içinde can vermiş.

Kar yağmayan memleketime
Kar yağın memleketlerden geldin
Beslediğim en temiz duygularla
Beyaz şarap sana bir şey hatırlatır mı bilmem
Yaşıyorsun içimde görkemlice yıllara inat
Seni seviyorum herkese inat.
Kıyametler kopuyor içimde apaydınlık bahar gozlum
Bahar gözlüm sonbahara erişti mi gözlerin?
Benimse sonbahara doğru yürüyor ömrüm
Seni seviyorum yıllara inat
Dudakların dudaklarına
Ellerim ellerine
Gözlerim gözlerine
Nefesim nefesine
Varmasa da seni seviyorum.
Kalan omrumun parmakla sayılan kısasuresinde
Kar yağmayan memleketime kar yağarken
Kar yağın memleketlerden geldin
Beynime nakşettin gözlerime de
Yoksun ama geldin upuzun yaşıyorsun
Yıllar bu gelişin altında can vermiş.

MAHZUN DOĞAN

ATTILÂ İLHAN EVDE YOK

Anımsarım. Anımsamak, değiştirir manzarayı
koluma girer Pia
son durakta bir otobüs penceresi
dudağıma nefes, saksıya güneş
Attila İlhan evde, ırmağın ders saati

Yuzu duman içinde, bir kadeh uzak
insanın insana verebileceği
Bilmem ki daha... Huzun
raksediyor gözbebeğinde Tanrı'nın

Gulumsese, ıssız bir dağ yolu
Bilsem ki yağmur başlayacak, bilsem ki eylül
unutulmuş bir kasaba
"Attila İlhan evde yok, sinyal sesinden sonra..."

Ders bitti! Balkon
kalbini neyle yıkasa?

BAĞDAT, KALBİM

Sana yalan söylediler onbaşı
Burada çocuğum ben, burada
Burada anneyim ben, burada
Baba!..

Masalların omzunda kalaşnikof

İnsan satmaz kendini
Nasîye insandî
ilmek atar bulutlara
Kalbi kum fırtınas?
Kalbim

Hey conî, annene don
Bu gok
benim

Muhammed geri gel! Muhammeeeeeeed!
Muh

Masalların neredesiniz? Masaaaaaaaaaaaaaaaaaaaaa!
ner

Masalların omzunda av tüfeği

Sıcak dizlere yaslı çocuk başları
Ninniler nerde? Ninnilerim?
Ninniler
nin

Bağdat neredesin? Bağdaaaaaaat!
bağd

Kalaşnikof ey!
Masalların omzunda kal!

MEHMET AKİF ERSOY

CANAKKALE ŞEHİDLERİNE

Suheda govdesi, bir baksana daglar taslar...
O, ruku olmasa, dünyada egilmez baslar,

Vurulmuş temiz alnından uzanmış yatıyor;
Bir hilal ugruna ya Rab, ne güneşler batıyor!

Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş, asker!
Gökten cecad inerek opse o pak alni değer.

Ne buyuksun ki kanin kurtarıyor Tevhid'i...
Bedr'in aslanları ancak, bu kadar şanlı idi...

Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın?
"gomelim gel seni tarihe!" desem, şigmazsın.

Herc u merc ettiğin edvara ya yetmez o kitab...
seni ancak ebediyetler eder istiaf.

"Bu, tasindir" diyerek Kabe'yi diksem basına;
Ruhumun vahyini duysam da gecirsem tasına;

Sonra gok kubbeyi alsam da, rida namıyla,
Kanayan lahdine ceksem butun ecramiyle;

Mor bulutlarla acik turbene catsam da tavan;
Yedi kandilli Sureyya'yi uzatsam oradan;

Sen bu avizenin altında, burunmus kanına,
Uzanırken gece mehtabı getirsem yanına,

Turbedarin gibi ta fecre kadar bekletsem;
Gunduzun fecr ile avizeni lebriz etsem;

Tullenen magribi, aksamları sarsam yarana...
Yine bir şey yapabildim diyemem hatirana.

Sen ki, son ehl-i salibin kirarak savletini,
Sarkin en sevgili sultani Salahaddin'i,

Kilic Arslan gibi iclaline ettin hayran...
Sen ki islami kusatmis, doguyorken husran,

O demir cemberi gogsunde kirip parcaladin;
Sen ki, ruhunla beraber gezer ecrami adin;
Sen ki; a'sara gomulsen tasacaksin... Heyhat,
Sana gelmez bu ufuklar, seni almaz bu cihat...

Ey şehid oğlu şehid, isteme benden makber,
Sana agusunu acmis duruyor Peygamber.

FATİH KÜRSÜSÜNDE

Birinci zumreyi teskil eden zavalli avam
Biraksalar devam edecek tatli uykusuna devam.

Bugun nasibini yerlestirince kursagina;
"Yarin" nedir? Onu bilmez, yatar donup sagina.

Yikilsa ars-i hukümet, tikilsa kabre vatan,
Vazifesi degil; cunku "hepsi Allah'tan!"

Ne hukmu var ki, esasen yalanci dunyanin?
Olurse, yan gelip yatacak cennetinde Mevla'nin.

Fena kuruntu degil! Ben derim, sorulsa bana:
"Kabul ederse cehennem ne mutlu, amca, sana!"

.....

ikinci zumreyi teskil eden cemaat ise,
Hayata kuskun olandir ki: saplanip ye'se,

"Selametın yolu yoktur... Ne yapsalar bosuna!"
Demis te hirkayi cekmis butun butun basina.

Bu turlu bir hareket mahz-i kufr olur, zira:
Talepte amir olurken bir ayetinde Huda;

Buyurdu: "Kesmeyiniz ruh-u rahmetimden umid;
Ki musrikin olur ancak o nefhadan nevmid."

Bu bir; ikincisi: ye'sin ne olsa esbabi,
Onun atalet-i kulliyedir ki icabi,

.....

Osmanli(yok olusununun hemen oncesi)'daki 4 zumreden
3.cusu

.....

Bu zuppeler acaba hangi cinsin efradı?
kadin desen, geliyor arkasından erkek adi;

Hayir, kadin degil; erkek desen, nedir o kilik?
Demet demetken o saclar ne muhtasar o biyik?

Sadasi baykusa benzer, hirami saksagana;
Hulasa, zuppe demistim ya, artik anlasan a!...

Fakat bu kukla herif bir buyuk seciyye tasir,
Ki, haddim olmiyarak, "Aferin!" desem yarasir.

Nedir mi? Anlatayim: oyle bir metaneti var,
Ki en savulmiyacak ye'si tek birayla savar.

Sinirlerinde teessur denen fenalik yok,
Tabiatinda utanmakla asinalik yok.

Bilirsininiz, hani, insanda bir damar varmis,
Ki yuzsuz omak icin mutlaka o catlarmis,

Nasilsa "Rabbim utandirmasin!" duasi alan,
Bu arsizin o damar zaten eksik anlindan!

Cebinde gordu mu uc tane cil kurus nazlim,
Tokatliyan'da satar mutlaka, gider de calim.

Eger dolandirabilmisse istenen parayi;
Gorur mahalleli ta karnavaldan maskarayi!

Beyoglu'nun o mulevves muhit-i fahisine
Dalar gider, takilip bir sefilin pesine.

"Haya, edeb gibi sozler rusum-u fasidedir;
Vatanla aile, hatta, kuyud-u zaidedir."

Diyor da hepsine birden kuduzca saldiriyor..
"Ayip degil mi?" demissin... Acep kim aldiriyor!

Namaz, oruc gibi seylerle yok alis verisi;
Mukaddesat ile eglenmek en birinci isi.

Duyarsaniz "kara kuvvet" bilin ki: imandir.
"Kitab-i kohne" de -hasa- Kitab'i Yezdan'dir.

Usenmeden ona Kur'ani anlatirsan eger,
Su ezberindeki esmayi muttasil geveler:

"Kurun-u maziyyeden kalma cansiz evradi
Cekerse, dogru mu yirminci asrin evladi?"

Nedir alakasi yirminci asr-i irfanla
Bu saklaban herifin? Anlamam ayip degil a!

Meta'-i fazli mi varmis elinde gosterecek?
Nedir meziyyeti, gorsek de bari ogrensek.

Hayir! Mehasin-i Garb'in birinde yok hevesi;
Rezail, oldu mu lakin, siaridir hepsi!

Butun kebaire (icki, kumar, zina) tiryaki bir kopuk tanirim.
-Ne oldu bilmiyorum simdi, sag degil sanirim-

Kumar, senaatin aksami, irtikap, icki...
Hulasa defter-i a'mali oyle kapkara ki:

Yaninda leyl-i cehennem, sabah-i cennettir!
"Utanmiyor musun. Ettiklerin rezalettir!"

Denirse kendine, milletlerin ekabirini
Sayardi gostererek hepsinin kebairini:

"Filan icerdi... Filan fuhsa munhemikti..." diye
Mulevvesatini bir bir rical-i maziye

Izafe etmeye baslardi paye vermek icin.
"Peki! Fezaili yok muydu soylediklerinin?"

Diyen cikarsa "muverrihlik etmedim!" derdi.
Su zuppeler de, bugun ayni ruhu gosterdi.

Fransiz'in nesi var? Fuhsu, bir de ilhadi;
Kapi\$ti bunlari "yirminci asrin evladi!"

Ya Alman'in nesi var zevki oksayan? Birasi;
Unuttu ayrani, ma'tuda dondu kahrolasi!

Heriflerin, hani dunya kadar bedayii var:
Ulumu var, edebiyati var, sanayii var.

Giden birer avuc olsun getirse memlekete;
Doner muhitimiz elbet muhit-i ma'rifete.

Kucak kucak tasiyor olmadik mesaviyi;
Begenmesek "medeniyyet!" diyor; inandik iyi!

"Ne var, biraz da maarif getirmis olsa..." desek
Emin olun size "hammallik etmedim?" diyecek.

MEHMET ALİ KALKAN

BANA BİR TÜRKÜ SÖYLE

Gözlerin yangın yeri
Ne olmuş sana böyle
Bırak gamı kederi
Bana bir türkü söyle.

Dinle kalbimi bir yol
Yandığım sevdıyla dol
Su başında keklik ol
Bana bir türkü söyle.

Ah... şu başım boran yar
Dilim susar, can susar
İflah olmaz yaram var
Bana bir türkü söyle

Doğan günü güldürmüş
Belik belik aşk örmüş
Onyedi bahar görmüş
Bana bir türkü söyle .

Sevgimi bile bile
Yol işledin mendile
Merhaba de aşk ile
Sen bana türkü söyle.

Dört yanımı yak kavur
Külümü çöle çavur
Mizrabını güle vur
Bana bir türkü söyle.

Oy, neremden neremden
Hasret tüter yaremden
Aslı ol da keremden
Bana bir türkü söyle.

İster yağmurlar dinsic
İster yıldızlar sönsün
Dağların başı dönsün
Bana bir türkü söyle.

Çağır şöyle ardarda
Aşka zaman hovarda
Fırtınalar koparda
Bana bir türkü söyle.

Yunusça yana yana
Topraktan asumana
Balkandan türkistana
Bana bir türkü söyle
Sen bana türkü s.yle.

BENİMLE GÜZELSİN

Yeşil alıyla güzel,
Kovan balıyla güzel,
Cicek dalıyla güzel,
Sen benimle güzelsin.

Köşe bucakla güzel,
Ateş ocakla güzel,
Sevda kucakla güzel,
Sen benimle güzelsin.

Oklar ki yayla güzel.
Geceler ayla güzel,
İnsan dünyayla güzel,
Sen benimle güzelsin.

Yiğitler atla güzel,
Terkime atla güzel,
Kuşlar kanatla güzel,
Sen benimle güzelsin.

Sabahlar tan!a güzel,
Bedenler canla güzel,
Kaval cobanla güzel,
Sen benimle güzelsin.

Asker alayla güzel,
Oyun halayla güzel,
Zorluk kolayla güzel,
Sen benimle güzelsin.

Koyun kuzuyla güzel,
Kalem yazıyla güzel,
Âşık sazıyla güzel,
Sen benimle güzelsin.

Sohbet dilinle güzel,
Yemek elinle güzel,
Düğün gelinle güzel,
Sen benimle güzelsin.

Yarınlar dunle güzel,
Kalbimi dinle güzel,
Sevda seninle güzel.
Sen benimle güzelsin.

MEHMET EMİN YURDAKUL

BENİM ÖMRÜM

Genç çağdaydım, kendimi bir dikenli yolda buldum;
Hıçkırıklar işittim, gül ve bülbül bağlarından.
Felaketler topladım, Anadolu dağlarından;
Uzun sazlı Âşıklar diyarında şair oldum.

Ezgi koydum, ahlarla, figanlarla Türk şi'rine,
Oz dilimle haykardım, "Ey milletim, uyan!" diye;
Vıran yurdun dolaştım, bir şehirden bir şehrine;
Saç ve sakal ağarttım ben de, "Vatan, vatan!" diye.

BENİM ŞİİRLERİM

"Sen kalbsizsin; hani senin gençliğin hayatı?
"Aşkларım mı? Bir nefeste solabilen bu şeyler,
"Bir yanar-dağ ateşiyle kömür gibi karardı;
"Şimdi ise yerlerinde bir sıtmalı yel eser.

"Evet, benim her şi'rimde yılan dişli diken var;
"Sizler gidin bal verecek yeni açmış gül bulun.
"Belki benim acı sesim kulakları tırmalar;
"Sizler gidin, genç kızların türküsüyle şen olun.

"Varın sizler, onlar ile korularda el ele
"Gezin, gulun, bir çift bülbül aşkı ile yaşayın;
"Yalnız kendi, yalnız kendi rûhunu okşayın.

"Zavallı ben, elimdeki şu üç telli saz ile
"Milletimin felaketli hayatını söyleyim;
"Dertlilerin gözyaşını çevrem ile sileyim!.."

BIRAK BENİ HAYKIRAYIM

Ben en hakîr bir insanı kardeş sayan bir rûhum;
Bende esir yaratmayan bir Tanrıya iman var;
Pacavralar altındaki yoksul beni yaralar;

Mazlumların intikamı olmak için doğmuşum.
Volkan soner, lakin benim alevlerim eksilmez;
Bora gecer, lakin benim kopuklerim kesilmez.

Bırak beni haykırayım, susarsam sen matem et;
Unutma ki şâirleri haykırmayan bir millet,
Sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir;

Zaman ona kan damlayan dişlerini gösterir,
Bu zavallı?suru için ne merhamet, ne hukuk;
Yalnız bir sert bakışlı göz, yalnız ağır bir yumruk!..

MELAHAT ECEVİT

ACI HATIRA

Vefasız uğruna yakma kendini
Yaktığın ateşi söndüremezsın
Coşkun sular gibi yıkma bendini
Gideni geriye donduremezsin

Her sabah aynada onu ararsın
Resimlere bakar bakar ağlarsın
Avunmaz gönlünü yakar dağlarsın
Hasreti vuslata erdiremezsin

Gonlunden silinmez acı hatıra
Bu yuzden kanıyor sendeki yara
Uzak bir hayale çağırır fısıltı
Estirme icinde dindiremezsin

Umutlar ektiğin ömür dününde
Yağmura susayan gönül çölünme
İş işten geçince günün birinde
Bir ah sesi yakar, sonduremezsin

BİLSEM

Dertleri sen saldın, benim peşime.
Geceleri, asla girme, düşüme.
Sevmeyen zalimin, kalpte işi ne?
Bilsem, gonlume dert eder miydim hic..

Halime bakıp ta yıldızlar ağlar,
İnanmam, yalanmış çıkmayan fallar.
Ümitsiz bekleyiş, sensiz akşamlar
Bilsem, nobetlerde bekler miydim hic..

Cehennem yaşattı, aşka ödülü,
Sayende olmuşum, yaşayan ölü.
Acmadan soldurdun, gonlumde gulu
Bilsem, huzunleri secer miydim hic..

Her gece, yastığım ıslak dururken.
Uykusuzluğu, uyku diye uyurken,
Aşkın beni içten içe vururken,
Bilsem, gözümde yaş döker miydim hiç.

Acılar, toprakla Ortulur derler
Kapanır sanırdım, derin cizgiler,
Bir kızıl kor olmuş, yaktığın yerler
Bilsem, bu cileyi ceker miydim hic..

ELLERİM YAKANDA

Açtırıp ağzımı, soyletme beni
Gordun mu omrunde boyle ceken
Yaşarken giydirdin, beyaz kefeni
Ellerim yakanda, dünya ahiret..

Yetmez mi çektiğim, bu kadar cile
Yaptığını yapmaz, düşmanım bile

Cıldırılmaya yetti, iki gün bile
Ellerim yakanda, dünya ahiret..

Sayende öğüttü, un etti kader
Kaderim san'p ta, hak aidi keder
Geciyor günlerim, beş vakit heder
Ellerim yakanda, dünya ahiret.

Acıya susamış, zalim yüreğin
Dunyam'karartmak, senin dileğin
Dilerim, boşuna çıkar emeğin
Ellerim yakanda, dünya ahiret..

Keşke duymasaydım, ac'sozunu
Sondurmedin bende, derdin kozunu
Gayri şeytan gösün, şeytan yüzünü
Ellerim yakanda, dünya ahiret..

SEN GİTTİN YA

Sen gittin ya ;
Ar ettim, sakladım göz yaşlarımı
Derdimi kimseye anlatamadım
Kimi kaçık dedi. kimi divane
Avare gonlumu avutamadım..

Sen gittin ya ;
Dolaştım, yoruldu dert pazarında
Derdime dert katl'm, dert satamadım
Nobetler tutarken, yol kavşağında
Senin yokluğuna alışamadım..

Sen gittin ya ;
Belki bir ihtimal gelirsin diye
Baktığım her yerde, seni aradım
Belki de kalbinden silersin diye
Ağladım, gülmeye alışamadım..

Sen gittin ya ;
Ayrılık acıtı, ezik yüreğim
İçimi dökecek, giz buiamadım
Akl'm, fikrimi heder ettiğim
Başımı koyacak, diz bulamadım..

Sen gittin ya ;
Her akşam, yalnızlık çoktu içime
Ya sabır taşıyla, sabır s'hadım
Sebil hayrat olan aciz omrume
Geri dondurecek s' bulamadım..

MELİH CEVDET ANDAY

TELGRAFHANE

Uyuyamıyacaksın
Memleketinin hali
Seni seslerle uyandırarak
Oturup yazacaksın
Çünkü sen artık o eski sen değilsin
Sen şimdi ıssız bir telgrafhane gibisin,
Durmadan sesler alacak
Sesler vereceksin
Uyuyamıyacaksın
Düzelmeden memleketinin hali
Düzelmeden dünyanın hali
Gözüne uyku girmez ki
Uyumayacaksın
Bir sis canı gibi gecenin içinde
Ta gün isiyincaya kadar
Vakur metin sade
Calacaksın.

OLSUN DA GÖR

O gün gelsin nesemiz tazelensin de gör
Dünyayı hele sen bir barış olsun da gör
Seyreyle gulu bulbulu
Çiftler çiftler aylar gokyüzünde
Her gece ayın ondordu

Kuslar gececek damların üstünden
Kuslar konacak dallara
Kanat seslerini duyup uyanırlarsa
Gene kuslarla uyusun çocuklar
Olani biteni anlatma

Hic gormedigim şey bu
Kurdun gozu yılmış suruden
Elmanın yarısı soğuk yarısı sıcak
Ağulu bitkilere dolanmış salkım
Günesten yağmur bosanacak

Yetsin demir çığının beyliği
Yeni bir gün başlıyor demek
Yeryüzünde korkusuz yaşamak
İki milyar kişiye bir dünya
İki milyar kişiye iki milyar ekmek

Yazık olur bu düş yarı kalırsa
Barış günü insan hakkı yenirse
Koroglu'nun sözü dinlenmelidir
Sivas ilinin Banaz koyundan
Pir Sultan Abdal dirilmelidir

Ah günüm yetse gormeye seni
Seni ovmeye gücüm yetse
Barış çığı altın çağ
Son özani ben olayım bu özlemin
Bu özlem bitse

O gun gelsin nesemiz tazelensin de gor
Dunyayi hele sen bir baris olsun da gor
Seyreyle deli ozani
Bastan basa sevda bastan basa tutku
Dili baldan tatli

METE OZEL

YILANLI ŞARKI

kucuk ?k y?lanlar kalbime doluyor
kalbimden boşalıyorlar ruhumun kafesine
sanki senin kopuk parmaklar?n onlar
ya da benim
sanki ölecekmişim

çocukluk düşlerimdeki gibi
uzun yavaş adımlarla koşup kurtulam?yorum
uçurumlardan düşüyorum hep
derin karanlık mağaralara
yank?mla ya da senle
yılanların kucagına

k?nal?y?lanlar kalbime doluyor
şahmaranları sensin ya da ben
sen de biliyorsun ya sevgilim

UTANC

mumyalay?n ar?n?z?
kışa kalsın utancın bilgeliği

kovan?na barut dolsun
son oğul ölü doğsun

yazı saklasın çığlık
çığlığa kanayan bin çiçeği

METİN ALTIOK

AYKIRI SEVDA SÖZLERİ

1.
Sevdiğim, tabutum, ak kefenim;
Derin ve dar mezar cukurum benim.
2.
Yeni bir kalba dok, beni arıt bir potada.
Gecmişim saklı ama geleceğim ortada.
3.
Kabahatinden daha buyuktur ozuru;
Yüreğimin aşık olmaktan ötürü.
4.
Sen vazgeçilmez kötü bir alışkanlıksın,
Cinnete ve ölüme karşı bir esrarsın.
5.
En büyük yanlış bir kadına bağlanmaktır;
Gerçek aşk bir kadından kadınlara akmaştır.
6.
Seni kuşanıp çıkarım sokaklara.
Tuhaftır, hep ben olurum hazır patlamaya.

7.
Yüreğime benzin döküp kibrit çakan;
Ey usta kundakçı iz bırakmayan!
8.
Soylentiler cıksın, elimi kana bula;
Yeter ki gunlerim olsun cırcıplak koynunda.
9.
Kumar borcum, yani namusumsun;
Masum değil, iflah etmez tutkumsun.
10.
Bütün pislikleri ortaya çıkardığından,
Aşıksam nefret ediyorum yaşamaktan.
11.
Aşk bütün kötülüklerin anasıdır.
Her aşk sonunda bir bozgun anısıdır.
12.
Seninle icimde bir yakın olum sevinci;
Sen vaktini şaşmazsın salgınlar gecikmeli.
13.
Aşkın fincanından kayıp gitmiş bir pul sırça
Ve güve yeniği umudun havli kumaşında.
14.
Benim soluğum barut kokar ve de kan.
Seninki bir ağıttır kendini yerden yere vuran.

15.
Bu ham dünyada zoraki bir soz gibi sevgim.
Sevsem sana yazık, sevmesem incinirsin.
16.
Sevgimiz bir taştır yarısı gömük toprağa;
Kaldırsan bocekler gorursun altında.
17.
Temiz kalmış ne bulunur bir çöplükte
Aşk da kirlenir elbet insanla birlikte.
18.
Gozlerine derinden ne zaman baksam;
Hep uzaklaşıp giden yalnız bir adam.

YAZ AYRILIĞI

İşte yaz tükendi. O göçebe yaz
Güneşe kavuştu kırlangıçlar çoktan
Sokaklar azaldı, merhamet istiyor gunler
Yine gece. Yaşıyoruz eski çilelerimizi
Seninle ayrı? seninle beraber

Şimdi eski bahçelerdeyiz. Dulara içre...
Birer aşk şarkısıyız ayrı tınılı
Gunler saydı. İsındı? golgelikler
Sessizlik bir golun nabzıyla atıyor
Şimdi eski bahçelerdeyiz. Dualar içre...

Duygular kış çiçeklerinde de açar
Elemli, kâğıt da olsalar...
Akşam olunca yaralar kanar
Solar kızı gül bahcesi ufuklarla
Duygular kış çiçeklerinde de açar

Perdeleri cek kilitte kapılar?
Kanma sakın ayın sihirli sesine
Bahar bahçene kuş gibi konsa da kanma
İşte yaz tükendi, o gocebe yaz
Sokaklar azaldı, merhamet istiyor gunler

gençlik çağı

non nova, sed nove

bir zaman gelecek anımayacak yol eri
kitaplarda yazıl? büyük s?r yayılacak
sokaklarda, calgı? t?mlatacak kadehini
selamlar toplayacak şiirden şair, aynaya
tertemiz yureklerdeki gur görüntü düşecek
yepyeni f?rtınalarla yeniden lavlayacak
kanın?, bu gençlik çağı olacak şairin

o gün sabah rüzgârı dolarken şehirlere
cocuklar calgılar calacak notasız, dağınık
sacıl?bu arya, armağan olacak tanıya
ben, gençlik çağımdaki şair, bir sigara
yakacağım, butun kavimler kendini gocecek
son kez bahar olacak, dostlar bahcesinde
ilk ışıkları yanacak varlık simyasının
bu imgenin de mahşer anlamı, çocukların
atlaması olacak şarkılardan uçurtmalara

ben, gençlik çağımdaki şair, toprağa
kupamdaki şarabı serpeceğim, göğün
ve şiirin bereketini sunmak için halklara

METİN TURAN

KİEV NİSANI

gün ışımadan pencereme düşen ilk ses
ökçeleridir kadınların ve uçarı telaşlarıyla
yüreğimi örs gibi ezen serçelerin sevinci

metro diyorsun ya iplere dizilmiş çamaşır gibi
bir uzun koro oluşturur hırışatı'den arsanalı'ye
her biri bin yıl?k hasretin resmi gibidir, yaşı altmışın üstünde
kadınlar
ve göğsüne madalyalar dizmiş bronz bir heykeldir gözleri
dokuz yuz k?rktan kalma erkekler

nerede ne zaman geldiğimi değil de döneceğim tarihi sorsa
bir kadın
dönmeyen bir yanım kalmıştır orada
gozleri turkce dili mersin kokan guzel
koparıverdın zamanı zembereğinden
sabah ışıltısı yeni yayılan bir güneştir, ellerinden

sokaklar kentler ulkeler: aynas? gibidir insanlık ruhunun
halkına değil hakkına yaslamışsa sırtını
ve nasıl erken inerse akşam dağlara, gun oyle uzar korkunun
suretinde

BAKU'DE AKŞAM

ardına kızlar galasın?alır
ateşgah sedası söylediğimdendir
adını bilmeden oynadığım oyunların teridir
ağarmış saçlarımdan tenime dokulen

söylediğim şarkıların notasıdır
köroğlu oynar gibi bütün pazular
hüzün de bestelenir akşamı göğsüne almış siyah iki kehribar
gibi
mazlum ve mahmur
yanaklarına uyku çökmüş bir şairin
kendi adın?say?ılamas? gibi

cılgın bir topacım, kendini hazar ruzgarında savuran kumum.
şirvanşahlar gönderinde nesimi'yim
hangi mahnıda duraklasa tar, gözkapaklarıma ağın ılık bilir
zıpkın yemiş fuzuli'yim
suyum, bütün nehirlerden taşıp bir tası doldurmayan
bakü'deyim yadıma yelimi almış o belangazım.

KİŞİNEV'DE BİR DUGUNDE

laciverdi bir kubbedir öğle, parklarına puşkin rüzgarı düşmüş
her birine duello etmekten korkmayan maria'dır sabahlar
tınakların?cimenlerle torpuleyen genc kızlardır,
şakaklarına ceviz yeşili bulaşmış zıpkın oğlanlar
kendini morkarmız? bir şaraba bulayan gecelerdir

bir komşu evidir, yemek kokusu erkenden duyulan
konukluğunu evsahibinden izin alarak söylediğin,
istanbul türküleriyle coştüğün düğünlerdir

dizvurarak oynadığımız gelinbaşlarında
şavkı zülüflerinden düşmüş
eflatun bir kadifedir yuzumu yalayan

MUZAFFER TAYYİP USLU

BARIŞ

Bariş ilan edildi nihayet
Herşey eski halini aldı
Ne olduysa cephede olene oldu
Bir sabah aldılar evinden
Güneşli bir gün vardı dışarda
Ağaçlar da henüz çiçeklenmemişti
Ne kadar durgundu Allahım deniz
Ve bir daha donmedi geri
İşte bütün hikâye
Annesi ağlıyor şimdi

EVADOKSİYA

İnkâr etmiyorum ki
Opmesine optum Evadoksiya'y?
Hem de Zeyrek yokuşunda öptüm
Sinemaya da goturdum
Fakat ben o zaman
Deli gibi seviyordum onu
Sanırsam, o da beni seviyordu
Sevmese ıslık calar mıyd?
Saat ondan sonra
Cabuk gel diye

KAN

Once oksuruverdim
Oksuruverdim hafiften,
Derken ağzımdan kan geldi
Bir ikindi ustu durup dururken

Meseleyi o saat anladım
Anladım ama, iş işten geçmiş ola
Şöyle bir etrafıma baktım,
Baktım ki yaşamak güzeldi hâlâ

Mesela gokyuzu
Maviydi alabildiğine
İnsanlar dalıp gitmişti
Kendi alemine

NAİL TAN

VETEN

-Şair Nurettin Özdemir'in "Vatan" şiirine nazire-

Veten;
Karabağ'da yıkık bir Türk evi,
Nizami'nin makberesinde bir çini nakış,
Şehitler Hıyabânı'nda siyah
bir şehit taşı,
Şirvanşahlar Sarayı'nda bir kubbe,
Ve veten,
Nahcivan'da bir kal'a burcudur.
Veten;
Şeki'de lağ tağ meşe,
Şamahı'da serin külek,
Masallı'da issi su,
Apşeron'da kulaç kulaç Hazar,
Gence'de Goygol,
Ve veten,
Tebriz'de Heyder Baba tağıdır.
Veten;
Âşık sazında tel,
Tarda perde,
Buibul dilinde mahrii,
Uşşak üreğinde layla
Ve veten,
Şair yaratıcılığında yüzlerce şiirdir,

destandır.
Veten;
Dedem Korkut'ta kopuz,
Köroğlu'da gür nâra,
Seyyid Nesimi'de dar ağacı,
Şah Halayı'de Kerbelâ Ağıtı,
Ve veten,
Resulzade'de yükselip asla
inmeyen bayraktır.
Veten;
Sabir'defisincan,
Samed Vurgun'da Muğandüzü'ne
inmiş ceyran,
Tufarganlı Abbas'da bal dodaklıyar,
Aşık Elcsger'de Gül Hanım,
Mikail Müşfik'te alavlı tar,
Resul Rıza'da toprak sevdası,
Ve veten,
Bahtiyar Vahapzade'de maşukadan
beklenen yarın bir salamdır.
Veten; Kız Kalası'nda gözyaşı,
Ateşgâh'ta huzur,
Toylarda şadık,
Ahundov Kutuphanesinde ilm issisi,
Ve veten;
Nevruz'da semenidir, tongaldır.
Veten;
Ağdam'da bir şehit kafatası,

Baku-Cevhan hattında neft,
Lankaran'da limon çiçeği
Şusa'da bir harıbülbül
Baku'de Anar¹, İsgenderzade²,
Nagiyev³, Şahmarzade⁴,
Ve veten,
Azerbaycan'da Heyder Aliyev,
Türkiye'de Atatürk'tur.

¹ Xalq yazıçı Anar

² Prof. Dr. Elçin İsgöndərzadə

³ Prof. Dr. Cəlil Nəgıyev

⁴ Şahmar Əkbərzadə

NAZIM HİKMET

CEVİZ AGACI

Basım kopuk kopuk bulut, icim disim deniz,
ben bir ceviz agaciyim Gulhane parkında,
budak budak, serham serham ihtiyar bir ceviz.
Ne sen bunun farkındasın, ne polis farkında.

Ben bir ceviz agaciyim Gulhane parkında,
Yapraklarım suda balık gibi kivil kivil.
Yapraklarım ipek mendil gibi tiril tiril.
kopariver, gözlerinin, gulum, yasini sil
Yapraklarım ellerimdir tam yuz bin elim var,
Yuz bin elle dokunurum sana, İstanbul'a.
Yapraklarım gözlerimdir. Sasarak bakarım.
Yuz bin gözle seyrederim seni, İstanbul'u.
Yuz bin yurek gibi carpar, carpar yapraklarım.

Ben bir ceviz agaciyim Gulhane parkında,
Ne sen bunun farkındasın, ne polis farkında.

M E M E T

Yurek degil be
Carikmis bu manda gon'unden
Teper hababam tepir
Paralanmaz
Teper tasli yollari

Teper hababam teper
Teper tasli yollari

Bir vapur geceri varna onunden
Uyy Karadeniz'in gümüş telleri
Bir vapur geceri Boğaz'a doğru
Nazım usulcacık oksar vapuru
Yanar elleri
Yanar elleri

Karşı yalı memleket
Sesleniyorum varnadan
İsitiyormusun Memet
Memet...
Karadeniz akıyor durmadan
durmadan
Deli hasret
Deli hasret

Oğlum, sana sesleniyorum
İsitiyormusun Memet
Memet...

Bir vapur geceri varna onunden
Uyy Karadeniz'in gümüş telleri
Bir vapur geceri Boğaz'a doğru
Nazım usulcacık oksar vapuru
Yanar elleri
Yanar elleri

NECİP FAZİL KISAKUREK

ZİNDANDAN MEHMED'E MEKTUP

Zindanda iki hece. Mehmed'im lafta!
Baba katiliyle baban bir safta!
Bir de geri adım, boynunda yafta...
Halimi düşünüp yanma Mehmed'im!
Kavusmak mı?.. Belki ..Daha olmadım!
Avlu... Bir uzun yol... Tuğla doseli,
Kırmızı tuğlalar altı koslu.
Bu yol da tutuktur hapse duseli...
Git ve gel... Yüz adım... Bin yıllık konak
Ne ayak dayanır buna, ne tirnak!
Bir alem ki, gökler boru içinde.
Akıl almazların zoru içinde
Ustuste sorular soru içinde.
Düşün mü, konuş mü, sus mü, unut mü?
Buradan insan mı çıkar, tabut mü?
Bir idamlık Ali vardı, asıldı
Kaydını dustuler, mühür basıldı.
Gecti gitti, birkaç günlük fasıldı
Ondan kalan, boynu büyük ve sefil;
Bahçeye diktiği üç bes karanfil...
Mudur bey dert dinler, bugün "maruzat"!
Catik kas... Hükümet dedikleri zat...
Beni Allah tutmuş kim eder azat?
Anlamaz; yazsız, pulsuz, dilkecem...
Anlamaz! ruhuma gecti bilekceci!

Saat bes dedi mi, bir yirticizil
Sayım var, maltada hizaya dizil!
Tek yekun icinde yazıl ve cizil!
 İnsanlar zindanda birer kemmiyet;
 Urbalarla kemik, mintanlarla et.
Somurtus ki bıçak, nara ki tokat;
Zift dolu gözlerde karanlık kat kat...
Yalnız seccademin yönünde sefkat
 Beni kimsecikler okşamaz madem
 Op beni alnimdan, sen seccadem!
Çaycı getir ilaç kokulu çaydan!
Dakika duselim, senelik paydan!
Zindanda dakika farksız aydan
 Karıştır çayını zaman erisin
 Kopuk kopuk, duman duman erisin!
Peykeler, duvara mihli peykeler
Duvarda, baslardan yağlı lekeler
Gomulmuş duvara, bas bas gollgeler...
 Duvar, katil duvar yolumu bictin
 Kanla dolu sunger... Beynimi ictin
Sukut...Kivrim kivrim uzaklık uzar
Tek nokta secemez dünyada nazar
Yerinde mi acep, olu ve mezar?
 Yeryuzu bosaldi habersiz miyiz?
 Gunese goc varda, kalan biz miyiz?
Ses demir, su demir ve ekmek demir...
Istersen demirde muhali kemir.
Ne gelir ki elden, kader bu, emeir...
 Garip pencerecik, kucuk daracik;
 Dunyaya kapali, Allah'a acik
Dua, dua eller karincalanmis;

Yildizlar avucta, gok parcalanmis
Gozyasi bir tarla, hep yoncalanmis
 Bir soluk, bir tutsu, bir ucan bugu
 Iplik ki incecik, orer boslugu
Ana rahmi zahir, su bizim kogus
Karanliginda nur, yeniden dogus....
Sesler duymaktayim; Davran ve bogus!
 Sen bir devsin, yuku agirdir devin!
 Kalk ayaga, dimdik dogrul ve sevin!
Mehmed'im, sevinin, baslar yuksekte!
Olsek de sevinin, eve donsek de!
Sanma bu tekerlek kalir tumsekte!
 Yarin elbet bizim, elbet bizimdir!
 Gun dogmus, gun batmis, ebed bizimdir

SAKARYA TURKUSU

İnsan bu, su misali, kivrim kivrim akar ya;
Bir yanda akan benim, obur yanda Sakarya.
Su iner yokuslardan, hep basamak basamak;
Benimse alin yazim, yokuslarda susamak.
Her sey akar, su, tarih, yildiz, insan ve fikir;
Oluklar çift; birinden nur akar, birinden kir.
Akista denetlenmis, buyuk, kucuk, kainat;
şu cikan buluta bak, bu inen suya inat!
Fakat Sakarya baska, yokus mu cikiyor ne,
Kursundan bir yuk binmis, kopukten govdesine;
Catliyor, yirtiniyor yokusu sokmek icin.
Hey Sakarya, kim demis suya vurulmaz percin?
Rabbim isterse, sular buklum buklum burulur,

Sirtina Sakarya'nin, Turk tarihi vurulur.
Eyvah, eyvah, Sakaryam, sana mi dustu bu yuk?
Bu dava hor, bu dava oksuz, bu dava buyuk!..
Ne agir imtihandir, basindaki, Sakarya!
Binbir basli kartali nasil tasir kanarya?
Insandir saniyordum mukaddes yuke hamal;
Hamallik ki, sonunda, ne rutbe var, ne de mal.
Yalniz aci bir lokma, zehirle pismis astan;
Ve ayrilik, anneden, vatandan, arkadastan;
simdi dovun Sakarya, dovunmek vakti bu an;
Kehkesanlara kacmis eski gunleri an!
Hani Yunus Emre ki, kiyinda geziyordu;
Hani ardina cil cil kubbeler serpen ordu?
Nerede kardeslerin, comert Nil, yesil Tuna;
Giden sanli akinci, ne gun doner yurduna?
Mermerlerin nabzinda hala carpar mI tekbir?
Bulur mu deli ruzgar o sedayi: Allah bir!
Butun bunlar sendedir, bu girift bilmeceler;
Sakarya, kandillere katran doktu geceler.
Vicdan azabina es, kayna kayna Sakarya,
Oz yurdunda garipsin, oz vataninda parya!
Insan ucbes damla kan, irmak ucbes damla su;
Bir hayata cattik ki, hayata kurmus pusu.
Geldi olumlu yalan, gitti olumsuz gercek;
Siz, hayat suren lesler, sizi kim diriltevek?
Kafdagini assalar, belki ceker de bir kil!
Bu ifritten sualin, kilini cekmez akil!
Sakarya, saf cocugu, masum Anadolu'nun,
Divanesi ikimiz kaldik Allah yolunun!
Sen ve Ben, gozyasiyla islanmis hamurdaniz;
Rengimize baksinlar, kandan ve camurdaniz!

Akrebin kiskacinda yogurmus bizi kader;
Aldirma, boyle gelmis, bu dunya boyle gider!
Bana kefendir yatak, sana tabuttur havuz;
Sen kivril, ben gideyim, son Peygamber kilavuz!
Yol onun, varlik onun, gerisi hep angarya;
Yuzustu cok surundun, ayaga kalk, Sakarya!..

VEDA

Elimde, sukutun nabzini dinle,
Dinlede gonlumu aliver gitsin !
Saclarimdan tutup, kor gozlerinle,
Yasli gozlerime dali ver gitsin !

Yuru, golgen seni ugurlamakta,
Kuculup kuculup kaybol irakta,
Yolu tam donerken arkana bak da,
Kosede bir lahza kali ver gitsin !

Umidim yillarin seline dustu,
Sacinin en titrek teline dustu,
Kuru bir yaprak gibi eline dustu,
Istersen ruzgara saliver gitsin !

NEVZAT CELİK

SICAK SAKLAYIN GECELERİMİ

gecici ayrışk benimkisi
ilkyaz çiçeğine gebeyim
ağıtlar yakmayın adıma
ben ölmedim ölmeyeceğim

sıcak saklayın gecelerimi
karlar altından çıkıp geleceğim
düşlerinizin ateşinden
ılık bir rüzgar gibi eseceğim

demlice bir çay koyun ustune
ac çocuk gibi besleyin sobay?
nasıl tutuyorsanız gözlerimde
oylece tutsun buhar?

uzunca serin yatağımı
boyunca uzansın ayağım
el aman deyince gece
usulca kahrı yatarım

can canım canlarım
hazır mı? koynunuzdak? yerim
gün olur gecikmiş çocuk gibi
bağıra çağıra gelirim

MERAKLI BİR KIZLA SÖYLEŞİ

ilk şiirini ne zaman yazdın
ilk aşık olduğumda
ilk ne zaman aşık oldun
ilkokula giderken
nedenli sevebilir ki çocuk
bir insan nasıl severse
ama erin bile değil
acılar erken buyutuyor
bizim ülkede çocuklar?
anlayamadım

yirmibeşi geçmiyorsa başımız
yedisinde başlarınız sevmeye
olumune severiz onbirinde
peki ya aşk nedir
en güzel bölüşümdür
ne zaman doğdun
hangisini soruyorsun

o da ne demek

1960'ta
büyücek bir bakır leğen içinde
iki damla çığlık katışık
buğday kokulu anam
diz kırıp
titrek bacaklarından doğurdu beni

aşık olduğumda doğdum ikinci kez

ela gozlu bir k?zd? narince
cabuk k?r?ld?
ama ben donemedim geriye

sonra dostlarım doğurdu beni
gürül gürül düşünerek
tezgahtar yoktu aram?zda

ve zindanda
şiiir adında bir kız tanıdım
barıştı kavgayd? insand?
sevdim onu
o da beni sevdi
sevişir doğarız o günden beri

duvarlar çok yüksek
yakışıklı mısın
goremiyorum

geçen gün şiir yazıyordum
açılmış dünyaya kollarım
at ötede unutulmuş bir ayna
eğilip baktım yüzüme
boyuma posuma
göğüslerimi şişirdim
iceri cektim karnım?
yok canım
benzetemedim
bir şeye

gözlerim özlem ateşi
alnım kurşun yeri
ellerim çocuk eli
boyum insan boyu
tenim alacaşafak
insanım işte
olancas?bu

olmek nedir
yaşadım diyebilmektir
ya yaşamak
ölebilmektir çırılçıplak orta yerinde yaşamak
ama sen çok gencsin
kendine bak
yüzyıl yaşadım ben
anlayamadım
önemi yok
ben seni anladım

NIHAT BEHRAM

OLUME GAZEL

İnsandır en yüce değerleri yaratan.
Sevday?sozgelimi,
erdem, ozlemi, ozveriyi,
umudu, şefkati, düşü...
Yaşamı tanıdıkça kendini tanımlayan... İnsandır...
Ve fakat
yakalar yakalamaz uygun bir an
bulur bulmaz dengini
durmaz
tumunu
harac mezat pazarlar...
Soylu mu soylu, huylu mu huylu;
h rs z m?h rs z, ars z m?ars z!

İnsandır...
Tanrılar yaratacak denli esinli, tinsel, engin...
Can?pahasına direnecek denli gozupek,
at lgan, seckin...
Ve fakat
kendi büyüüne sığınacak denli bitkin,
guvensiz, sefil...
Sefasını sefaletten sağacak denli rezil...
Ozlu mu ozlu, sozlu mu sozlu mu;
bezgin mi bezgin, azg n m?azg n!

İnsandır...
Diş dış dudaklarında
özgürlüğün tutkusu kıvılcımlanır,
çığlığı gecenin ısıltısı olur şarkılarında.
Çağırın acılsa eğer
koşar
 leşir her şeyini...
Ve fakat
ışıltının karşısında kuduran da odur...
Bilgine değil, haine tapan;
kendi turunu yok etmenin ustas?;
doydukça bölüşmeyi unutan...
Masum mu masum, mazlum mu mazlum;
Katil mi katil, zalim mi zalim!

İnsandır...
Bir o'dur ölümlü doğuşunun bilgisiyle yaşayan...
Vurgunu olduğu gö e süssüz,
sürgünü olduğu cana güçsüz,
çığrını olduğu tene öksüz...
Narince acan... Soldukca uzgun...
Sevincini bile gözyaşıyla yo uran...
bir yanı hep anılara sarmaşık...
G n l boyu yaralı...  m r boyu aşık...
Bağrında  zlem, sırtında hancer
dağları delip, a zında ışıkla gelebilir...
Coşkun, d şl , d v şken...
Ve fakat
c kan icin ufkunu yakan
dostunu satan da odur...
Doymak bilmezcesine cakalcana acgozlu;

uygarlığınca acımasız, evcilliğince vahşi...
Korkak, kaypak, surungen...
Ulaşsa
denizler gibi yâdîzlar da kirlenir ellerinde...
Binlerce yılmış gibi ömrü, onlarca yâ susabilir;
susunluğu çatal çatal, yâlanca zehirlidir...
İçli mi içli, guclu mu guclu;
suclu mu suclu, hâclî?m?hâclî?

İnsandır...
Sonunda solacak,
kurumuş bir yaprak gibi rüzgâra ilişerek
geldiği toprağa dönecektir.
Yucelerde soluduysa omrunu
baharda saz? kalî?
dallarda hîz? kalî?
kuşlarda açar sesi
dillerde sozu kalî?...
Irmağın kıvrım kıvrım suyunda
kopurur, gümüşlenir...
döndükçe gümüşlenir...
Arîîî kekik tuten balîyla
leylaklar kınalanmış bakışlar kutsar onu,
köklere sürgünlere uğurlar...
Ard?sîîa
ateşböcekleri uçuşur,
su tutuşur...
Dalgalar alkışlarıdır...

Kimi olur izi kalî,
kimi olur buzu kalî.

SUDA GUNES

Suda gunes isimaya basladi mi,
Suyun yuregi carpmaya basladi mi,
Bir ask mektubu gibi gelir, kirlangic,
Uzaktaki sevgiliden,
Bir elinde ciceklenmis badem dali,
Bir elinde cayir cimen.

ELLERİ VAR ÖZGÜRLÜĞÜN

1
Kopurerek kosuyordu atlarımız
Durgun denize dogru

2
Bu ucus, guvercindeki,
Ozgurluk sevinci mi ne

3
Opusmek yasakti, bilir misiniz,
Dusunmek yasak,
Isgucunu savunmak yasak

4
Urunu ayirmislar agacindan,
Tutturabildigine,

Satıyorlar pazarda;
Emegin dalları kırılmış yerde.

5
Isık kor edicidir, diyorlar,
Özgürlük patlayıcı.
Lambamızı bozan da,
Özgürlüğe kundak sokan da onlar.

Uzandık mi patlasın istiyorlar,
yaktık mi tutusalım.
Mayın tarlaları var,
Karanlıkta duruyor ekmekle su.

6
Elleri var özgürlüğün,
Gözleri, ayakları;
Silmek için kanlı teri,
Bakmak için yarınlara,
Esitliğe doğru giden.

7
Ben kafes, sen sarmasık;
Dolan dolanabildiğin kadar

8
Özgürlük sevgisi bu,
İnsan kapılmaya gorsun bir kez;
Bir urba ki eskimez,
Bir düs ki gerçekten doğru.

9
Yigit surucuları tarihsel akisin,
İsciler, evren kovanının arıları;
Bir kara somunun çevresinde dondukça
Dünyamıza özgürlük getiren kardeşler.
O somunla doğrulur uykusundan aklın,
Ağarır o somunla bitmeyen gecemiz;
O güneşle bağımsızlığa erer kişi.

10
Bu umut özgür olmanın kapısı;
Mutlu günlere insanca aralık.
Bu sevinc mutlu günlerin isigi;
Vurur ustumuze usulca urkek.

Gel yurdumun insani görün artık,
Özgürlüğün kapısında dal gibi;
Ardında gökyüzü kardeşçe mavi

ONAT KUTLAR

PENCEREMDEN GORUNMEYEN

Camagacina

Duman renkli ve kocaman bir karganın
Kumlu dalgin kanatlari ardindan
Denizin derinliklerine acilan
Akdeniz gunesinde curumus ahsap
Ve kuytu yosunlara calan teknenin
Recine kokusuyla tanidigim

Camagacina

Bol sisli bir kisin ormanindan
Karli gelin telleri tasiyan
Gumusten yapraklarla ortulu
Uysal ve uzun boynunu bahcelerin
Ve benim topragima egmis
Gulumserken bir eskiya ruzgarin
Sokup uzaklara goturdugu

Camagacina

Bir aksamustu kaybolusu
Penceremin daracik sahnesini
Lacivert ve kadife ve kesin
Birinci perdesiyle kapayan
Gunlerimi cok eski bir oyunun

Gozgozu gormeyen karanliginda
Ortacag panayir soytarilarinin
Kut ve kivircik sakallariyla
Durmadan dekor degistirdikleri
Ofkeli araliginda birakan

Camagacina

Simdi ruzgar geciyor penceremden
Govdemin kuruyan kavalini
Kirmizi turkulerle donatarak
Senin ormanindan sayisiz agac
Ve duslerimde bembeyaz yikadigim
Teninden coskun sular geciyor
Kapilip suruklenen irmaga
Kiyilarin danteline aliskin
Ellerim birden ulasiyor

Camagacina

Operken yapraklarini aciyla kisik
Sesli kuslar bakirlayan yuzunun
Bahcesinde yedigim visnelerinin
Kabina sigmaz sevinci ve tutku
Yirtarken demirden kusagini
Agir bir isci gibi olumun
Beni yasamanin kavgasina
Yarista bir tay gibi firlatan

Camagacina

Seni bir çok daha gormek için
Dallarına basıp yaylandığım
Siiri katiksiz dolambacsız
Bir onsoz olsun diye yazdığım
Senin adınla karıştırıp
Adini yuregimin canına
Kazıdığım ve şimdi bir aksamustu
Penceremden ansızın görünmeyen

Camagacına

ORHAN VELİ KANIK

AVE MERİA

Ruzgar tersine esiyor... Nicin?
Eski günler geri mi gelecek?
Kimildiyor kozasında bocek
Bildigi hayata dogmak için.

Neden icimize doldu vehim?
Ah umit, umit yollar boyunca
Dusunmez miydi aksam olunca
Hacer'in kollarında Ibrahim

Ve gemisinde Kleopatra?
Neden yine kaynasti havalar?
Saadet mi getiriyor ruzgar
Dolarak erguvan atlaslara?

Elimize degen kimin eli?
Kimdir bu muammalarla genel?
O mu helezonlara yukselen,
Saba ellerinin en guzeli?

Sesler mi cozuluyor derinde,
Nedir durup dinlediklerimiz,
Sarki mi soyluyor semiramis
Babil'in asma bahcelerinde?

Omzundan ortuler kaydi yere.
Kim bu, kim? alnimizdaki yazi:

Gozlerinde gunahinin hazzı
Guluyor saz benizli bakire.

İSTANBUL'U DİNLIYORUM

İstanbul'u dinliyorum, gozlerim kapalı
Once hafiften bir ruzgar esiyor;
Yavas yavas sallanıyor
Yapraklar, agaclarda;
Uzaklarda, cok uzaklarda,
Sucularin hic durmayan cingiraklari
İstanbul'u dinliyorum, gozlerim kapalı.

İstanbul'u dinliyorum, gozlerim kapalı;
Kuslar geciyor, derken;
Yukseklere, suru suru, ciglik ciglik.
Aglar cekiliyor dalyanlarda;
Bir kadının suya degiyor ayaklari;
İstanbul'u dinliyorum, gozlerim kapalı.

İstanbul'u dinliyorum, gozlerim kapalı;
Serin serin Kapalicarsi
Civil civil Mahmutpasa
Guvercin dolu avlular
Cekic sesleri geliyor doklardan
Guzelim bahar ruzgarinda ter kokulari;
İstanbul'u dinliyorum, gozlerim kapalı.

İstanbul'u dinliyorum, gozlerim kapalı;
Basimda eski alemlerin sarhoslugu
Los kayikhaneleriyle bir yali;

Dinmis lodoslari ugultusu icinde
İstanbul'u dinliyorum, gozlerim kapalı.

İstanbul'u dinliyorum, gozlerim kapalı;
Bir yosma geciyor kaldirimdan;
Kufurler, sarkilar, turkuler, laf atmalar.
Birsey dusuyor elinden yere;
Bir gul olmalı;
İstanbul'u dinliyorum, gozlerim kapalı.

İstanbul'u dinliyorum, gozlerim kapalı;
Bir kus cirpiniyor eteklerinde;
Alın sicak mi, degil mi, biliyorum;
Dudakların ıslak mi, degil mi, biliyorum;
Beyaz bir ay doguyor fistikların arkasından
Kalbinin vurusundan anliyorum;
İstanbul'u dinliyorum.

OSMAN BAŞ

BAKÜ'YE KAR YAĞIYOR

Gün karla başlarken
Caddeler sulara teslim
Bulutlar toprakla vuslatta
Sahil alabildiğine serin
Her şey vakti tutmaya mecbur
Yaşamaya, solumaya,
Dokunmaya mecbur...
Ben odamda dinlenmeye
Ben pencereden bakmaya
Ben hazara akmaya mecbur
Kar Baku'ye...

Bakü'ye kar yağıyor...
Günün son aydınlığında ben
Bir taneyi bekliyorum...
Yürümeye halim kalmamış
Dil, sessizliğin doruğunda
Yar oturmuş yüreğime
Gozum, kulağım şiiri özlemiş
Şiir on beş dakika ötede...

Penceremi esir almış
Beni izleyen damlalar
Dinleyin... Sessizce... izleyin...
Konuşun... okuyun... ağlayın...

Beyaz duvarlar şahit olsun...
Zaman akşama yürürken
Vuslat?kar olsun...

Artık, gün akşama kavuşuyor
Ben şiire...
Her şey susuyor
Ses donuyor mevsimce
Zaman dakikalara mahkumken
Pencereden odama günün son ışıkları
Damlalar pencereden beni izliyor
Bakü'ye kar yağıyor...

BOZKIRIN YALNIZ ADAMI

Bir cicek tuttu, yaşanmamış dünüm
Avuclarıma bir top karanfil oturdu.
Sevginin enlem ve boylamı ortadayken
Karabağ yamaçlarında yangınlar oluştu,
Bir testi suyun hasretini yaşadı yürek
Bileklerim paslı bir kelepçeyle buluştu.

Bir sarı mevsim vardı unuttuğum
Yorgun adamlarla Hazar'a akarken
Mevsimi parçaladı yaşlı gözler
Sevdalar gece yarısı leylaklarla tanıştı
Kaç sevda kül oldu gecenin derinliğinde
Şafak ötesi akıntılar bulanıktı.

Tutmasalar bende cicek olacaktım
Cizgileri kâracaktım kendi elimle
Yüreğimi tutacaktım avuçlarımda
Bozkırda bir bahar yaşayacaktım
Ya taş olup dünyalık susacak
Ya cicek olup bozkırda acacaktım.

Güneş ateşi vurmak üzere
Bir sarı mevsim zamana oturdu
Baharda kalsaydı bütün düşler
Yazı, guzu hic olmasaydı
Sevdası türkülerin diliyle
Vakit bir top karanfile meydan okudu.

Şimdi baharda yosun tutmuş yarsın..
Hasret, avuclarımdan uzaklara aktı
Olum bile yoldan çıktı be gulum
Yüreği dut ağacında bir bozkırım
Sırlar sularla akıttıya kapıldı.

Şimdi, Nabran sahillerinde coşkun bir dalga
Hacmaz bağlarında çiçek çiçek bahar
Vahit oturuyor yüreğime kaçkınlar kampında
Guba yamaçlarında şahince uçuyor
Baku'yu avuclarımda tutuyor
Gence'den Şuşa'ya akıyorum sessizce
Oğuzca iniyorum karış karış toprağa
Al yazmalı Anağız'ın ellerini öpüyor...
Baku'den ayrılıyorum.
Artık gülüne istediğince tutulsun gönül
Bulutlar dağlardan ufuklara aksın

Yüreği vurgun yemiş bir güle dargınım
Ben, ben bu bozkırın yalnız adamıyım.

HAR-I BULBUL

Yavuz Bülent Bakiler ve Elçin İsgenderzade'ye

Gul bende
Gule gul bende...

Kış gitti, gun onumde,
Bahar kondu yüreğime...

Mevsim cicek cicek bahar
Damla damla yağmur,
Masmavi deniz ufkunda güneş
Güneş yanmışlığında Hazar...

Ey! .. yüreğimin dalgaları
Kaf dağınca sevdalarım
Hasrete vurgun Hazarım...
Bilirim tanrıların beni
Balıklar, martılar kadar
Yakınım sana
Dağlar kadar, Ufuklar kadar,
Ha-ı Bülbül kadar uzağım...

Cıddı duzunu, bir Hazar bilir
Bir de yüreği Hazar olanlar
Cıddı duzunde bir gul esir
Dualar toprak olmuş, tekbir tekbir...

Biliyorum, hic gormedim seni
Hic ellerime alıp koklamadım
Hissediyorum, yüreğini okuyor
Feryadını yüreğimde hissediyorum.

Haydi kalk bulbul konsun dalına
Seni esir ald? sananlar catlasın
Neyin varsa sal toprağın üstüne
Kulekler, Baku'de yureklere aparsın.

Bahar otesi yaz, yaz otesi Hazar
Hazar'ın yüreğinde Har-? Bulbul
Hazarda dalga dalga bahar
Ar? dalda, dalda bulbul, Har-? Bulbul...

Fırtınalar esintiye donende
Damlalar isyan edecek ciseye
Haydi uyan, şafakta düğün olsun
Mehmetcik hazırlık yapıyor sefere
Dik dur vatan toprağında, alın acık olsun...

Şimdi bahardayım, yolum Şuşa'ya
Çıdır düzündə bülbül olacağım,
Har-ı Bülbül'e konacağım önce,
Düşmana şimşek olup çakacak
Dostun hasretine son vereceğim...

VELHASİL YAZ

yaz geldi mi mecburen karpuz sergisi
serilirdi onume. butun bir yaz tatili
içini verdi.çocukluğum: bir bisikletti
babamın hiçbir zaman almadığı bir bisiklet
gecince sergi onunden.gecerdim kendimden
gecerdim oysa butun sınıflar?birincilikle
bitirdim.hep bir bisikletim olsun diye
icimi yedim.mevsiminden once.eskidim!
belki de bu yuzden seni hic sevemedim
hele yaz tatili.ustelik sen bisikletli
gecince sergi onunden.gecerdim kendimden
ve karpuz sergilerinden.düşerdim önüme
ağır gelirdim kendime.taşıyamazdım
belki de bu yuzden hep icimi yedim
ve kendime sapladım bıçağı: kesmece!
çocukluğum: kıpkırmızı bir bisikletle
çıkardışarı.üstünde sen ve hasır şapkalı
gecmeseydin onumden bir yaz mevsimi
belki de hic sevmezdim ben bisikletleri

SAKSAFON TEMAYÜLLERİ

dokuma halılara durulunce masum cesetler
dokunur bir el omzuna birden irkilirsin: zombi
gozleri aslında içi su dolu bir surahidir
boşalır usulca fil adamın hortumuyla
küçük fahişelere saksafon çaldıran bir pezo
kapı ağzında bağırır: hadi geç! hadi geç!
istediğin pozisyonu seç
secemezsin; bildiğin tek pozisyon misyoner
o da misyonunu unutmuş ezberci bir ekâbir
bırak dokuma halılar bildiğini dokusun
dokununca dudaklar: sen artık paradokssun
küçük fahişe ağızlarında büyüdükçe kayboluyorsun
bir var bir yoksun; benim en olmadık temayulum
saksafon kuşu'm
yine ucuyorsun alto saksafonda-adın: charlie parker
parke taşlarına basarak çıkacaksın yüksek kaldırıma
serilince dokuma halılar dokunur bir el omzuna
bakmadan bilirsin zombidir gozleri aslında
içi su dolu bir surahidir kâğıt usulca

ÖZDEMİR İNCE

SANDIKLI PAZARINDAKİ CİNGENE KADIN

Birden animsadin bunca yıl sonra
o gordugun badem gozlu
cingene kadini
tam yirmi bes yıl once
Sandikli pazarında.

Simdiye kadar hicbir kadın
oyle bakmadi
meydan okumadi sana;
gozlerini gordun
bir anda sevisip ayrildiniz.

Gokyuzuyle birlikte bakmisti sana,
caktirmadan arasta esnafında.

DORT DUVAR ARASINDA

Bir seyler kapaniyordu bir yerlerde,
belki bir kapi, belki bir mezar -
ama cati degildi - sanki bir yangin,
tavsanlarin, kuslarin hizindan anliyordun,
ama cati degildi kapanan,
uzerinde bir bayrak dalgalanan.

Ama cati degildi kapanan;
biraz daha isik, diye haykirdin,
daglarima ve ucurlarima,
hepsini govdeme
duvarlarima kaziyacagim.

Bir seyler kapaniyordu bir yerlerde:
Kiminin bahti, kiminin yuregi,
kiminin kapisi ve penceresi.

Dusundun: Her sey butun bir sonsuzluk
ve bir dakikaydi onunde ve sonunda.

Bir dakika, o senin olan bir dakika,
yani yasaman icin sana birakmadiklari.

SUBAT AYINDA ANKARA'DA YAZILAN BİR ŞİİR

Bu yil erken bastirdi kis!
Yagmur yagiyor, yagmur yagdikca seviyorum seni.
kar yagiyor, kar yagdikca seviyorum seni.
karaya vurdukca, sular dondukca
usudukce, birseyler yitirdikce, umudum kirildikca
cikmaza girdikce yasam, yuregim sIkIstIkca,
sen degistikce daha cok seviyorum seni.

Donmus suda celik tadi var
agzimda eski tutun ve buruk cay tadi
her sabah yaya geciyorum butun Ankara'yi

komur ve kukurt kokulari arasinda
her aksam yaya geciyorum butun Ankara'yi
okuyarak bildirilerini direnen ogrencilerin
bakarak yirtik afislere, sarkici resimlerine,
nereye gitsem icimde bir geckalmislik duygusu
bu yuzden bir saat erken gidiyorum gidecegim yere
ne zaman, nerede ve nasil bilmiyorum, ama birden
yasamin korkunc bir hizla degistigini dusunuyorum
ve ikimizin ayni kisiler olmayacagimizi yarin.

Bu yil erken bastiran kisi yasiyoruz
Sanki olumlu kahramanlariyiz kotu bir romanin
yeni bir dilin sozdizimine calisiyoruz
gokyuzunu verip yuzunu aliyorum
goruntunu verip acilari siliyorum
yuzunu koyuyorum umutsuzlugun yerine

Usumda sesinin ve govdenin
usumda sesinin ve govdenin gorkemli atlası

OZKAN MERT

**97 YAZ MANZARALARI,
PERİBACALARI VE
ESKİTİLMİYEN DOSTLUKLAR**

1.

Yuzum
cappadocia'da
Peribacalar'ın üzerinde
yuzuyor.
Peribacalar'ı ki,
Erciyes ile Hasan Dağı'nın
öpüşmesinden
doğan
cocuklar'dır:
şapkalarını hiç çıkarmazlar.
Güneşin
batışını beklerler
milyonlarca yıldır Kızıldavide. . .

2.

İsveç'te
Vettern Golu'nun kıyısında
kucucuk bir kasaba:
Grenna.
Bir kasaba değil belki de
bir

karamel.
Genc kızların
çapkın bakışlarından almış
rengini.

3.

Canakkale
Lapseki Şen Mahalle'de
klarnet ustas?
Suslu
Ahmet.
Tüm balkonlar?
yanık melodilerle doldurmaktır
en meşhur yanı

4.

Bursa'da
Arap Şükrü'de
ic ki,
bir duble rak?
Yer Gök inlesin!
Uludağ'ın başını duman alsın!
Hep bir ağızdan söyleyelim:
İnlesin!
İnlesin!
Güneş ufuktan
Rakı kadehlerinin içine doğsun.

5.

Yeryüzünün tüm sokakları?
taşımışlar turistler
Foca'ya.
Dunya haritasında
kargaşa
var.
Sokak kırıntılarını taşımak için
ne ücret alınacağı
yazılmamış
THY
tarifesine.

6.

Sapanca
Golu'nun üstünde
gözleri buğulu dağlar
en güzel sabahları kalbimize bağlar.
Pompalı tufekle gençler
yaban ördeği avlar.

7.

Kucucuk bir kasaba:
Eğridir.
İstese
Bodrum'a da, Antalya'ya da
binbasar.
Eğridir Gölü ise bir kralice

daha güzeli gelmedi dünyaya.

Biraz batıya kaysa
tüm adalar
Ege'de
kışkanlıktan catlar

8.

İsveç'te
Yazortası Bayramı,
tüm kentler terkedilmiş.
Ringa balığı, haşlanmış patates, sert ekmek
ve çilek yiyor İsveçliler
kışın?
kulubelerinde.
Ve
Akvavit iciyorlar.

Oylesine
yeşillenir ki İsveç
temmuz'da:
Hangi yaprağı sallarsanız
bir göl fışkırır
gömleğinize.

9.

Tuz Golu'ne
carpıp gecerken yuzum
bir buğday tarlasına gömülüyor

otobusum.
Limon taşıyan
yayl? arabalar geciyor yan?mdan.
Hey! Gulum arabac?!
Arabac?!
Neyi gizliyor yeşil limonların?

10.

İzmit'te
silahl? bir mufreze
bu şiiri ele geçirdi
tunel acararak dizelerin icinden.
Başlarında
Suat Ozdemir
şiirin
en lacivert delikanl??.
Yan?nda
keskin nişancıları imgelerin:
Nilufer, Çiğdem, Kayhan ve Alaattin Sonmez.
Arife.
benden çok Leonard Cohen'I seviyormuş.
Sevsin
bu şiirin en yeşil vadisinde
haz?d?
k?m?z? kulubesi.

11.

Ruşen Hakkı ki,
Gözünü kırpmadan yakmıştır kalbini
45
y?ld?
sozcuklerin icinde.
Ve yıkamamıştır insan yüzlerini
Okyanuslarda.
Bir köprü olmuştur şiirleri
bizi bize
ulaştıran.

12.

Marmara'da luferler
tir tir titiyor korkudan
Yavuz Bey
Gecince yanlar?ndan
Biliyorlar cunku:
Organ nakline uğruyacaklar
düşerlerse beyaz porselen tabağına doktorun
tektek
emildikten sonra
gozleri
ve
k?lc?klar?.

13.

Fethiye
dünyanın tüm turistlerini toplamış başına.
Kasabalılığına
hic toz kondurmuyor.
Schwardswald
pastası yapmayı bile öğrenmiş turistlere.
Kahvehaneler, dordurmacılar,
yoksul ayakkabı boyacılar?
elele tutuşmaya korkan yeni evli köyü gençler
akşam turu atan turistler
ve
ac kopeklerle dolu deniz kıyısı?
Motorlar
Geceyarışı seferlerine hazırlanıyor
ay ışığı çalmak için turistlere.

SABAH KARA

SAKİN VE BİR BESMELE KADAR BAŞLANGIÇ

Özlem yüreğimde kitaplar kadar sakin
oylece sakin durur rafında
sessizce beni gözler.

Sanki bütün teraziler tartmamaya ayarlı?
sanki bütün ölçüler ölçmemeye.
Suya hüznle bakar saçlarım salkımsöğütler kadar
saçları suya değen salkımsöğütleri kadar Nusaybin'in
sessiz yaşadığım bunca talan.

Çılgılık içimde kitaplar kadar sakin
baraj gölünde birikmiş durgun su kadar
çılgılık yüreğimde yarin adıdır
telekleri sokuk bir ak guvercin.

Derinleş gönlümde soru çengeli
ağır bas virgüle nokta imine
gözyaşı damlası ünleme dönüş
savrul mazlumlardan yanık gonlune.

Ucun kılavuzlar ucum kanamda
zorlansın ceperi damarlarındın
aksın kanım kağıda şiir diye.

Hey Allah'ın nedir bu kızıl yangın
yayılan yayılan dort bir yanma

artık ne soylesem şiir doner
tercuman olur icimde donenen tayfuna.

Ucun sozler ucun yar elleriñe
taksim yar sizleri kupe yerine
sarışın kurt kuzu butun mahlukat
şiiirimin mumbit memelerine.

Sozlerim cekile ors arasinda
çifte su verilmiş mısra döverim
geri cekilemez susku bundan beriye.

Bu noktada hayat olumle evli
bu noktada kitap elimde artık
bu noktada suyun bendi hayaldir
bu noktada ak guvercin kanatlı?

Bir hakkak sabrıyla destan oyarım
en granit kaya parcalarına
sözü Musa levhalarından devşirir
taşırım Firavun saraylarına.

Şiirim isyankar talik yazısı
bir besmele kadar başlangıç
icimde sonu yok bir bildiriye.

ÜÇ OTUZ ŞİİRİ

birden gene seni andım ağabey
eğildim gönlüme değın
oracıkta seni andım
ve birkaç damla gözyaşına yaslandım

NEDİR BU KUŞATILMIŞLIK

nedir bu kuşatılmışlık?
sazını yitirmiş karacaoğlan
aslıyla arasına dağlar girmiş
bir kerem gibi bir koroğlu
kırattından oktan kırıldan yoksun
yüce dağlardan uzak pis vadilerde
nallar? som altın atları mı yok
kökleri toprakça tutsak alınmış
yüce dağların başındaki gür
camlar kadar bile özgürlükten nasipsiz

nedir bu kuşatılmışlık?
bu vadilerde ateş yaksan
dumanında boğulursun
yağmur yağsa sel alırsın dört yanını?
ey şairlerin yüreğine dökülen habur
ey dicle ey çocukluğumun çağçağı
ey tufan? hatırlatan fırat ey
gelin boğun kurtarın bu yarım canı

KAAN İNCE

DÜŞLEMELER

I.

Puslu havada yorgundu
Kırılğan başakların arasında açan güller
Bahçem gönlümün uykusuz köşesi
Ve ölümüm yaklaştı geceye
İliklerime işleyerek aktı sapsarı hüznü
Kırlangıçların biricik bakışlarında boğuldum
Geride aşkların sonsuz heyecanı
Ve omuzbaşımda unuttuğın saçların
Sıcaklığın ellerimde
Sarıl da gel sesindeki titreyen gul tadına

II.

Yanından geciyorum gozbebeklerinin
Damlayıp icine inceden, delice sarıyorum
Umarsızca emerek derin güzelliğini

III.

Volta atan serceleri gozluyorum
Su kenarında
Bitmez tükenmez sevdalar soluğumda
Ve ne zaman yalnızlık sızarsa gozlerime

Eskimiş ötüşlere döner saatler
Kadehime dolar yuzum

IV.

Bıraktım her gunku yolumu
Yollar buldum kendime
Dönsün diye yüreğimin rengi sevgiye

SEZAI KARAKOC

YAĞMUR DUASI

Ben geldim geleli acmad? gokler
Ya ben bulutlar? anlam?yorum
Ya bulutlar benden bir şey bekler
Hayat bir olumdur aşk bir ucum
Ben geldim geleli acmad? gokler

Bir yağmur bilirim bir de kaldı?m
Biri damla damla alın?ma düşer
Diperinde durup goge bakar?m
Ne şehir ne deniz kokan gemiler
Bir yağmur bilirim bir de kaldı?m

Nedense aldanmış bir gece annem
Bir kad?n gomlegi giydirmiş bana
İşte vuramad? gokler bana gem
Dinmedi icimde kopan fırtına
Nedense aldanmış ilk gece annem

Biri c?kmış gibi boş bir mezardan
Ortalıkta olum sessizliği var
Bana ne geldiyse geldi yukardan
Bana ne yaptıysa yaptı?bulutlar
Biri c?kmış gibi boş bir mezardan

İyi ki bilmiyor kalabalıklar
Yagmura bakmay?cam arkasından

İnsandan insana şükur ki fark var
Birine cennetse birine zindan
İyi ki bilmiyor kalabalıklar

Yagmur duasına c?ksaydık dostlar
Bulutlar yarılır gokler acard?
Şimdi ne ihtimal ne imkan var
Goge hukmetmekten kolay ne vard?
Yagmur duasına c?ksaydık dostlar

Ben geldim geleli acmad? gokler
Ya ben bulutlar? anlam?yorum
Ya bulutlar benden bir şey bekler
Hayat bir olumdur aşk bir ucum
Ben geldim geleli acmad? gokler

SİNA AKYOL

MEKTUPLAR

Birinci Mektup

Umutla bakan
Dunyaya
Herşeye
ve sevgiye
umutla bakan
yuzun senin.

Beni sîcak
bir güneş gibi güzelim
vahşî
câlgân
ve asi
bir ruhla coşturan
ve çatık tüfenkler gibi mağrur
bir inancı taşıyan
bacım benim!

Sana gokyuzunun
mavi bir inatla calkanan rengini iletir
selam ederim.

İkinci Mektup

Gunum gecem evim barkım.
Durmadan şavkıyor aydınlık.
Sabahla yaylaya cıkıyorum.
Dere tepe duz gidiyorum.
Fatmacık adlı kucuk
kavacık
ve sabah yeline benzeyen
bir cocukla birlikte
citlenbikleri geciyorum.
Gurultuyla tarla

vermede urununu
kuzular ve keçiler
melemede sabahla.
Sabahla guzelim
ışıl ışıl sevdalar büyüyor alnımızda
ve kalabalık
şekilleniyor.

Doğurgan bir ağız halinde
kalabalık şekilleniyor.
Ve seni
unutamıyorum!

U c u n c u M e k t u p

Baharla geldi
yuzume sevinc.
Dinc
ve sabırsız bir merakla
geleceği arıyorum.
İlyas'ın ve Durmuş'un
gozlerini arıyorum.
Sonra nasıl da kalkıyorum
herşeyi kutsamaya
yani vahşî
bir kunduz
gibi bağırmaya
kalkıyorum.

Ve göreceğim:
yeryuzunu ve halklar?
göreceğim!
Sesimin çeliğine
bazı kinler katarak
ve haykarak:
ey insanlar!

Çünkü durmadan işliyor yüreğim
cunku guzelim,
hızlı
inadlı
ve kavganlı
kahramanca icindeyim!

D o r d u n c u M e k t u p

Günlüğüme silâh
ve cicek figürleri ciziyorum.
Pos bıyıklı bir işçiyi
günlüğüme çiziyorum.
işçinin gömleğinde siyah
ince
ve uzun
cizgiler var
demek ki günlüğüme
bir mahpusu ciziyorum.
Terekli şapkasını giyen
gozlerini bileyen
ve düşünceli bir tavırla
hayatı izleyen
bir işçiyi
günlüğüme çiziyorum.

Ona mikrofon veriyorlar
konuşması için.
İşçi çağılıyor
durmadan çağılıyor halk.

Ama yetmiyor bize bu kadar?
düşün ki güzelim
bir gün yüksek
bir yere çıkıyor bir konuşmacı
görmekle eşyalarla dolu, yüksek
bazı insanlara bakan
ve arkasından camla kaplı olan

bir yere çıkıyor bir konuşmacı.
Ve tüfenkli askerler koşuşurlarken
puskurtmek için halk?
aydınlık yüzüyle gelen konuşmacı
kaptığı gibi yerden büyükçe bir taşı
kırpar parçalıyor camlar?
ve donup sırtın, toren
kayafetleriyle biriken baylara
ve diyor ki konuşmacı halka:
Yüreğim
Sizinledir!

B e ş i n c i M e k t u p

Yüreğim sizinledir güzelim
sizinledir ve
herkesledir yüreğim.
Derin bir ağıt yakaraktan
ve icten ice
devrimi soylemektedir.

Gun
doğmaktadır sevgiye
acılar
ve sabırlar çekerek kalbim
bir atının yüzüme vahşî
ve cılgın sevinçler dizerek
ve sesime celik ozlu
sevdalar çekerek

kukremesiyle gelen devrim
catlamaktadır!

İnanç
ve kurşun uğruna gövdem
catlamaktadır.
Mutlaka catlamaktadır benim alınım.
Dağ çiçeklerinin
kavga kokan sularında
bir ordu gibi biriken
ve çoğalan sularında
devrim catlamaktadır!

A l t ı n c ı M e k t u p

Ağaçlar ve yapraklar
birer tadla besleniyorlar.
dunya
butun zorluklarını yenip
inatla çoğalıyor.
Ve inatla insanlar
yuzlerine serin
sabahlar ciziyorlar.
Butun bunları gormemek
elde mi?

Elde mi gizlemek
sevincini baharın?
Bir kuşun

-ufacık başlı ve
tüy gibi hafif bir kuşun-
baz?ucmalar buyuterek içinde
ve can?nereyi isterse
oraya gittiğini görmemek
elde mi?

Elde mi guzelim
-guvencin
buyuk bir gurultuyla ustume
ve omuzbaşlarıma yığıldığını
gormemek?
Sıcak
ve hoyrat duran nefesimle
bunu mutlaka gormek
mutlaka tanımlamak aşkı
onu cekip kurtarmak
bir yaz öğlesinden
onu cekip, dağların yüksek
ve kahraman bir bolgesinden
kakişlamak.
Coşkuyla:
Bunu cozulmuyorum: Mavi
bir inatla buyuyor gok.
Kalbim
yeni yeni yorumlar katıyor güne.
Direncini işliyor tabiat.

-Çünkü kış
kovulmuş bir adam gibi gitmektedir.
Ve kalbim,

soyunan
ve kendini serin
sulara atan bir adamın
göğe büyük
bir halka cizerekten
koştuğunu görmektedir.

Y e d i n c i M e k t u p

Cunku hayat
sevgiyle uyanır.
Bunu gorup yazarım.
Kanım çoğalır durmadan, damarlarım
-benim yaşamakla dolanan damarlarım-
Oysa zaman zaman toprağın
sıcak ve nemli kokusunu duyamadığım
kucuk ve karanlık odamın ortasındaayım.
Oturmuş, şiirler yazıyorum
uzak
puslu
ve yağın bir koy ustune.
-Acılar birikiyor icimde,
masamdan kalkmalayım-
Cunku ben
kahraman bir kalemşorun
kuru sıkıya atıp gerindiği
mermilerden uzakta
koyu
ve halkı yazacaksam eğer
koyu

ve halk?
bilmeliyim.
Bilmeliyim dostumun
yaşamakla taşan yüreğini
ve demeliyim ki ona güneş
bir gün ağartacak başaklar?
onlar yayılıp çoğalacaklar
ve ruzgar serin
kokular getirecek etrafa.
Cunku hayat
sevgiyle uyanan bir sabah gibi
başımızda.
Ve bizim her şeye karşı
inancımız var!

İnancımız var güzelim,
doğan güne karşı
namus
ve sevgi barındıran
inancımız var!

Alınlarına durmadan
yeni yeni yaralar katan
ve bir gün patlayacak olan
halka

inancımız,
ve yaşamayı kutsayıp
onu felaketle bizlerin
omuzlarına bırakan
bir takım adamlara
kinimiz var!

Sekizinci Mektup

Butun bunlar? derken,
gunler
ve zaman
gecip gidiyor.
Sana sevimli baz? anlar veremiyorum.
-Varsın veremeyim, ne çıkar-
Cunku diyorum ki ben:
Nefis bir yaz düşünüp, ona otlar?
ve ruzgar? da ekleyip
ve kelebekleri
ve güneşi de ekleyip
birden iclenmek mi?

HAYIR!
Kavganın
ve zorluğun içinden gelip
iletmek yüreğimi sana
ve seni boylecene sevmek!

SU TADINDA
-Yalnız değilim ki orda...
O cıplak
göğün altında,
sabahtı! ormana karışan
bir sabah
gibi indim
nice guzel duyguyla...

Çoğaltarak beni, yan yana
gectiler, tuhaf bir tıpıtıyla
giden sure
uzakta, bir çizgi olunca,
yazdım erken
başlayan günü:

Mavidir
diye yazdım.

SENNUR SEZER

AKŞAM TÜRKÜSÜ

Kimse öldüremez bu boşunalık duygusunu
Soğan doğru kıyma koy ateşi kıs
Ateşi kıs pirinçler diri kalsın
Salcal?pilavlar votkalar kahkahalar

Ödemez arkadaşsızlığımı
Zor günler yaşadım
Utanmam anmaktan
Çirkindim yoksuldum arkadaşsızdım
Kocaman sözler iri göğüsler hantallıktı simgem
Utanmam
Ama akşamları
Bu boşunalık duygusu kapıyı çalmadan
Usulca ilişiverir yanıma
Çocuğu giydir parklara çık
İşten dönenleri gözle
Köfte güzel olmuş saçın yakışmış
Orhan ağbi ölmüş... Artık yazmıyor musun?
Kirazlar aldand?
Ben aldanmadım
Ayşeyi büyüttüm
Büyüttüm öfkemi... arkadaşsızlığı
Çirkinliği
Hadi sacların? kes ninniler soyle:
Kızımın da adı Ayşe
Yiğit atılır ateşe

Bu ışık böyle büyüsün
İş düşmez bir gün güneşe
Hadi çamaşırları yıka ölümlere ağla
Ninni soyle:
Kızın da ad?Bengi
Dünyaya saldığım türkü
Sular aktıkca durulur
Bozuk yapılar yıkılır
Curur sarı yaprak gibi

Hadi kendini yen hadi kendini

AY SONU KUŞLARI

Güzelliği çarmıha gerdik kaz kanatlarında
Kuğu boyunlarında kaskatı

Kurşun yarası gözlere
Boluk-porcuk bir cam orttuk

Gol kuyular?serin ve ıslak
Islak gagal?ordekler ve cirkin ayaklar?
Güzelliği dinletir kanat-kanat
Kanat duvarlarda ordek sorguclar?
Serinledik

Av sonu kuşları salon salon
Ki belki bir lokma et bir aca
Aça aça kanatlarını bir kuğu çirkin
Çirkin adanmış milyonla mumya

Sonra
Ölü kuşlara kanat

KADININ AKŞAM DUASI

Durmadan dağılır oda
Kuflu bir ıslaklık dolaplarda
- Aşk düşün aşkı, dayan -
Işıldayan sabun köpüğü

- Oyle yakımda ki secilmiyor
Yaşamanın çizgileri
Saçlarıma değmeden geçiyor
Camlarda kalıyor izi

- Bir çayevinde olmalı şimdi
Şiirler okumalı akşam serinliğinde
Uzaktan uzağa toprak kokusu -
Bulaşık kalsın
Soğudu su, yağlar dondu
Çorba pişmeli

- Yüreğine akşamla çökeni
Sokaklar uzaklaştırılmaz
Uyanırsın yanında yabancı biri
Aşk kimseler kurtaramaz

Oyle yakımda ki secilmiyor
Yaşamanın çizgileri

SUS!

Sus
Kaldır at şu yıpranmış sözcükleri
Ellerimde ellerinle büyüsün düşündüklerin
İlk yaratıldığın güne dön

Sus
Ne bulduk iki yüzlülüğünde seslerin
Sus buyusun bu derinlik
Büyüsün öğreneceklerin

Sus
Bu gürültü y?kacak evreni gunun biri
Sus tükeniyoruz soluk soluğa
Buğu gibi

TARIK GUNERSEL

DNA

sen sen
sen sen
sen sen
sen sen
sen ben
sen sen
ben ben
ben ben
ben ben
ben ben
ben ben
ben sen
ben ben
biz biz
biz biz
biz biz
biz biz
biz biz
biz biz
biz biz
biz biz
onlar onlar
onlar onlar
onlar onlar
onlar onlar
onlar onlar
onlar siz
onlar onlar

KUTLAMA

Kutlar?m; başard?n.
Doğum sancılı oldu.
Doğurdun yokluğumu.
Kutla, uzak bir odada,
beni unutuşunu.

Kutla beni: elimden geleni yapt?m
y?pranma diye; bakt?m.
Uzaklaşıyordu sesin; b?rakt?m.

Kutlayal?m birbirimizi; başardık.
İşte her şey normal şimdi.
Yağmurda belirsiz bir yara izi.

PLAN & TESADUF

isadan once
bekliyorum
doğacak
beklemiyorlar
isa
ocak
bin dokuz yuz otuz uc
bekliyorum
doğacak
yirmi iki mart
saati bilmiyorum
her saniyeyi bilsem de.

doğmak üzere
doğuyor işte
doğdu
doğurmak için
beni.
beklemiyorlar

eller
kimin bunlar
babam?n m?
benimmiş
kırışmaya başlamış
ellerim
doğmuşum
baba olmuşum
kızım onsekizine varmış
bedenim kırk beş yaşında
kendime rastladığımda

ODA

eskiyic?karamazoldum benhepmiboyleydim
niyehiçuğrayanımyok niyeoturmuyorlar
koltuklarduvaradonuk civilerderesim yok
herşeyordaburda herşeyyarım/parça
gelip sobay?kurdular ama hicyakmad?lar
değilmiki kurdular iyiniyetliydiler
k?zd?rd?mm?nlar? niyegelmediler
kitaplarınarındaboşluklarnekorkunc
daktiloaçıkduruyor demek yazmışlar
demek böyle değildim işte ispatı

amadinleyenkim ispatñneanlamñkald?
böyledeğildimben nasıl buhale geldim
onlara hedemedimde birkenaramñttiler
onlarahedemedimbirkenaraıttiller
istemisafirodası negüzeldöşediler
mutfağınönemini kimsetartışmamıştır
kenefebanyoderler ikidebiegiderler

belkibusobadeğil belkibenöyle sandım
koltukkoltukdeğildir heykeldirbelki
belkibirsanacññheserleridirbelki
belkihepsioyleydi belkianlayamadñm
banakim oda dedi belkideğilim belki
belkitelkinettiler inanmamñstediler
başkabirşey deselerdide belki inanacaktım
belkibelkiyimben belkinin kendisiyim
belki diyemezlerdi ya fazlakesinleşirdim
bunlarñkimhesapladñbelkibenhesapladñm
evetbenhesapladñm
hicfarkñndaolmadanevetBenhazñıladñm
butunoduzenlilikbenihepsñkmadñm?
dağınıklaşmaolayıhiçgözümndenkaçtım
niyeseşçıkarmadım farketmemişgibiyaptım
çünkübanayakışmazdı bunakarşıçıkmmamak
kendimdengizleyerek budurumuplanladñm
kendimdengizleyerekbudurumuplanladñm
kendimdengizleyerekbudurumuplanladñm

AGUSTOS BOCEĞİ İLE KARINCA

Karñcay?tanñsññz
Minimini bir hayvandñ
Fakat gaayet calñşkandñ
Gaayet tutumludur, yalnñz
Pek hodkamdñ, bu bir kusur:
Hodkam olan zalim olur.

Bir gun ağustos boceğı
Tembel tembel otup durmak
Neticesi ac kalarak
Karñcadan goreceğı
Burudete bakmaz, gider
Bir lokma şey rica eder
Der ki - Acñyññz bize
Coluk cocuk evde acñz
İanenize muhtacñz.
Karñca bir yureksize
Layñk huşunetle sorar:
- Ac mñññz? Ya o kadar
Uzun, guzel gunler oldu.
O gunlerde ne yaptññz?
Bocek inler - Acñz, acñz
Bakñ benzim nasñı soldu
O gunlerde gulen, oten
Sazla, sozle eğlenen ben
Bugun bakñ ne haldeyim!

Vallah ac?z, billah ac?z,
Halimize ac?y?n?z!
Kar?nca eğlenir: - Beyim, şimdi de raksedin, ne var?
"Yaz?n calan k?ş?n oynar."

hodkam = bencil;
burudet = sogukluk;
iane = yard?m;
huşunet = sertlik

TURGUT UYAR

GOGÉ BAKMA DURAGI

İkimiz birden sevinebiliriz goge bakalım
Su kacamak isiklardan su seker kamislarından
Bebe dislerinden guneslerden yaban otlarından
Durmadan harcadigim su gozlerimi al kurtar
Su aranip duran korkak ellerimi tut
Bu evleri atla bu evleri de bunlari da
Goge bakalım

Falanca duraga simdi geliriz goge bakalım
İnecek var deriz otobus durur ineriz
Bu karanlik boyle iyi afferin Tanriya
Herkes uyusun iyi oluyor hoslaniyorum
Hirsizlar polisler aclar toklar uyusun
Herkes uyusun bir seni uyutmam bir de ben uyumam
Herkes yokken biz oluruz biz uyumayalım
Nasil olsa sarhosuz nasil olsa opusuruz sokaklarda
Beni birak goge bakalım

Senin bu ellerinde ne var bilmiyorum goge bakalım
Tuttukca gucleniyorum kalabalik oluyorum
Bu senin eski zaman gozlerin yalniz gibi agaclar gibi
Sularim isinsin diye bakiyorum isiniyor
Seni aldim bu sunturlu yere getirdim
Sayisiz penceren vardi bir bir kapattim
Bana donesin diye bir bir kapattim
Simdi otobus gelir biner gideriz

Donmiyeceğimiz bir yer begen baska turlusu guc
Bir ellerin bir ellerim yeter belliyelim yetsin
Seni aldim bana ayirdim durma kendini hatirlat
Durma kendini hatirlat
Durma goge bakalim

BAHARI BEKLEYEN'E

ben kisin guzelligini soylerim ne gelirse dilime
cunku kis bir hazirliktir soluguma kipkirmizi gulume

nice kirmizi ayaklar gelip gecti o gun katar katar
kis gunleri sozgelisi ben bir cop bile almadim elime

alti kiz bir ayisigi def calip sarkilar soylediler
beri yanda ormanlar yanardi, cigerpareler lime lime

artik su uyur ask uyanir mendilim kana boyanir
bilirim bu baharda da herkes hasetlenir halime

ve ellerim batik bir suda akar gozlerim her seye bakar
bahar bir gelsin yeter artik eksikse de birak elleme

su uyur dusman uyumaz sularin dibi gullerde
“imrenir dururdum eski gecelerime”

alti kiz bir oylan def calip sarkilar soylediler
baktim birinin kara bir gecesi dusuvermis mendilime

simdi elimde baston silah, basimda sapka oyle
agzimda kursun hizinda sectigim her kelime

su. hic kimse durmazsa her sey yurur, bu ask demektir
her sey kullanilmazsa dirim bir ihanettir olume

sakiniz elimiz filan temiz bahari filan bekleriz
fincani tistan oyarlar icine bade mi koyarlar

biz silah kusaniriz bize bir sey soyleme

YAHYA AKENGİN

TÜRKÇENİN SÜVARİSİ

- Necip Fazılın ardından-

Gözler kapanınca başlayan alemlerin,
Akar gider kaldırımlarında Sakarya
Alnında çizgileri mezardan derin
Kabrinde bakışı yıldızdan yukarıya

Gençlik rüzgarında sürüklenen bulut,
Damla damla biriktirir pişmanlıkları
Tutunup hırkasına bir sevda yolcusunun,
Seçer yollardaki karanlıkları

Sınır boylarında biten savaşların,
Vurur Bab'ali Yokuşlarına uzantısı
Çileli gönüldür takipçisi dik başların
Kaç ömrün öyle aydın olur zindanlısı?

Yenmek için arzuları kanatlanır kalem,
Bilir toprakta biteceğini bu çırpınışın
Düşüncenin kısılacında gül verirken elem,
Gözlerinde dikenleri vardır uyanışın

Yarıştadır kokuları dünyayla ahiretin,
Süzülüp mana ikliminden Türkçenin suvarisi,
Ufuklar gösterir varması çetin
Ben söylerim der, size kalmış gerisi

Yan, olmadınsa oyle aşkla perişan,
Bırak dursun ağıtlar kenarda şair
Barışsa da dünyada dost ile düşman,
Bir ezel yarasıdır ruhta kanayan

GÖÇ

Cemreler düşmeyen bir yayladan,
İkinci goçün kervanı mı bu?
Giden gidene sıladan...

Demire dolanmış yüreklerin uğultusu,
Ağıt mıdır, ıslık mıdır bilinmez...
Ürkmüş de gider bir ceylan yavrusu,
Belki döner belki dönmez...

Yamacında koşma söylediğimiz dağları,
Düşman değil, qurbet almış elimizden
Kiminle turalım, harayı barı,
Daracıq sokaklar anlamaz halimizden

Sesin gelmiyor artık asmadan,
Issız bağımızda dünya ne kadar yalan...
Öyle dağılmış ki yuvalardan muhabbet,
Dağlar geçit verdiği pişman...

Kavurmuş türkülerimizi esmiş de sam...
Kör bir geçim uğruna bu ayrılıklar,
Bir dost bulamadan çöken akşam,
Gülünü koklamadan yitirdiğimiz bahar,
Kör bir geçim uğrunadır ay balam...

ERZURUM

Bir semaverlik muhabbetdir ömür dediğin
Ve göz ufkunda bir kağıdır göçer gider
Palandöken yaylasında bir türküdür zaman,
Ötesi karlı bir düş, geçer gider

Karası boynunda akşam eden Saltuk atlısının,
Uykulu gözlerinde karışır kipriklerle kümbeler
Kervanlar iner çarşıya yükü tarçın,
Yedi bahar, nazlı ipek, süzgün hasretler

Biri gelmiş biri getmiş beylerin dövüşe dövüşe
Konup goçmuş ovasından sultanları cihanın
Üç mevsimi meydan okur güneşe
Dördüncüdü başlar, yare sitemleri Emrahın

Kar beyaz çehrelerde siyah gözler ülkesi,
Alır aklını salar dağlara dağlara...
Örtülür gizli sevdaların dumanıyla tepeler,
Anarsın bir bakışı, saçlar ağara ağara

Dinleyip tapdır başında Kaf Dağı masallarını,
Anarsın Kafkaz kervanlarını ve ordularını
Buzları çözülen bir şehrin hikayesinde,
Davullar Kuvayı Milliye çağrısına durur
Savaşlar ve sevdaların serhaddinde,
Dünya baştan başa Erzurum olur.

YAHYA KEMAL BEYATLI

AKINCILAR

Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik
Bin atlı?o gun dev gibi bir orduyu yendik
Haykırđak tolgalıbeylerbeyi ``ilerle"
Bir yaz gunu gectik tunadan kafilelerle
Şimşek gibi atıldık bir semte yedi koldan
Şimşek gibi Türk atlarının geçtiğı yoldan
Bir gun yine doludizgin atlarımızla
Yerden yedi kat arşa kanatlandık o hızla
Cennette bu gün gülleri açmış göruruzde
Hala o kızı hatıra gitmez gozumuzde
Bin atlı akınlarda çocuklar gibi şendik
Bin atlı?o gun dev gibi bir orduyu yendik

SESSİZ GEMİ

Artık demir almak günü gelmişse zamandan
Mechule giden bir gemi kalkar bu limandan.

Hic yolcusu yokmuş gibi sessizce alır yol;
Sallanmaz o kalkışta ne mendil, ne de bir kol.

Rıhtımda kalanlar bu seyahetten elemli,
Gunlerce siyah ufka bakar gozleri nemli,

Bicare gonuller Ne giden son gemidir bu!
Hicranlı?hayatın ne de son matemidir bu.

Dünyada sevilmiş ve seven nafile bekler;
Bilinmez ki giden sevgililer donmeyecekler.

Bir çok gidenin her biri memnun ki yerinden,
Bir çok seneler gecti; donen yok seferinden.

YAVUZ BÜLENT BÂKİLER

ANADOLU GERÇEĞİ

Yalın ayaklarınla koştun mu tarla tarla
Duydun mu çıplak toprağın, cıplak insanın yasın?
Ağlayan kadınlarla, ihtiyarlarla
Yaşadın mı bir yağmur duasını
Bozbulanık ırmaklarda cimdin mi
Kulak verdin mi yurekten kavala, saza
Bir ipek seccade ustunde gibi, huzurla
Durdun mu toprakta namaza ?

Bilir misin köylerde akşam olunca
Cekilir el ayak ortalıktan...
Bir hüzünlü ay doğar karanlığa sapsarı.
Başlar bir ağıt gibi sulardan, kapılardan
Kurbağa feryatları, kopek ulumaları?...

Geceleri sut kokan, gubre kokan evleri
Topraktır hep damlar?, duvar?kerpic...
Seferberlik yılların? dinlerken urpererek
Tandır başlarında uyudun mu hiç?

Kış günleri trenlerle geçtin mi uzak köylerden
Gördün mü dehşetini, tipinin karın...
Cektin mi hic acıların? istasyonlarda
Tandır ekmeği satan, yumurta satan
Yar?cıplak çocukların...

Kılığın kıyafetin sarmadı beni
Söylediğin türküler bizim türkümüz değil
Başka çeşmelerden doldurmuşsun tasını
Yüreğinde nakış yok, acı yok bizden
Bulutlar rahmetini kesmeden yavaş yavaş
İnsanlar selâmını esirgemedi
Savuş git içimizden...

BENİM

Ve büyür gözlerimde güvercin güzelliğin
Sonra bıkıp usanmadan sabahlara dek
Biri durur kapıda korkulu urkek...
O duran benim.

Bir gölge gibi düştüm ardına yıllardan beri
Sordum seni şehir şehir
Şimdi her gece yarısı rüzgâr değildir
Pencerene vuran benim.

Bir gün bölerse uykunu bir saat çingırağı
Birdenbire yatağından kalkıp oturma
Oyle korkulu gözlerle etrafına bakılma
Saatleri kuran benim.

Senin bir suçun yok kabahat bende
Bitsin bu kıskançlık gayr?diyerek,
Boy verdiğin aynaları istemeyerek
Tekrar tekrar kıran benim.

Bir ceylan gibi durma artık gecenin ortasında
Ceylan gibi bakma oraya
Seni bir beyaz duvağa, altına halkaya...
Duyuran benim.

Kolay kolay unutulmaz adına yaktığım türküler
Kapanmaz yüreğime açtığın yara.
Her akşam saçlarını karanlıklara...
Savuran benim.

ORDA BİR ÇOCUK... BURDA BEN

Bir ana gulumserken yorgun ve güzel
Yüreği müjdelerle tüy gibi hafiflerken,
Orda, bir çocuk doğar sınırsız dünyamıza
Burda ben...

Dal nasıldı, yaprak nasıldı, ekin nasıldı buyurse
Toprak nasıl uyanırsa bir incecik yağmurdan
Orda bir çocuk buyur yumak yumak bir nurdan,
Burda ben...

Koştugu, atladiğı, durduğı, uzandığı,
Düşüp kaldığı yerlerde gözbebeğim var.
Orda, toz-toprak içinde bir çocuk ağlar,
Burda ben...

Ne oyun oynamak ister, ne uyku ne su,
Ne elişi resimleri gönlünü alır.
Orda, bir uzak evde bir çocuk yetim kalır,

Burda ben...

Dokunsam, martı gibi uçup gidecek sanki,
Solgun yuzlu bir avuc kar.
Orda, bir gece yarısı, bir hasta çocuk sayıklar,
Burda ben...

Birden bire uyanır bir ana uykusundan,
Sapsarı bir korkuyla bakakalır nefessiz.
Orda, sabaha karşı bir çocuk ölür sessiz,
Burda ben...

TURAN

-Sadık Kemal Tural kardeşimize-

Ben Altay dağlarından koparak geldim
Yüreğimde Türkistan'dan binbir nakış var
Çok şükür aslım da neslim de belli
Türküm müslümanım o dağlar kadar.

Dokuz tuğ taşıdım ben, dokuz davula vurdum
Dokuz evliya gucuyle yurudum geldim
Buyudu benimle mubarek yurdum
Ebed-muddet bu devleti ben kurdum.

Nevruz toylarımızda ateşler tutuşturdum
Orhun'dan, Seyhun'dan, Ceyhun'dan gectim
Yol gösterdi kukreyerek bana Bozkurt'um
Atla hep yan yana gözelerden su ictim

Baykal'da da cimdım ben, Hazar Denizi'nde de
Toprağıma bağdaş kurup oturdum.

Ben ki Alper Tunga'ya gonul verenlerdenim
Yurt uğruna dolu dizgin göğüs gerenlerdenim
Sonra durgun sulara Bismillahlarla
Kilim seccadesini serenlerdenim
Yani hem Alplerdenim, hem Alperenlerdenim.

Ben Turkmen'im, Ozbek'im, Kazak'ım, Kırğız'ım ben
Azerbaycan Turkleriyle aynı kandanım
Kıpçaklar, Uygurları aşkla duyanlardanım
Ben ki Tatarlardan, Gagavuzlardan
Çuvaşlardan, Bozkurtlardan, Oğuzlardanım.

Kalem de tuttum çok şükür, kılınç da, gul de
Güvercin bakışlı sıcak türküler de söyledim
Anlayan anladı kim olduğumu
Aman dileyeni sevdim, ofkemi yendim
Övdü büyük peygamber İstanbul Başbuğumu
Kur'an'la da mujdelendim.

Sevsem gözbebeğim olur ne varsa
Öfkelensem öfkem dağlar ezer
Dilim bazan sularım çağlamasına
Bazan da bülbüllerin şakımasına benzer.

İşte bilge Tonyukuk, Kultikin, Bilge Kağan
Hepsi birbirinden daha mubarek
Suzme asaletimin nurdan kefil
İşte Dede Korkut, kaftan ipek

Soyumun-sopumun bin yıllık dili.

Ve Yusuf Has Hacib, Mahdum Kulu, Fuzuli
Hepsi de peygamber soyunca asil
Sonra Kaşgarlı Mahmut; gönlüme düşen cemre
Ali Şir Nevaî, Gaspıralı İsmail
Şiiri bir bakraç süt gibi Yunus Emre.

Cengiz Aytmatov ki, Cengiz Dağcı ki
Ayın ondördünden sağılan huzur
Sabir Rustemhanlı... ruh kadar eski
Ve daha binlerce nur ustune nur.

Servetim Buhari'nin, Yusuf Hamedani'nin
Ahmet Yesevi'nin nur servetinden
Güzelliğim, merhametim, şefkatim
Hep Şah-ı Nakşibent hazretlerinden.

Hunlardan, Gokturklerden alıp getirdim
İpek ipliğimi altın tığımı
Mintanım minyatürler işledim durdum
Selcuklu cinisine gonul muhrumu vurdum.
Osmanlı ebrusuyla süsledim yastığımı
Mustafa Kemâllerle yeni baştan doğruldum
Kim demiş 75 yaşına bastığımı.

TÜRKİYEM, ANAYURDUM, SEBEBİM, CAREM!

Ben, kağnılarla yaylılarla büyüdüm geldim
Çocuk yüreğimi yakan türküler dinleye dinleye.
Mahzun kağnılarla, nazlı yaylılarla
Ve tozlu yollarla sevdim seni Türkiye!

O tezek topladığım kırlar, yaylalar...
Başına oturduğum, yemek yediğim atandın.
Türkiye'm, anayurdum, sebebim, carem...
Taşına toprağına vurgunluğum bundandır...

Akşam karanlığıyla başlardı kurbağalar
Susar gokyuzu kadar, dinlerdim biteviye.
Gecemi besteleyen cırcır boceklerinle.
Kurbağa seslerinle sevdim seni Türkiye!

Bir Peygamber sofrasındı soframın:
Biraz tandır ekmeği, biraz cokelek...
Yoksulluğunla da bağlandım kaldım sana
Mecnunlar gibi ustelik.

Yağmurlar başlayınca, odalarımız damlardı
Dizlerini döve döve ağlardı anam.
Şimdi kırkikindiler boyunca sırılsıklam
Kucuk kerpic evlerin cıkmaz aklımızdan!

Türkiye'm! Hasretim! Kılın türküm!..
İç içe güzellik, uc uca kahır
Yüreğimi bin parçaya bölseler
Her parçası yine seni çağırır.

YELDA KARATAŞ

KORKU

ışık
ölümü hayata kavuşturan
ışık
baygın toprağı suzen
ilk fısıltı dokununca

ah nasıl kokar o camlar, patiskalar

once dalga
sonra yaprak
gok-yuzunde
tüm kuytuları dolaşan
yakıt

sıcak-yakan

ışıkta tamdın
rengini beyazın

- korktun
öpmeye güneşi
bırakmaya kendini rüzgara az kalmıştı
korktun
izlemeye bir geçmiş

korktun bir gelecek vardı benimle başlayan.

YORGUNLUK

bir boşluğu doldurmaktı bütün zamanlar
özgürlüğünden korkan kalbin
özgürlüğünü öldürmesiydi
belki bunun için
gunun anlamın? aradım ey sevgili

gunun sesini dinledim
hayat
kaç kişi için ayn?
yaşanıyordu işte
rengi ve sesi bile aynıydı? "an"ın

herkesin yalnızlığı sevdiği
bu dünya
bilseler ki kimsesizdi
ruhunu aramaktan yorgun
öylece bakıyordu ellerinden akan güneşe

ve yıldızlar ilk kez
o uzak partilerinden sıyrılıp
yanağını okşadılar

yüreğimin yerini bulamadım.

YAĞMUR ALTINDA BİR SİLÜET

Babama

- Göğsümün üstündeydi rüzgar
Çocuk başımı dayadım kalbine
İçimdeki sirenler
Uyarırken tenimi
Ben akrebi birde tamdım.

Nice bulutların öyküsüne gizlenen nice yaşlı kızların
düşlerini
Sessizce okudum
Bir kahve fincanında saklı umutlar
Ve annesine aşık oğlanlar
Merdiven basamaklarına çiziktirdiğim hüznün harfleri
İçimde dipdiri duruyor
Cocuk oyunlar? gibi.

O akasya sokağında eserim ben
Limanı olan denizlerin aşığım
Ellerim iyi tanır yosunların kaypak tadını
Bir dalışta en derin midyeye dokunurum
"Kanımlı severim cunku benimdir"
Ömür tüketen laflara direnmekle geçti çocukluğum

Ben aşkın önünde diz çöken
Komur gozlu bir kızım.

ENEL AŞK

Biliyorum beni yalnız karanlık taşır
Acılarının resmi çıkmış yüzüme
Oyle diyorlar
Sana benzediğimi ya da benzettiğimi seni kendime
Benzemek nedir ki
Hiç bir diken benzer mi dokunduğın güle...

ZİYA GOKALP

LİSAN

Guzel dil Turkce bize,
Başka dil gece bize.
İstanbul konuşması
En saf, en ince bize.

Lisanda sayılır oz
Herkesin bildiği söz;
Ma'nâsı anlaşılan
Lugate atmadan goz.

Uydurma soz yapmayız,
Yapma yola sapmayız,
Türkçeleşmiş, Turkcedir;
Eski koke tapmayız.

Acık sozle kalmalı,
Fikre ışık salmalı;
Muteradif sozlerden
Turkcesini almalı.

Yeni sozler gerekse,
Bunda da uy herkese,
Halkın soz yaratmada
Yolların benimse.

Yap yaşayan Türkçeden,
Kimseyi incitmeden.

İstanbul'un Türkçesi
Zevkini olsun yeden.

Arapcaya meyletme,
İran'a da hic gitme;
Tecvîdi halktan öğren,
Fasîhlerden işitme.

Gayrî?sozler emmeyiz,
Çocuk değil, memeyiz!
Birkac dil yok Turan'da,
Tek dilli bir kumeyiz.

Turan'ın bir ili var
Ve yalnız bir dili var.
Başka dil var diyenin,
Başka bir emeli var.

Turklüğün vicdânı bir,
Dini bir, vatan?bir;
Fakat hepsi ayrî
Olmazsa lisan?bir.

VATAN

Bir ulke ki camiinde Turkce ezan okunur,
Koylu anlar manasın?namazdaki duanın...
Bir ulke ki mektebinde Turkce Kuran okunur
Küçük büyük herkes bilir buyruğunu Huda'nın...
Ey Türk oğlu, işte senin orasıdır vatanın!

Bir ülke ki toprağında başka ilin gözü yok,
Her ferdinde mefkure bir, lisan, adet, din birdir...
Mebusan?temiz, orda Boşo'ların sözü yok,
Hududunda evlatlar?seve seve can verir,
Ey Türkoğlu, işte senin orasıdır vatanın!

Bir ülke ki çarşısında dönen bütün sermaye
Sanatında yol gösteren ilimle fen Turkundur
Hirfetleri birbirini daim eder himaye
Tersaneler, fabrikalar, vapur, tren Turkundur
Ey Türkoğlu işte senin orasıdır vatanın!

AZERBAIJAN

ABBAS ABDULLA

DAŞ KÖPRÜYE AĞIT

Yavuz Bülend Bakilere derin derin sevgilerle

Bir ırmag olup ahabilseydim
Üreyimin başında Daş körpü
Daş körpünün daşında üreyim.
Ve bu üreyimin üstünden
atlanıp gan gardaşlarım
adlayabilseydi.¹

Bir ırmag olup ahabilseydim
Dünyanın göz yaşı kimi
dünyanın içine.
Ve bu gözyaşının her damlasında
bir Daş körpü yapabilseydim
üreklerden üeklere.

Bir ırmag olup ahabilseydim
Daş körpünün daşları içimde
beyaz beyaz.
Ve bu beyazlıktan ganrılıp²
ganına geltan olmuşların³ ganını
yuyabilseydim.⁴

Bir ırmag olup ahabilerem de
Amma
Daş körpüsüz gıraglarım⁵ govuşammaz⁶
Biri birine.
Anlasa meni gan gardaşlarım
yeddi rengli göygurşağı
körpümüz olabiler
Daş körpünün yerine

DİLEK

Ellerimi açıp bir ovuc⁷ torpag diledim
Dilençi deyilem amma.
Gözlerimi açıp bir görümlük Veten diledim
Dilençi deyilem amma.
Bu torpağın, Bu Vetenin yiyesi⁸ menem.
Ellerim bir ovuc torpag dileyir,
Gözlerim bir görümlük Veten.
Gan gardaşım meni gan⁹
Dilençi deyilem men,
Dilekçiyem amma.
Dilediyim bir ovuc torpag,
Bir görümlük Veten.

*1. Adımlayıp gecebilseydi. 2. Çevrlip, dönüp. 3. Kanına
bulanmışların; katledilmişlerin. 4. Yıkıyabilseydim. 5. Kenarlarım,
kayılarım. 6. Kavuşmaz. 7. Avuç. 8. Sahibi. 9. Anla.*

ADİL MİRSEYİD

ben garip şairim her şeyden önce
her şeyden önce şair olduğum için
ve artı bir de garipliğimden dolayı
ölümü bekliyorum her saat her gün
her gün bir yeni türkü söylemek geliyor içimden
tanrının eteğine dokunmak istiyorum
fakir oldum garip oldum güldüler
küstahlık karşısında sustum sustum acemi bildiler
kaç yol sırtımdan vurdular beni
vurdular kovaladılar yordular beni
takıldım doğruldum takıldım düşmedim
gözlerim yaşla dolmadı unutuldukça adım

şair doğduğum için
ölümü bekliyorum her gün

ÖLÜMLE DANS EDEN ŞAİR

garip sonbahar gecelerinde
gökyüzünde salkım saçak yıldızlar solduğunda şeytan davul
çalacak
kafasında gurbet yelleri esen
gönlü darmadağın bir şairin kulübesinin
çatısında gökyüzünde yıldızlar solduğunda
solacak senin hayat mumun
şeytan davul çalacak çatıda

ölüm güzel kız görünümünde
göbek dansı sunacak mum ışığında
ve yanan mum söndüğünde
bir beyaz kuş uçup gelir solan bir yıldızdan açık
pencereden kulübeye girerek
alıp götürür ölümüyle dans eden şairi
sen bilirsin bunu bir tek meleğim
ben uçup gittim
kimseye açma bu sırrı
sakın

BAHTİYAR VAHABZADE

ANNEM OLDU MU?

Ne h?z ellerini uzdun dünyadan
Balan?tek koyup nereye gittin?
Nasıl yok oluyormuş bir anda insan
Sanki bu dünyada hiç yok imişsin..

Güneş gurup etti... oda karard?...
Bir anda yok oldun sen hayal gibi.
Şimdi düşünürüm senden ne kaldı..
Gonlunde hat?ran kara hal gibi...

Beni boya başa yetirdin anne
Bize borclu bildik her zaman seni
Sen beni dünyaya getirdin anne
Bense yola saldım dünyadan seni...

Sen bana beşikte ninni çalmışsın
Bugun ninni calsam sana ben de mi?
Senin şirin şirin ninnilerini
Sana gaytarayım cenazende mi?

'Uykun şirin olsun' diyerdin bana
'Uykun şirin olsun' deyim mi sana
Gerek ben başıma donum dolanım,
Beni hayat için hep uyutanım,

Soyle olumcun
Nasıl uyutayım seni ben bugün?

Bu nasıl dünyadır anlayamam ben,
Cilvesi curbecur, rengi curbecur
Dün öz nefesiyle seni işiden
Bugun buza donup, tasa donuptur

Bu nasıl dünyadır...
İnsanoğlunun
Hayali goktedir kendi yerdedir...
Sağken omuzunda hayatın yükü
Olende ceseti ciyinlerdedir...
Bu nice dünyadır bu nice dünya
Olum hakikat hayat?ruya
Derdimin gamımın ortag?sendin
Niye yuz cevirdin ya niye benden? ...
'Derdin bana gelsin' hani diyerdin
Niye dert ekledin derdime ya sen

Annem, kimse seni darıtmamıştı,
Ben seni
Ben seni darıtan kadar.
Şimdi kime açsam derdimi bir bir
Kim benim derdime yanar sen kadar?
Evin her yerinde gorulur yerin
Gozum ahtarcıdır anne ey anne
'Ninem' 'hani' diyor küçük Azerin
Ne cevap verem ana ey ana
Bilmem bilmem bilmem bu olum nedir
Hayat var iken

Nefesin ey anam hala evdedir
Kendin yer altında taşla dönmüşsün

Bugün yedin oldu...
Annem yedi gün,
Bizimle beraber ağlar odalar
Sana
Yalnız sana
Sana demek için
Gonlumde ne kadar bilsen sozum var...

Annem  marland n anne topraga
Bu  l m sineme  ekti dağ benim
Sen benim arkamda benzerdin dağa
Sanki de arkamdan u tu dağ benim...

 mr  ba a vurdun altm   ya ında
Altm  n  st nde durup ya ında
Art k senin i in durudgu zaman
Benim   n dola ır
G n olur ak am...
Vakit ge er sen benden uzakla ırsın
Ben sana g nbe  n yakınla ıırım...

EKBER KO ALI

BEN H C KUTLAMADIM

Ben hic kutlamad m
Takvimin son yaprağ n?
Virgulu bildim omrun,
... noktas? Allaha kald?
peki, olume ne kadar var?
Tam bunlar? dusunurken
Ben seni sevip
Unlem koydum omrume.

**

toprak
zor gunlerinde bayrak tutmu ,
aln  dertten
k    k   
olmu 
erkeklerin
ad mlar yla dinlenir
kar   kar  .
Toprag n?
her beldede  ehit mezarlar yla
muhurlem  
milletin
bayrag  ebedidir...

ELÇİN İSGENDERZADE

ŞEHİT DÜĞÜNÜ

Bu evin yuzu gulmez,
bu eve gelin gelmez,
ne yapsın şehit anası,
bir güzel ağlar komşuda,
ah, bu k?z bir su sunas?.

Sabah gün doğduğunda
arzuları şafaklara boyanmaz.
Yazın ağaçlar uyanır
onun kaderi uyanmaz.
Namaz kılarken ağlar
caresiz bir kad?n da.
Şehit düğünü yapılır
bulutlardan yukar?da.

K?zlar beyazlar icinde
Gencler beyaz at?nda...
Melekler dans ederler
Y?ld?zlar?n alt?nda...

OTOPORTRE

Gözlerimin yaşında,
yüreğimin başında
bir bulut uzun,
bir yaprag hasret.
Hayalimde har?bulbul,
ilk sevdam gibi
farz et.

Hayat?n siyah beyaz,
tum yollar?n kapalı?
Bugun benim dizelerim
yolunu kaybetmiş ormanda.
İçimdeki kabarmalar,
yuzumdeki tebessumum
hepsi cat verdi.
Ne dunu hat?rlay?p
güveneceğim
ne gönlümü avutacağım bir şey var,
ne de yarın gerçekleşecek arzular...
Ayın bembeyaz nuruna karışmış gitmiş
bu gece akarsular...
Ağaç yeşerten bahçıvan gibi
Yeşertmek istedim yüreğimi
tomurcuk umutlardan...

Şiirimin dizelerine
bir şeyler damlıyor gokyuzunden
bulutlardan...

KARANLIK, ZULMET, KAN VE GÖÇMENLİK

-Mina Reşit için-

Pencereden süzülen ay ışığı
gurbet ve olum renginde
kan kaplamış ayın yüzünü
gece misali
simsiyah.

Bu nedir, Allah,
Havadan kan damlıyor
Gargar boyu C?d?r Duzu'nden

Askeran'a kadar ucan ruzgar misali
Sanki sevinçten mahrum bırakılmış
tum alem,
sanki yaratılıştan önceki zamandı
ne Havva anam'ız vardı
ne de ki Hazreti Adem.
Nereye bakarsan bak zulmet.
Nereye bakarsan bak karanlık,
Karanlık, zulmet, kan ve göçmenlik!..
Eheyyy!.. Neredesiniz?
Eheyy!.. Neredesiniz?
Ehey!.. İnsanlık,
Eheyy!.. İnsanlık,
Eheyyy!.. İnsanlık!!!

YAĞMUR TÜRKÜSÜ

Yine ılık yağmurlar
yağıyor hayatıma.
Senin sevda meleğin
bakıyor hayatıma.

Bakıyor, beyaz bir oda,
camında, yeşil kaktüs.
Sakın bir şey söyleme,
hafifce gulumse ve sus...

Bırak yıldızlar düşün
gecenin eteğinden.
Yalnız seni diledim
ben sevda meleğinden...

ELİSEMİT KÜR

SANA BEYAZ BİR KEMAN BORÇLUYUM

İlk solo konserinden sonra
Söz vermiştim
Sana beyaz keman alayım, oğlum!
(Onun eski ismi viyoleymiş
Çalgının kutsallığıyla
Veba hastalığını iyileştiriyormuş
Ustad Paganini...)

Sana beyaz bir keman alacaktım, oğlum,
Bu kara sevdalar çıkmasaydı yoluma

Şimdi hasretindeyim
omuzlarındaki kemana dokunan parmaklarının.
Şimdi rüyalarımda
Tutkunu olduğum o virtüöz siyah derili kız
Ayrılık şarkısı çalıyor
Seninle beraber.
O beyaz kemanda – beyaz elbisede,
Sen – siyah kemanda, siyah takımda.
Sana beyaz keman alacaktım, oğlum!
Yolların özlemi
Yüzümde kapanmayacak çizgiler
Oluşturdu
Veba hastalığından bile acımasız.
Kara sevdalara inat
Kara sevdaların yüreğini kanat
Sen bitir ayrılık şarkısını
Siyah kemanda, oğlum!

İLHAM KAHRAMAN

ŞAİR

Kalemle değirmen haram götürmez,
Biri vahiyden, biri denden çalışır.
Bir şair kalemi şeri öymüşse eğer
Şeytandan çalışır, Cinden çalışır.

Kapana kısıılır, yada geç düşür,
Sevinçi peşeri¹, gamı dec² düşür.
Vücut yoruldu mu ruha güç düşür,
Ruhu dinlendikçe beden çalışır.

Yıldırımgeçiren, dertsavandı,
Bir az sadedildi, bir az avvamdı.
İlahi, sofrası çok ta yavandı
Şeytan işçisidir benden çalışır.

GÜLSEDEM

Canım Gülsenem,
Senden neler çekmedim...
önce elimi çektim,
Sonra gözümü çektim.
şimdi de asta - asta
derdini çekiyorum.

¹ Peşeri – Burda: Kismen meyvesi kalmış ağaç.
² Dec – Burda: Meyvesi derilmemiş ağaç

ESKİ DERS

Söyledin:
-Tanımadımı?!
Ne diyeyim, gülüm,
Sana hasret kalan yıllarla benim.
Yazı tahtasında eski ders gibi,
Zalim, belleğinden silinen benim.

ŞAİRE ÖZGÜRLÜK HARAM

Halkım,
Değerli şairlerin için
Dar ağacın var olsun,
İlgeğini ter temiz sil.

Halkım,
Değerli şairlerine
Ademe buğdayı haram bildiğin gibi
Özgürlüğü haram bil.

MEMMED ARAZ

AZERBAIJAN - DUNYAM MENİM

Azerbaycan - qayalarda
biten bir cicek,
Azerbaycan - ciceklerin icinde qaya.
Menim könlüm bu torpağı
vesf eleyerek,
Azerbaycan dünyasından
baxar dünyaya.
Azerbaycan - mayas?nur, qayesi nur ki,..
her daşından alov dilli ox ola biler.
"Azerbaycan!" deyilende ayağa dur ki,
Fuzulinin ureyine toxuna biler.
Oğulları Kür gezdirek bileklerinde,
Oğulların göz ateşi
gozel eridir.
Azerbaycan seherinin bebeklerinde
Qutb ulduzu,
dan ulduzu gozetleridir.
Tarixime qara xetli hicri, miladi
Qafkların qan ağzıyla yazılmadı mı?
Babaların boz collere benzer murad?
Qizın bayraq dalgasından yaz almadım?
İller olub - kürrelerde demir olmuşuq.
Serhedlerde dayanmışıq külekden ayıq,
Od golünde, buz çölünde gemi olmuşuq,
Biz Bakın ilk seadet carclarıyıq¹.
Min illerle zulmetlere yollar açdıq?
Dalgalandı Sabirlerin umman dünyası?

Azerbaycan - mayas?nur,
qayesi nur ki...
Her daşından alov dilli ox ola biler.
"Azerbaycan!" deyilende
ayağa dur ki,
Ana yurdun ureyine toxuna biler.

İNSAN QAYALAR

Bir qayaya söykenmişem²,
deyirem kaş
Bax belece daşa dönem.
yavaş-yavaş.
Taleyimi³ qayaların taleyine
bağlayanı men.
Birce insan düşüncesin saxlayam men.
Daş ayaqlı, daş elli bir insan kimi
Enib daşdan-daşa düşem.
Qayaların lal dilini başa düşüm,
Onların daş qulağına bir daş atam,
Qayaların keçmişini qayalara xatırladam.
Deyem: bir vaxt insan oğlu insan olub bu qayalar!
İnsanların ne'resinden doğulub bu qayalar!
Ner⁴ igidler düşmen üste geden zaman
Babalar da baş qaldırıb yer altından
Qaya kimi,
Dayaq olub, yumruq olub,
ox olublar.
Qayadöşlü qehremanlar
qayalıda yox olublar.
Bu torpağın taleyinde o da öle

bir gün idi.
İgidlerin yaşaması daş olmaqla mümkün idi.
Yoxsa onun qismetine hardan düşe
Bu qeder daş!
Siz nenemin baalıg?,
Siz babamın qardaşlığı.
Qehremanlar sepib geden
zemi san?m
Belke ele bu daşlıg?!
Siz ay qedim efsaneler,
Şeirime yağ, sesime yağ!
Ne zamansa bu daşlara
bir dil tapan tapılacaq -
Bu daşların, qayaların
keçmişini oyadacaq
Ordu-ordu qayalıklar⁵
insanlığa qayıdacaq .
Bu basılmaz nerler, erler,⁶
Bu qaya serkerdeler
Onda meni - bir balaca daş esgeri
qoyar yeqin⁷
qoşulmağa bu cergeye ,
Qayaların keçmişini
qayalara yazdım, deye
Onda Veten sanar meni
bir balaca Veten daşı,
Veten daşı olmayandan
olmaz ölke vetendaşı...

1. habercileriyiz 2. yaslanmışım 3. talihimi
4. kahraman 5. donecek 6- komutanlar 7. s?raya

OKTAY HACIMUSALI

BİR XOSBEXT¹

bir xosbext insan? düşün
bir bembeyaz kepenek² kimi
azad
zerif qanadlarında qara xal
ucur dunyan? alm? vecine
hans?sa bir ciceyin ustü yataqd? ona
hans?sa acıq penceresinden
iceri girdiyi evse
son menzıl...
bir xosbext insan? düşün
daim semalara dikili gozu
axtar?,
aray?...
ancaq hec vaxt tapamm? ³ axtardıgı?
ne bir gozel esqindedir o
ne de serxoşlugun peşinde
gezir bilmir bu yazıq
onun axtardıgı? gizlenib oz icinde.

1. Mutlu 2. Kelebek 3. Bulmuyor

RESMİYYE SABİR

GELME

İstemem seni gonlume misafir
Gelme!
Dert sarmış kalbimin dört bir
Kosesini
Sanmıyorum her hangi bir
Kosesi bos
İstemem seni gonlume misafir
Gelme!
Korkuyorum seni
Uzerini kul kaplamış anılarla dolu
İcimde kaybetmekden

RÜSTEM BEHRUDİ

TANRI MI GÖNDERDİ

Sen hardan bilirdin(1)tekem,yalgı(2),
Sen hardan bilirdin,di danış,di din.(3)
Durmuşdum belece(4) üzü(5) goylere,
Tanrı mı gönderdi,ozun mu (6) geldin?

Bizi hansı sevda tuş eyledi (7) ,tuş,
Diline gelmeyen sözünden soruş.(8)
Gayıt (9),birce defe özünden soruş:
Tanrı mı gönderdi,ozun mu geldin?

Hardasa garışdı behtimin başı,
Geldi otuz yaşda ömrün gar-gışı-
Geciken her bir şey tale garışısı (10)
Tanrı mı gönderdi,ozun mu geldin?

Geciken sevdalar göz yaşı ,ahdı,
Her eşgin evveli , son başı ahd?,
Biz nece görüşek (11),ahı(12),günahdı!..
Tanrı mı gönderdi,ozun mu geldin?

Ömrüm yolculuğa bir behanedi,
Biz hardan bileydik bu istek nedi?
Seni gozleyirdim , gozlemek nedi...
Tanrı mı gönderdi, ozun mu geldin?

Ne eşg delisiyem,ne sevda gulu,
Üreyim başga bir hiss ile dolu.
Men nece anladım getdiyim yolu,
Tanrım? gonderdi,ozun mu geldin?

Vardığım bu yolun son ucu gemdir,
Kederi neşedir,sevinci gemdir.
Ey zalım,cekdiyim sonuncu gemdir
Tanrım? gonderdi,ozun mu geldin?

Bu eşge ,sevdaya çetin sığam men ,
Eşit ,anam meni doğduğu günden
Araz'a deyilmiş gurbanlığam men ,
Tanrım? gonderdi,ozun mu geldin?

Güneşle doğulmur her sökülen dan ,
Ne bunu derd ele(13),ne de ki,aldan,
Bu yolun sonu yoh ,gayt bu yoldan
Tanrım? gonderdi,ozun mu geldin?

1-Nerden.2-Yalnızım.3-Hadi konuş.4-Boylece.5-Yuzu.
6-Kendin mi.7-Karşılaştırdı.8-Sor.9-Don.10-Talih bedduas?
11-Nasıl buluşalım.12-Ama.13-Dert et.

SAĞ OL, ANA DİLİM!

Yollarım sñand? yad olkelerde,
Nece yad dodaqda seslendi adım.
Sağ ol, ana dilim, meni hec yerde
Komeksiz¹ qoymadım, yalqız qoymadım.
Barmağım altında düyme fırlanır² .
Londonla, Parisle yanaşı Bakı...
Doğma sözler üçün darıxan hanı?
Deyin, qoy dinlesin; "Danışır³ Bak?!"
Danışır, açılır ömrün baharı,
Dunyaya men onun qoynundan ucdum.
Menim ureyimin antenalar?⁴
Gözel Azərbaycan diline tuş dil⁵ .
Döyüşde qılınctek sıyrıld? qñndan,
Başımın üstünde bayrağım oldu.
Torpağım ikiye bölünen zaman
Bu dil bölünmeyen torpağım oldu.
Utansın tarixe dellalıtq eden,
Tarix qapıtına acar sozler var.
Perdeni qaldırsan beş-on kelmeden⁶
Qondarma⁷ cildler tar-mar olar.
Bu dilde sevincim, qemim, kederim,
Teze umidlere açılan seher.
Bu dilin reaktiv⁸ teyyareleri
Araz serheddini qñran kelmeler.

İpek neğmelerim gülleba tınazdı",
Qolunu qandalla bağlamaq olmaz.
Bu taydan o taya arxay⁹ñ kecen,
O taydan bu taya arxay⁹ñ kecen
Dilin senedini yoxlamaq olmaz,
Sevginin yolunu saxlamaq olmaz!
Sağ ol, ana dilim, ana öyüdüm,
Füzuli eşqinden divane dilim.
Üreyim başına nefes dermeden
Fərlan¹⁰ kul olan pervane dilim.
Han? Xan¹¹ caylar, han? bey goller,
Dillerde cuceren¹¹ yurdun izidir.
Yüz yol yaralanmış doğma kelmeler.
Xalqımın döyüşlər xeritesidir.
Ala dağ, Qara dağ... di seç, di ayır,
Dağları basılmaz ordum sanmışam.
Harda birce kelme sözüm yaşay¹²ñ
Oranı halalca yurdum sanmışam...
Qap¹³lar dal¹³nda qoydular seni,
Haq dedin, dabandan soydular seni,
Ancaq mehv olmad¹³ñ, anam, can dedim,
Ordular sars¹³ñdan Qehreman dilim!
omrum q¹³ñmazd¹³, yol q¹³ñlsa da,
Seninle hemişe men üz¹²üağam.
Bedenim torpağa tapşırılsa da¹²,
Ruhumu men sene tapş¹²ñacağam,

TORPAQ BORCU

İnsanlıq borcun idi, insana yaxşı olmaq –
Oldun da, olmad¹³ñ da... Eybi¹³ yox, kecib geder!
Bar¹³? birce ağaç ek, barı birce gül becer!
Barı torpağa borcun qoy çıxmasın yadından,
Cox uzun yatacaqsan ax¹³? torpaq alt¹³nda!..

*1. yardımsız 2. dolanır 3. konuşur 4. antenleri 5. dönük, bağlı 6. kelime
7. sahte 8. tepkili motorlu 9. kurgun iglemezdi 10. rahat 11. yeşeren
12. emanet edilse de 13. zarar?yok*

ŞAHMAR EKBERZADE

YOLLAR

Ayakla toprağın opüşmesinden
Doğulup böyüyor yollar hayatda
Taptana taptana bin yıllar boyu
Yollar ömür sürür ayaklar altda

Gelimli-gedimli yol nesillerin
Ölmez abidesi emanetidir
Taptanmak insanın şerefsizliği
Taptanmak yolların leyaqetidir

İnsan kademine tamarzı kalmak
Yolların bağına çekilen dağdı
Dünyada ayaklar altda yaşamak
Birce yollar için alçalmamaktır

ÖLÜ TOPRAKLARA MEZAR KAZILMIR

Allah, bu toprağın kesilib başı
Kuran okumaya mollası yoktur
Kefen aktarmaya qohum-kardeşi
Şiven koparmaya anası yoktur

Ana toprak dedik axı ona biz
Yığışın, ay eller anamız ölüb
Bize öz koynunda yer verenimiz
Ruziler yetiren dünyamız ölüb

Yerlere göylere sığmaz bu günah
Katil özümüzük müsibete bak
Öleni toprağa gömürler Allah
Bes ölmüş toprağı nerde bastırak?

ANNEMİN MEZAR TAŞINA YAZI

Yolçu, ayak sakla, birce saniye
Demirem yangıma gözünden yaş tök
Anamın pak ruhu şad olsun diye
Gedib öz ananın önünde diz çök

SENİ

Arzumun yoluna çıkan hayatsan
Dönmerem köksümde ateş de çatsan
Bilsem ki yandırıp yakan bir odsan
Yine gözüm üste koyaram seni

Gülüm, könlüm hara, şikayet hara
Seviner çekdiğin çarpaz dağlara
Günde bakışından alsam bin yara
İyilik meleğim sayaram seni

Ölünce yanında esir kalarım
Verdiğin ezaba ninni çalarım
Vaxt gələr çevrilip toprak olarım
Gelsen henirtinden duyaram seni

VAKİF BAYATLI ODER

BEYAZ MENDİL – BEYAZ GÜNDÜ

- ah ninem, ah ninem,
beyaz mendilim düştü, ninem.
- Beyaz mendil beyaz gündü, oğul -
o kara günün, o savaşın,
ölüm gününden başlar hep.

- Ah ninem, ah ninem,
Kırmızı mendilim düştü, ninem.
- Kırmızı mendil düğünündü, oğul
kimi davet etmişsin düğününe,
davet et düğününe,
yaslayıp yüzlerini
bir- birinin omuzlarına,
oynasın dostlar,
fazla bir şey istemiyorum.

- Ah ninem, ah ninem,
siyah mendilin düştü, ninem.
- Kara mendil ölümdü, oğul
kapa yüzüne
- Ah ninem, ah ninem,
kapama gözlerimi, ninem.
Bir damla gözyaşı var gözlerimde incinirim,

- Gözünün son damlasıdır, oğul,
o bir damla gözyaşı
neden incinirsin ondan
daha yıllar yılı koruyacak gözlerinin

çiçeğini,
bırak da kapayayım gözünü, oğul.

BAŞSIZ ATLININ MASALI

Dere yukarı, dere aşağı
Başsız atlıları kandırıp ta
Götürüyor ay ışığı.

Semanın eli omuzunda,
Ne başını alıp gideceksin, divane gönlüm?

Vatanını, çölünü, ovasını bilmediği
Başsız atlılar geziyor dünyanı,
Ayakta uyuyor atlar
Başsız atlıların uykusunu
Dikenler, çalılar kanatıyor göğsünü.

Bir dalın üzerinde oturmuş
Bu başsız atlıyı kayıp kardeşi gibi
Bildi bir çift bacı güvercin:
- Kayıp kardeş, seni sevenler
bir de sevmiyecek bu dünyada.
- Beyaz güvercinler uçuyor semana, kardeş.

Semanın eli omuzunda,
Nerden baş alıp gidiyorsun divane, kardeş.

- Geliyorum bir çeşmeye
kara göz olmaya
kara taş olmaya,
bir çift at güvercine
kardeş olmaya.

BEN ZALİM ADAMIM, KEMENÇE...

Kardeşim ağaçlar, bacım çiçekler,
Sözler tuttu sizi,
Sözler tuttu, sevdalar kuruttu,
Yol alıp yürümeyin bana taraf,
Kapanmış gözümün
Yaş kapakları
Dünyadaki belalı kapılar,
Kalelerdeki taş kapılar
Öksüz kapılar, boş kapılar
Kapanmış gönlüme, gönlüme
Kapanmış gözümün yaş kapakları

Ben sözün ilk göz ağrısı,
Zalim çocuğu,
Kayıp ta alnımdan tanrının eli,
Artık sen bile,
Sen bile ağlatamazsın beni
Ben zalim adamım, kemençe.

VAKİF SAMEDOĞLU

**

Ben bu evde yaşamışım.
Bu merdivenler
Çocukluğuma götürmez beni artık.
Ben o pencereden bakmışım
O pencere
1940 yıllara açılmaz artık.
Ben bu sokaklarda yürümüşüm
Yürüyorum yine de.
Bu evin yanından,
O pencerenin altından
Başımın üzerinde geçmişim,
Ayaklarımın altında geleceğim.

**

Duyuyormusun?
Ama nasıl duyacaksın?
İki sene ,
Yedi ayın ayrılığıyla
Sağır oldu kulaklarımız.
Öte yandan bu yağmur...
Bu yağmurda kurtlar da
Adam gibi yatağa
Girmek istiyorlar...
Görüyorsunuz?
Ama nasıl göreceksin...
Bitmedi hala
Aramızdan hızla geçen trenin vagonları.
Öte yandan bu yağmur...

Bu yağmurda korkularından
Bas – bas bağıırır
Kobustan kayalarının öküzleri...
Duyuyormusun?
Ama nasıl duyacaksın?
İki sene ,
Yedi ayın ayrılığıyla
Sağır oldu kulaklarımız.
Öte yandan bu yağmur...

**

Kapına çıkan merdivenlerin
Konuğuyum bu gün ben.
Yukarı baştadır yerim
Seslerin, solukların arasında
Tatlı – tatlı iki çift laf ediyorum
Komşularının
Boğuk adım sesleriyle.
Kalkıp yer veriyorum
Caddelerden geçen arabaların
Sarı ışıklarına
Kadeh – kadeh içiyorum
Boşalan dolan katları
Özlemine sarılıp
Doya – doya oynuyorum
Açılıp kapanan kapıların
Müsikisinde!
Kapına çıkan merdivenlerin
Konuğuyum bu gün ben.

ZELİMHAN YAKUB

AZERBAYCAN TORPAĞIYAM

Bu dağ benim öz dağımdı?
Men bu dağın bulağıyam.
Çemeninde köze dönmüş,
Şölelenmiş çırağıyam.
Bu daş benim öz daşımdı,
Öz tarixim, öz yaşımdı.
Qaya meğrur qardaşımdı,
Onun sesi, sorağıyam .
Bu yol benim öz yolumdu,
O tay, bu tay sağ-solumdu.
Xezer sinem, Kur qolumdu,
Xan Arazın ferağıyam.
Secmeliyem lukden tuku,
Ağırdı çiyiminin yükü.
Kokum Dede Qorqud koku,
Qaracaoğlan bulağıyam.

MEN ELE BİLİRDİM...

Ulu ozan ın Yunus Emre Hazretlerine

"Meni mende gezme, mende deyilem"
Heç gerek yoxuymuş seni gezmeye,
Ellerim toxunan budaqdasanmış.
Yaşıl zemilere baxdım, düşündüm,
Sepilen den kimi torpaqdasanmış.

Petekde, arıda, balda, cicekte,
Barda, bereketde, duzda, corekte,
Ulu sevgi kimi canda, urekte,
Şirin neğme kimi dodaqdasanmış.
Od kimi baxışda, nur kimi üzde,
Ruh kimi bedende, gun kimi gozde,
Qan kimi damarda, guc kimi dizde,
Ses kimi könülde, qulaqdasanmış.
Ömrüme naxışsan, könlüme yarsan,
Hayana² boylandı, her yerde varsan.
gül sem dodağımda çiçek açarsan,
Ağlasam yaş kimi yanaqdasanmış.
Yağdın varlığıma qarla, yağışla,
Hopdun iliyime nurlu baxışla.
Bağışla Yunusum, meni bağışla,
Men ele bilirdim uzaqdasanmış!

Türkiyeye gedirsən, uğurlar olsun sene,
Dumanlı suallara aydın bir cavab getir.
Biz neyi düşünürük, bizi de düşündürür,
Lap yerin deşiyindən axtar onu tap getir!
Hele cəza bilmirik qanlı-qadah³ yasan,
Balalarımız şəhid, derdimiz dilde dastan.
İstambuldan, Bursadan, Erzurumdan,
Sivasdan, Yaramız⁴ olcmeye iyne getir, sap getir!
Qondarma yazılar⁵ın lezzet gezme dadında,
Olmez kitablar qalır nesillerin yadında.
Burdan bir kitab apar Azərbaycan adında,
Ordan Türkiyə adlı⁶ ulu bir kitab getir!
Yunusu ne ucaldır⁷ söz mülkunun taxtına,
Mövlana hardan doğub milletimin baxtına.
Atılladan ayna tut Atatürkün vaxtına,

Qayalar sir vermese sinesini cap getir!
Bu urek sende yoxsa o meydana girme sen,
Omrunu heder verib, vaxtını itirmə sen.
Türkün ureyi boyda Türkiyə getirməsen,
Ne özünə zəhmət ver, ne bizə əzab getir!

FACİESİDİR

Qocaman palıtlar çox gozə bilir
Her şimşək bir dağın faciesidir!
Acıalmaz ciceyi, ballanmaz barı,
Qırılmaq budağın faciesidir!
Fəlakət istər ki, asdıra, asa,
Boyu görünenin başından basa.
Qara gün ağ günü döndərər yasa,
Her qara bir ağın faciesidir!
Durmaz qabağında tufanın, yelin,
Ağzında yem olar hər daşqın selin.
Şil olmaq adamın, qul olmaq elin,
Kül olmaq ocağın faciesidir!
Havalar⁵ soyuqdur, aralar serin,
Gullelər⁶ qansızdır, yaralar⁷ dərin.
Qandal⁶ ayaqların, buxov⁷ ellerin,
Qollar⁷ dodağın faciesidir!
Birinin yerində beşi yoxdusa,
gülləyə verməyə düşü⁸ yoxdusa,
Yolunda ölməyə kişi yoxdusa,
Və tenin, torpağın faciesidir!

1, sesi, sedasın 2. ne tarafa 3. korkulu 4. uydurma
5. kurşunlar 6. pranga 7. kilitler 8. yüreği yoxsa

ALTAY

BAYRAM SURKASEV

ALTAYIMI DÜŞÜNSEM

Altay'mı düşünsem,
Atlar? kişneşiyor gibi.
Ağaçlar huzurla hışırdıyor,
Sallanıyor gibi.

Goğeren vadide,
Çığırak çağıyor gibi.
Altın sarısı guzde
Amıgılar otuyor gibi.

Akşama doğru kılarda
İkili kederlenmiş gibi,
Şefkatli annemle
Selamlaşıyor gibi.

CIMAN BELEKOV

EN BUYUK GAYE

Acık akşamda
Gokyuzu tertemiz.
Gokle yıldız
En büyük gaye.

İnsanlar bazen
Birbirini kıskanır...
Buyuyup yukarı çıkar
Makam kovalar...

Ben yalnızca
Yıldız kışkandırm.
İşimi inceleyip,
Özgürlüğüne şaşırdım.

Yıldızlarsa bazen
İnsan olmayı istiyorlar.
İşte bunun için
Gökten suzuluyorlar.

İşte gokle yıldız
En büyük gaye.
Gokle yıldız...
Fakat kutsal olan, insan!

SÜDEY SELEŞEV

ANA DİLİNİ UNUTMAYAN SAKSAĞAN

Saksağan vatan? ormanda buyuyup,
Vatan? gormek için gakte ucuş,
Ak evleri olan şehre gelince,
Burada kalıp eğitim almaya başlamış.
Yıllar gectikten sonra
Saksağan orman?na dondu,
Ala benekli giyimli geldi,
Anlaşılmaz dilliydi.
Eğitimli saksağan kuşlar?n aras?nda
Kultur hakk?nda konuşurken,
“Konuşman?z? anlam?yoruz” diye,
Kuzgun uzulup yavaşca konuştu.
Saksağan iki kanad?n? yayd?,
Başın? eğip aklanmaya çalışt?:
“Dolge god? gorodto yaşad?m,
Anadilimi sovsem unuttum.”
Boyle eğitimli zavallılar
Insanlar?n aras?nda da var,
Anadilini bozan
Konuşmalar? duyuluyor.

BAŞKURT

EKREM VELİ

MEMLEKETİME

Ben turkume nerede başlasam da
Sana donup kalır Vatanım,
Sadece sen bize parlak gunler verdin,
Sadece sen insan kildin.
Sadece sen bizi alip ciktin
Cefalardan, olum bataklığınan.
Elbette sadece sen gokyuzune yukselttin
Hapishanelerden, hayat zindanlarından.
Milyonlar senin bağrında
Sahip olup ayak bastılar,
Ilkbahardaki bozkir gibi huzur aldılar
Parlak işikli güneş altında.
Goturdun sen, memleketim, bayrak edip,
Halkların, talih ve mutluluklarını,
Ciceklendirdin gencin al gençliğini
Tatlandirdin yaşlinin yaşliliğini.
Cikip gelmiş pembe güneş gibi,
Her gun coğalarak senin parlaklığın,
Yerin merkezi gibi sen taşırsın
Dunya halkının sevgisini.

GEYNAN EMİRİ

SAVAŞA GİDERKEN

Ben bugün gidiyorum savaşa.
Bu benim sınav günüm.
Çok sakınım, zannedersin,
Sabana cikiyorum bugün.
Hepsi senin için, vatanım:
Soylenecek türkülerim,
Yüreğimin taze kani ve
Gözlerimin nurları!
Elveda, Bağkurdistan, vatanım
Belki son görüşüm...
Yatıp kalsa da kemiklerim
Sana doner sevgim.
Kendim kalsam da düşüp elde,
Sana sadece atım doner.
Kanatlı atım bile suzulup düşse savaşta,
Omre bedel namim doner.

MOSLİM MARAT

KÖY ARMAĞANI

Ona duduk,
Fabrika komutani
Bağırıp emretti.
Bir saniyede onu şehirdeki
Binlerce kulak aynı anda işitti.
Tek tek ezgiler söylediler vagon takozları
Uzanıp tan attığı zamanda,
Köylerden demir ulaştırıp,
Tren geldi köy tarafından.
Çelik vinc, geniş hacmini yayıp,
Kucaklayıp aldı köy armağanını,
Kendisi burada, demir halatları çözülüp
Şikir şikir bir şey ses çıkardı,
Demir firini ile demir
Dokum fırınlarından eriyip aktılar.
Mühendisler ona, pek kıymet verip,
"Çelik" denilen bir isim taktılar.
Kolhoz guluyor, çünkü büyük zahmet çekmek üzere
Traktörler gitti çalışıp.
Gorduk, traktör şoforu, gorduk şimdi,
Gormezler diyip elini sallama.
Traktör şoforu Rehim direksiyonu tutmuş,
Hızlı hızlı geliyor goldeki;
Yalnız o, traktörün koyun armağanı
Olduğunu o bilmedi.

BATI TRAKYA

ERCAN CANERİ

SEN VE BEN

Uzun yollar var aramızda
Bir ucunda sen bir ucunda ben
Bir ateş yanıyor bağrımızda
Duman? sen alevi ben
Ümit ışığı parlıyor yüzümüzde
Ağlatan sen, ağlayan ben
Hasret turkusu var dilimizde
Soyleten sen söyleyen ben
Aşkımız kaldı mazide
Mektup sen kalem ben
Bekledikçe bekleyeceğim
Gurbette sen, askerde ben.

HUSEYİN SALİHOĞLU

DUZELECEK

Zahmetlere katlanarak
Göz yummadan çalışırız
Karanlıktan sıyrılarak
Aydınlığa kavuşuruz

Loş durumdan kurtulunca,
Işıklı günler gelecek
Ayrımlar son bulunca,
Azımlık huzur görecektir.

Gerekli kitaplar gelsin,
Çağdaş öğretim yapalım.
Uzuntuler artık bitsin
Rahat nefes alalım.

Acıacak Eylül birde
Pek sevimli okulumuz
Düzelecek istikbalde
Nahoş olan durumumuz

MEHMET COLAK

AK KUŞLAR

_Gözlerinde aşk
gozlerinde sabır
gozlerinde boyu beklenen
gunduzlerde hurriyet

Kanatlar?ak
tuyleri ak
yüreği ak yüreği pak
ürkütmeysin değmeysin siz
onlara korkulan sevgiden
yana
kalpleri atıyor gum gum
neredeyse catlayacak

Ak kuşlar
ufuktan ufka ucan
kuzeyden guneye
doğudan batıya
karlı dağda kızgın çölde
kanatlar?ızda tum umit
umit yarınlar için
umit insanlar için
umit bir dünya için

REŞİT SALİM

ÇÖKÜŞ

Billur avizelerden akan ışık
Kızıl sürahilerden dökülen şarap
Melez kızların göbeklerinde sönen şehvet
Osmanlının ruhunu sarmıştı işte bu rehavet

İpek ve tüller içinde yüzen saray
Gul bahceleri, keten helvalar?, bulbul sesleri
Altın tepsilerde oryantal raksın binbir çeşidi
Ve sonunda bir türlü önü alınmayan çöküş

Biz bu zevk alemlerinin çocuğu
Şan ve rehavetin torunu
Zamanla Tuna'da atlar?mız? sulard?k
Yıkardık kanlı kollarımız? Ganj'da

Horasan, Tebriz, Budin, Niş ve Endülüs Sirderya-
Amuderya hepsi oldu masal Osmanlının çocuğu,
zevklerin torunu bizler Kalakaldık bomboş
umutlarla Meric-Tuna arasında

BULGARISTAN

ARZU TAHİROVA

AŞK'A KÖR DİYORLAR

Görmezmiş açıkça görüleni.
Meğer kalbin de gözleri varmış
Görebilsin diye sevdiğini...

Gözleri kör olmayası âşıklar ,
Göz göre göre Gul yerine kara
calıya tapar Kalbiyle secer kışmetini...

FARKLI OLMAKTI BUTUN SUCUN

Rüzgâra karşı yürümek
Güc mu güc olsa gerek...
Suruden ayrılan?
Kurt yermiş derler.

Cehalete yenilmemek
Yürek ister,yürek...
Soylesene ustat,
Seninkisi ne biçim curet?!...

AYSEL İSMAİLOVA SULEYMANOVA

ISSIZLIK

Tanyeri ağaracak...
İnsanlar sokaklarda.
Göçmen uğurluyorlar,
Ama, kim kimi belli değil!...
Kopekler bile kuşkulu, ...
Mahallede boşluk, Issızlık.
Güpegündüz çökmüş,
Koye bir karanlık. Sonra...
Dökülmüş sıvalar,
Camsız çoktan pencereler,
Perdeler didik didik.
Bahçeler de solmuş.
Çok ağır geçiyor köyümde günler.

AH AYRILIK

Nerede sen,
Ben nerede?
İçimi dağlıyor
bu hasretlik.
Yalnızlık diyor kalbimi.
Hasretlik türkuleri tesellim.
Ayrılık, ah ayrılık.

SABRİ İBRAHİM ALAGOZ

ŞUŞA ÜSTÜNE

Prof. Dr. Elçin İskenderzadeye

İndirince darbesini düşman
Zannetti ki Şuşa artık
Türkçe parlamayacak bir yıldız.
Halbuki bir sır vardı orada
Gizli bir melodi dolaşıyordu semada.
Ve beklenilmeyen bir anda
Gücüne güç katacağı yiğitlerin
Ecdatımız içmişti Atayurttan
Tarih içinde tarih yazan
Şifaların şifası ondurucu KİMİZ
Öyle ki, sönmeydi
Bir defa parlayan o yıldız.
Şuşa, canım Şuşa
Kanım Şuşa
Kardeşim Elçin`in diyarı
Karabağ serdarı
Bir an önce görmek ister seni
Azerbaycan`ın genci, ihtiyarı
Kucak açarken yeni doğuşa
Ey varlığımızın özü
Karanlıkları eriten emellerimizin gözü
Dilberlerin dilberi
Güldestesi Şuşa
Kutsal toprak Şuşa,

Gün ola
Tekrar gelinlik çelengine kavuşa!..
Hazerden doğan Güneş gibi ŞUŞA!..

EVİME GİDEMEM

Evim var bir Rodop dağı eteğinde,
Evime gidemem,
Kapısının mandalına değemem.
Ellerim ateş olur yanar.
Ne bir kopek havlamas?,
Ne bir insan sesi,
Vurunca yuzume icerden gelen
Ana-baba, kardeş esintisi.
Yaralarım tazelenir sız sız
Kanım, düşüncelerim
Sarmaş dolaş olur
Koyumun kenanndaki ırmaktan farkı?
Akar gider bilmem nereye.
Gorunce beni
Ki kalmışım evsiz barksız!..

SABAN KALKAN

BARIŞ SONESİ

Bariş bana şimdi lazım seni severken
Çiçeğe güneşin lazım olduğu kadar...
Bariş yarın lazım çocuğumu okşarken
Yağmurun toprağa lazım olduğu kadar...

Buğulu ekmeğimi sana sanmak için
Bariş şimdi en çok sevdalılara lazım...
Türklerini dinlemek ve dokunmak
Sevgiyi yarına taşıyanlara lazım.

Bariş böceklerle, yeşil otlara lazım
Bariş ırmağıdır sevenler, durmadan akar.
Bariş çocuklara ve çiçeklere lazım...

Bariş toprağa, meyve yüklü dallara lazım
Barişsiz bir an bile, yüzyıl kadar uzar
Bariş ikimize, sevdalılara lazım.

AYRILIĞIN SONESİ

Hep yuzunde goz izi var diyorsun
O iz senin bakışlarından kaldı...
Hic ardına bakmadan gidiyorsun
Bu nası sevda, beni benden ald?

Ufkumdan çıktığın an özlüyorum
Sana varan yolumda ot bitmiyor

Gel diye yolların? gozluyorum.
Mal, mülk gözümde beş para etmiyor.

Bana yeter: Sozun umut, sevgin celenk
Beraber ısındık güneşten her gün
Ortak olsun omrumuz sonuna dek

Hazar gibi özgür olalım ikimiz
Sevgi kaynağımız çok derin ve gür
Sen sahil ol, ben dalgalı bir deniz.

SEVENLERİN SONESİ

Biriken bir sabırla hep beklemek mi
Asırlar boyu sevenlerin kaderi?
Yoksa sabra yeni umit eklemek mi
Veya tekrar kucaklamak mı? kederi?

Sevenler için cicekler daha renkli
Türkler daha icli ve şakak olur
Sevmek yaşamak demek güç ve ahenkli
Sevenlerin alın? daima ak olur.

Sevdalar sevenlerle yücelir, yaşar
Sevilenler hep sevenleri unuttur
Her an sevenler sevilenlere koşar.

Sevenler göğüs gerer her kargı güce
Bil, sevdanın değişmez kanunu budur
Sevenler sevilenlerden daha yuce.

ÇUVAŞ

RAİSA SARPI

Ana yurdum, Çuvaşıstan,
Canla yürekle, ben senin.
Ana yurdum – ben senin kızın,
Seni seviyorum ben ateşli,
İnanıyorum:
Benim aşkım
Güçsüz değil.
Senin kanadın
Beni yükseltti göğe,
Kuvveti sen verdin kalbime.
Ana yurdum – sen ruhumda!
Ana yurdum – sen kanımda!
Ana yurdum – sen aklımda!
Ana yurdum – sen şarkımda!
Şarkı söylüyorum senin adınla,
Senin adınla an dağla
Senin adınla bütün halkta
Buluyorum dost ben.
Dostlukla
Satmıyorum.
Ben senin kızın.
Çuvaş
Bende senin alevli kalbin

SMOLİNA LYUDMİLA VALERİANOVA

En yakın ve güzel ana diline
Unutursam, kendimde olur suç.
Çuvaş diliyle geldim bu dünyaya,
Çuvaş diliyle burdan gideceğim.

Fakat hediye ediyorum çocuklarımıza
(O olsun işte ter dökmelik)
Akisli ve keskin Çuvaş dilini
O zaman bitmez sevgili halk.

Yüksekten uçan turnalar –
Benim gelecek günlerim ve yıllarım
Niye kederlendi, sıkıcı sesler...
Ne söylemek istiyor onlar?

Gitmelisiniz turnalar – geçti yaz.
Geri kaldı tekrar eski yıl.
Anlamadan geçiyor hayat,
Bürünüyor gözyaşı.

Yüksekten uçan turnalar –
Geçip gitti günler yıllar.
Duyulmadı bir daha sesleri
Uçub gittiler onlar.

GAGAVUZ

MİNA KOSA

ANADİLİM

Ana dilim, ana dilim,
Sensiz ben soluksuz gibi,
Gece-gunduz sen aklımda,
Gagauzun şu kanında.
Senin, dilim, kokun
Obuuksenseleden
Oğuz sızıntısı kavi,
O çok halkı kardaş etti.
Ana dilim, ana dilim-
Sen başsın eminim benim,
Haliz kızıgı da ureciim,
Güneş gibi hem kismetim.
Ne çok sen gecirdin, dilim,
Ama kaldın, kaldın diri,
Da buunnen buun, halkım, seni
Koller gozlerini gibi...
Nice fidan gitmez koksuz,
Ole insan olmaz dilsiz.
Ben "şükür" deerim dilime,
Ondan hoşluktur kefime.

NIKOLAY TANASOĞLU

KUŞLAR BEY SEÇERLER

Coktan, çoktan bir vakıtlar
Kuşlar pek dalaşmışlar.
Bunun için neet koymuşlar
Kendilerine bey secsinner.

Kavga, çekiş annaşmışlar
Bir büyük daaya toplansınlar.
Eni sürtük kartal giymiş-
En ileri daaya gelmiş;

Tez buhu ardına gelmiş.
Bir meşede konak etmiş.
Toklu gibi beşli toylar
Yayan taa çok örümüşler.

Cıkıp goke artık uusek,
Dizi dizi boz turnalar,
Biri-birine ses ederek
Daaya saa-sem etişmişler.

Al bacakları kart lelekler,
Done-done, aldanarak
Beş-on güncez yol yapmışlar.
Bir buuk suru arsız garga

Tene aarayrak çeketmiş,
Yolda konup bostannara

Karpuzları hepten delmiş
Hem gelmişler mecgeldekler

Taşlık kuşlar hem pupuklar
Karakuşlar, kırlangaçlar,
Çık-çık kuşlar hem bülbüller.
Yavaş-yavaş akışmışlar

Koca bölük türlü kuşlar,
Da nasaata oturmuşlar
Bu kanatlı delegatlar.
Gagaların trakladarak,

Cıvıl cıvıl baarmışlar.
Ama annaşmamışlar.
Da cıvırlığa bitkide
Demiş: -"Biz yapalım bole:

Angı kuş çetinceyse taa,
Çıksa hepsinden uusee,
Dooruluunu o alacak
Da kuşlara bey olacek".

Tutturmuşlar bir büyük yarış,
Daayın içi fışkırdamış;
Göke üsek kuşlar çıkmış,
Sade toylar erde kalmış.

Biri-birinden çalışıp,
Kuşlar üsee çıkmaa baker.
Boz kartal uz goke bakıp,
Hepsiciinden uusee kalker.

Da cıvırlığa kesildi,
Yar? yolda artık dinmiş,
Da biraz sora katlanıp,
Bir fikircik ona gelmiş.

O kartalın hic duymadaan, fjiifa!
Kanadına sessiz konmuş.
Da bir soluk o aldıran,
Hepsiciinden üsae çıkmış.

Ama kuşlar bu şiretlii
Anner birden hepsidi
Da bu takım işler oler;
Hep kartal kuş beyi kaler.

Da buun da cıvırlığa hep
Uusee çıkmaa dalap eder.
Birden aşaa salverilip,
-Hep benim kuş beyi, -baarer.

TODUR ZANET

AACLIK

Yaamur yaayard?nerde se,
Salt diyl Bucaam?zda.
Toprak olmuştu kınmsa,
Bitmişti su punarlarda.

"Toum icin kald?tene.
Oncaz da az afet.
Uşam, isteme san imee,
İnan hiç yoktu bereket".-

Ana düüler bir kuş gibi.
Neden bu takaza?
Uşak işitmeer: "Ver imee...
İmee ver, mamu... ver imee..."

Bitti tene, bitti tozak,
Bitti kabuk fidannarda
Aman, çirkin bu iş kurak,
Sundu cannar doz dolayda.

Kim soleycek: Kac insan?
Opemedi yalpak ana?
Kim soleycek: Kac insan?
Başka hiç görmedi tarla?

Aala can?m, aala...

TUDORA ARNAUT

AH,ANACIM...

Gun gulumser sacakta,
anam dıker eşikte.
Ah anac?m, anac?m,
durukl bakışın
damner, of can?ma
kanser kan?ma.
İşlerin senin taman,
taa hızlı yok işleyen.
Ah, anac?m, anac?m,
tatlı?pek laf?n
erer of, duyguma,
sarmaşer uykuma.
Cok kah? sen gecirdin
ellerni çizmiş seerin.
Ah anac?m, anac?m
beyaz kraa sac?n
yaraşer mı başına,
kara beniz kaşına?

BİZ TURKUZ

Kim dedi ki yokuz
kaybeldik yıllar?n aras?nda.
Dediler biz koksuz
yaşadık onnarın yınadına.

Kim dedi ki dilsizis
düştürdü bir halgı öbürüne.
İnanma onu, esapsızlı
gulenin gulmesi kendine.

Kim dedi ki fıkara?z
paramız etişmez giinmea.
Dünneede hodullu yaşens
pak üzlen gel yelleşmee.

Kim dedi ki cansız?
o insan büyük pişmannıkta.
Biz türküz birleştik
yolumuz kaavi hem duumukte.

CAN SESEDER O KIZ SANA AŞIK (DUDAKDEĞMEZ)

Senin canın yaner ateş
sizde sensiz kaler tek ses
çiçeklere sener kaşın
neriy gitti kız kardasın?

Elde kaldı sarı cicek
ah-cektirersin, gelecek
gecenin yarısı, kışın
neriy gitti kızkardaşın?

Gene kış geçer, gelir yaz
cancaz mı saktı ayaz,

ak yayer kara sacın
neriy gitti kızkardaşın?

Karard mı acık tenin ker
calılar yaker seni
kıskançlıktan aker yaşın
neriy gitti kızkardaşın?

Al yanan serin cizer sancılar
kanına daler.
Ah aldattı sanki acın
Gelin gider kızkardaşın.

VALENTİNA KARANFİL

KENDİ DÎLÎMDE

Yaptıñz bana ceza,
Ama yok bişey.
Sizin betlafıñza
Ceza da düşer.
Yaşlarım damneer yapraa,
Ama yok bişey,
Dünneeyde zor yaşamaa,
Ama yok bişey.

Her bir poetta olar
Böle büyük işler.
Herbiri de dayanar,
Ama... yok bişey.

Kim gulerdi, ko gulsun,
Ama diil islee,
Kim azetmeer dilinden,
O hic diil insan.

Ban yazenm canımdan,
Kendi dilimda.
Peetim korkmeer bişeyden...

HAKAS

FEDOR TOHTOBİN

SIKICI SÖZLER

Gün boyu yel eser,
Her köşe bucağı geçerek.
Ben gün boyu evde oturuyorum,
Eski şiirlerimi gözden geçirip.

Ondan fazla yıl geçmiş,
Fakat akşam olmuş gibi.
Baş mesele sadece hayat,
Başka mesele yok gibi.

Nasıl güzün bütün malcıların
Baş meselesi ot ise.
Sözlerim de tam öyledir –
O da mutlu hayat meselesi.

TATAROVA VALENTİNA KİRİLLOVNA

YILLARIM

Dönüyor zamanın değirmeni,
Yayıyor günler buğdayı...
O buğdayı yavaşça dermesi –
Ayların, yılların değişmesi.
Yıllarım, yıllarım, yıllarım –
Berbere kestirilen belikler...
Dün açarım alfabeyi,
Bugün çocukları eğitiyorum.
Sadece dün meyilli harf yazıma
Bütün varlığımla mutluyum,
Bugün yüreğim ısıttı şiirimi
Düşüncenin öte yanına geçirdim.
Yıllarım, yıllarım, yıllarım!
Galaksilerle birlikte
Nereye siz? Fakat doğuyor türkü,
Hayatın güzelliğini alkışlayarak,
Seviniyorum bu üzden öylesine
Öylesine yaşadığıma,
Güveniyorum bu yüzden tümüne
Kaynayan kanıma
Dimdik damlasa, yavaşça
Pıttırtısı doluyor içime...
Bir gün ben de Hiro yoluna
Yürüyeyim yurdundan,
Yıllarım, yıllarım, yıllarım!
Zamanın değirmeni dönsün.
Yanılıp getmeden çıktığım yollarım
Ata halkımın yoluyla birleşsin.

IRAK

MEHMET İZZET HATTAT

VATAN ŞARKISI

Iraklıyız Kerkük şehri elimiz
Musluman'z Turkmence'dir dilimiz
Başkasına vermeyiz biz bu yurdu
Coşar altın bulağımız gölümüz
Iraklıyız tarihte var şanınız
Zafer bulmaz bize hiç düşmanımız
Yad ellere yurdumuzu vermeyiz
Parçalansa şu uğurda canımız
Yurda bağlı pek temizdir kanımız
Yardımcı'yız oyledir vicdan'ın'z
Çalışmakla yurdumuz cennet olur
Cihan bilir şan ile irfanımız
Biz vatan'ın korkmayan evlad'yız
Yurda her yan bakan'ın cellad'yız
Savaşlarda yenilmezdi babamız
İşte biz de onların ahfadıyız
Bir cennettir sağımızla solumuz
Hak yoludur doğru yoldur yolumuz
Şu toprağın bekçisiyiz eriyiz
Hic bükülmez şu demirden kolumuz

NESRİN ERBİL

YARALI KUŞ

Biz de toprağında yetişen
Bir başağın taneleriydik
Delice ruzgarlar
Diyar diyar
Memleket memleket dağıttı bizi.
Gecti nice dort mevsimler
Dort renk icinde
Arzularım,
Demir cemberler icinde unutulmuş.
Bir arslan hırs?
Hıncım
Dedemin gümüş kılıcının kabzasında
Tozlanmış
Bir yanar bir soner
Yalnız yâdîl bir sema uykusu
Aydılatır dertlerimizi
Bir gun
Uzak bir diyardan
Yaralı bir kuş geldi
Halsizdi bitkindi nefessizdi
"Onu gordum" dedi
"Senin için ağlar
Yarası var ırmak ırmak
Dertleri var dağlar dolusu
Sana selam gonderdi
Toprak kokulu

Ana gibi sıcak bir selam."
Sonra can verdi yaralı kuş
Canlanan emelime
Silkindi seneler
Tozlanmış hatıralardan
Ve kabard? arslan hırsım.
Paslanmış demirler arasında
Parlad? hıncım
Dedemin dedemin gümüş kılıcında
Nehirler taşıtı yol verdi
Genişledi dostluğu unutmuş dar yollar
Gerindi savaş yıllarının yayı
Tâ.. Kerküğe, Erbile kadar

NUSRET MERDAN

KERKUK... KERKUK

On yâdî gurbetteyim
Unuttum bütün renk ve isimleri
Ama sen
Irmak olup aktın hep
Mavi mavi
Anılarına
Sen hep ruyamda
Dolaşırsın
Seni opesim geliyor
Kacma benden
Seni seviyorum

KATİL ŞEHİR

Kanıma giren sensin İzmir
Sabah akşam
Limanda yapayalnızım Alsancak'ta
Bir martı arkadaşım var
Ona koşmak isterim
Mavi mavi
Dort nala
Ben kolay kolay
Adam olmam
Sen git şikâyet et beni Ege'ye

SALAH NEVRES

ZAHİD

Zahidim diye girdim Sultanahmed'e
İbâdet için durdum yüzüm kıblede
Diz ustı yere çöktüm başım secdede
Baktım ki hep seninle muhtelayım ben
Hayatta varım diye dozmek istedim
Karanlık denizleri gezmek istedim
Kaderin düğümünü çözmek istedim
Baktım ki bir bi-haber budalayım ben

ŞEMSETTİN KÜZECİ

SUÇUM TÜRK OLMAKTIR

Gecem gündüzüm acı
Vatan başımın tacı
Derdimin yok ilacı
Tek suçum Türk olmaktır

Özgürlüğe katıldım
Zindanlara atıldım
Köle gibi satıldım
Tek suçum Türk olmaktır

Bağladılar kolumu
Kaybettim sağ solumu
Beklemeyin yolumu
Tek suçum Türk olmaktır

Gürgür sesim duyuldu
Kara gözüm oyuldu
Derim bile soyuldu
Tek suçum Türk olmaktır

Kalemimi kırdılar
Bileğimi burdular
Dilimi susturdular
Tek suçum Türk olmaktır

Diyar diyar sürüldüm
Sürgün olup görüldüm

Dert çekmekten yoruldum
Tek suçum Türk olmaktır

Yurtsuz ocaksız kaldım
Türkün haline daldım
Artık candan usandım
Tek suçum Türk olmaktır

Torpağıma gidemem
Özgürlüksüz edemem
İnsanlığa kıyamam
Tek suçum Türk olmaktır

Kutsaldır mücadelem
Yazsın bunu mert kalem
İçimi sarmış elem
Tek suçum Türk olmaktır

Millet için can verdim
Nice kahraman verdim
Şah damardan kan verdim
Tek suçum Türk olmaktır

Darağaçtan asıldım
Kurban gibi kesildim
Körpü gibi basıldım
Tek suçum Türk olmaktır

Dost eliyle şişlendim
Öz yurdumdan dışlandım
Haksız yere fişlendim
Tek suçum Türk olmaktır

İRAN

ALİ DAŞKIN

GÖNÜL SAKSISI

Gönlümün saksısına ekme o sarı dikanı
Batar axırda senin gönlüne, durmaz da qanı!

Ayrılıq duysa gönül, qarşını kesmem yürü, get
Mene de bir qısa ömrü yaşamaq barı tanı!

Gez bütün yer küresin, yoxla sevenler üreyin
Gör seni mence seven bir yaralı harda, hanı?

Almışam ovcuma al qanıma yurdum yaşasın
Arılar özge için doldurar elbette şanı!

Keşke bazalar açıla, gönlümü bir de döşeyem
Yol azarken alasan, bir baxışa men satanı!

Yox yararı ölüme qorxunun, ondan geri dur
Men bıraxdım geriye şah ile darğanı, xanı!

Qulağım dinlemez heç bir sesi, senden qopalı
Üreyim arzular ol qünçe dodağında banı!

Sanma ki, vermişem her zadımı, yoxsul biriyem
Çıxasan bir yoluma, pay vererem başı, canı.

Ağlaram her gece sensiz, yorular körpe gözüm
Ama qıymam ki oyadam sesime her yatanı!

Her qaranlıq sonu gözler dikiler gün çıxana
Mem yazıq gözleyerem, qaşları tek gün batanı!

Çox uzun geçdi gödek günlerin, öldüm acıdan
«Pis güne qalsın» o dağ aşımıza su qatanı!

Etmisen sel kimi «Daşkın» bu yazık gözlerimi
Dolaşır çölde, biyabanda, oyanı, bu yanı...

GÖYDEN YIXILDIM

Men göyden yıxıldım
Bu torpağın qucağına
Oxuma-yazma bilmez
Bir ananın qarnından geçerek...

Torpaq yoğuranı kimse bacarmır!
Ve yoğruldu
Onun tox tabağında
Ve sığındım qayasına
Anamın
Öz gözlerinin qabağında...

Göyden yıxıldım da
Qolum sınmadı
Ayağım buruxulmayıb
Qıçım qaymadı

Yıxılar-yıxılmaz
Dilim çatladı!
Önlüm partladı!...

Çox yüksəklikdən düşmüşəm
Deyesen?!
Ne torpağın esən
Ne dilim esən!
İndi gel sen...

BAŞDAN DA GEÇDİM

Gözel, can istedin, başdan da geçdim
Yararken dağları, daşdan da geçdim.

Dedin, düz boynuma göz yaşlarından
Dedim, mirvari tek yaşdan da geçdim.

Deyerdin dalbadan, Daşkın gözünde
Unutdum gözleri, qaşdan da geçdim.

El uğrunda varan kimse qocalmaz
Cavanleq afeti, yaşdan da geçdim.

Uzundur saçların başdan ayağa
Ayaqdan da geçdim, başdan da geçdim.

KARACAY

AHMETLAN SAFARİYAT

Ah, gitme sen karanlığa,
O seni kendisine çekiyor,
Yüreşinden çıkıp güneşim
Yüreğinde senin, batıyor.
Ah, gitme sen karanlığa,
O ejderha seni yutuyor...
Benim güneşim Senin arkadaşın
Koltuğundan senin tutuyor.
Ne yapayım, ben size,
iki kor, iki fakir?!
Bu dünya size dar,
Batıp gidiyorsunuz denize.
Yeşerme, ağaç, kandırma,
Soğukta, kış da bizi kandırdı.
Yeşerme, sen öyle yapma,
Dallarında ay? sallama.
Yeşerme, dökülme,
Pencereme vurma,
Uyandırma
Koynundakini bana

Uzatma.
Yağmur duyarsa,
Yetişir de,
Yavrucuğumu alıp
Giderde...
Sen ne yaparsın?
Ben ne yaparım?..
Dalların?
Sudan alırım,
Ninni söylemeden,
Yalnız kalırım...

KUCMEZLAN MERYEM

SEVGİNİN DİLİ

Sevginin dili
Çekingenin ışığı
Sevginin dini
Ateşin kıvılcımı
Sevginin okşaması
Gülen gözün ışığı
Sevginin temizliği
Dağ buzlarının sırası
Sevginin yüksekliği
Ucurumların geyiği
Sevginin kalemi
Gökkuşağı sokağı.

TABAKSOYLAN MUHTAR

UCURUM KENARINDA

Kucuk umutlar buyutup,
Sen bakıyorsun uzak yollara,
Aklına yeniden getirip,
Gömülüyorsun dağlıklarına.
Ah, dağlı gençlerin, kızların
Dağları arzulayan gözleri.
Zemheri gibi soğuk baharları,
Mahsubuz sararan guzleri,
Gecemi kaygılar bürümüş,
Merhametsizlik denizi uğulduyor,
Rüyalarıma gelmeye alı verdiler,
Gerçekte yaşadığım kederler.
Belli ki, halkımız ile birlikte,
Yaşadığımız ile birlikte,
İzdıkları çektiler canlar
Malkar'da doğacak canlar.
Evet, ondandı, ondandı, bazen
Rüyamın benzemesi gerçeğime:
Halkımız dayabancı toprakta...
Yurtsuzluk... Ben de ucurum kenarında.
Kucuk umutlar buyutup,
Sen bakıyorsun uzak yollara,
Aklına yeniden getirip,
Hiç doğmayacak canları...

UYAR LAN OYU

**YERYÜZÜNDE HERŞEYİ YENDİM,
AŞKA İSEYENİLDİM!**

Esip denedi felaket ruzgarı,
Ona da sırt çevirmeden, baktım
Ah, aşıkryanhseni
Her şeyden de güçlü saydım!
Yekpare kayalıkları da, dağı da
Kaldırıp hazinelerini alabildim,
Yukarı gitmeyen suyu da
Dağ bağında göle yönlendirebildim.
Butun dünyayı aydınlatan ayı
Pirinc bir tas gibi ele alabildim,
Gözlerini açtım korlerin,
Yüreği değiştirip, bakabildim.
Cevreleyip, kucakladım yeryüzünü,
Alemden de sıkıldım indim.
Ah, aşk, yalnız da senin,
Onunde kızarıp, şeridim.

KARAKALPAK

BAHTİYAR GENJEMURAT ULİ

ACLIKTAN KILCIK ARAYAN ZAMANSIZ KONUĞA

Ya tovbe!
Top da eğri olur mu ki?!
Düzgün vurmayan ayağına söz var,
Tabağa düşen aştta kemik arayan,
Zamansız konukta hangi fayda var?!
Nedir bunca kibir?! Kanı dökülen kalan,
Penceresiz, kapısız eve benzersin.
Belki gece senin, ama şafakta,
Ağırca uyanacağını sezersin...

KİM OLDUĞUNU UNUTMAYA BAŞLAYANLAR

Anlamaz o asla alıştırıldığını...
Buyulu dayaklar kaldırt, yatırt...
Hatta güç atası bu fil dediğin,
Hokkabazın oyununu da yapar.
Kaplan ah vah eder... Ormanın? ozler.
Fakat, cukurun cıkmaz kenarına...
O kime derdini der, kime ic doker?!
Ne zaman dönüşmüş maymunun eşeğine...

GULİSTAN MATYAKUPOVA

ÜMİT AĞACI

Esselam “karadal” ümit ağacım,
Kucuk tomurcukların mubarek olsun.
Sen dert yuklu fikir, sonmeyen ahdim
Daldaki tomurcuk sevgiyle dolsun.
Esselâm “karadal”, seherin özlediği,
Uzun boylarına ben de âşığım.
Baharlar, rüzgârlar, tanların sığındığı,
Yaprağında, tomurcuğunda aziz koşuğum.
Aziz “karadal”ım! Golgelerine,
Gözümde dökülen ümitler göçmüş.
Kalbim alıp gitmiş uzun yollardan,
Her geçen zamanın mazmunu sönmüş.
Guz gelip etrafın hazanla dolup,
Ömür yollarına canını dikmiş,
Hangi bir yüreğe sevgisin verip,
Etrafına sevinç çiçeğin ekmiş.
Nice serce, elini dallarına,
Sahralar şiiirini sana söyler.
Benim gonlum gibi engin goklerde,
Parlayıp ağarıp şafaklar atar.
Esselâm “karadal”, ümit ağacım,
Sen dert yuklu fikir, sonmeyen ahdim.

HALİLA DEVLETNAZAR ULİ

DOST OLMAK HERKESİN ELİNDEN GELMEZ

Kıymay? bilmez cevherin yuzu,
Demir silahların titrer dizi
Yumak yumak olup kalmışça izi,
Mert olmak herkesin elinden gelmez.
Bunun için önce sezgiler gerek,
Özgede olmayan tahammul gerek,
Gözlere yaş alıp ezilmek gerek,
Yar olmak herkesin elinden gelmez.
Ağır geçer onun yolları ziyade,
Değer diyor canı etmeğe feda,
Kendi kollamasa bir Kadir Huda,
Dost olmak herkesin elinden gelmez.

MİNAYHAN JUMANZAROVA

SEN GELMEZSEN

Onca yıl bekledim, hicre dayandım,
Hakka sığındım, sessizce ağladım,
Dağ taş dövdüm, yarlara düştüm,
Umidim kesmedim, sen geleceksin...

Yaktı sahranın ateşli rüzgârı,
Kahırlı kışların eserek yeli,
Dayandım, boğsa da yazın çölleri,
İnandım. Baharda sen geleceksin...

Nice tan oturdum uykusuz, uyanık,
Dertlerim burak at, ben ise yaya,
İnanc, yiten umide bir dayanak,
İmanım kamildir, sen geleceksin...

Eğemedi boyumu kılıç, hançerler,
Kader körüğünde beni “kepser”ler
Kalbimi titretti bazı yağmurlar,
İnandım baharım, sen geleceksin...

Gormedim husnunu, kadd u boyunu,
Bulmam kıyaslasam eşin dengini,
Nerdesin? Bilmedim mekan, yerini,
Yine de beklerim, sen geleceksin...

KAZAKİSTAN

MUHTAR ŞAHANOV

DERİNLEŞTİRME

*Himalaya kaplanları'nın kaptisleri
ya da insan'ın metaneti hakkında balad*

Dostoyevski'nin derin
Psikolojik romanları?
İlk defa Almanca basan
Münih'li unlu matbaacı'nın
Torunu Ernest Pipper,
Hayvanların özellikleri
Ve kaptisleriyle çok

Yakından ilgileniyor,
Ve şunları söylüyordu;
- Çok şaşırdım ama,
Hep aşağılayıp güldüğümüz
Şempanzelerin ilginç
Bir Özelliği vardır.
Bir şempanze, leziz bir meyve
Bulduğunda,
Onu yalnız başına yemiyor,

Butun surusunu
Çağırıyor ve
Yiyeceğini paylaşıyor.
- "İtalya'nın
Burgonya St-Lorenzo
Kentinde ilginç,
Bir köpeğin anısına
Yapılmış bir anıt vardı.
Köpeğin özelliği ise,
Savaşta ölen Sahibini,
Ondört yıl boyunca,
Her akşam, aynı saatte,
Otobüs durağında
Sadakatle beklemesi" dedi,
Bıkkın'dan gazeteci,
Yufka yurekli,
Aleksandr Malevann'ı,
Ve devam etti:
- "Dunyada bu,
Guclu vefa örneğini
Anlatan anıtta,
Kayıtsız kalabilecek
Birisinin çıkacağını
Sanmıyorum."
Otrar şehrinden

Sosyalist devrimden
Once çok zengin olan,
Surusunda on binlerce
Atın bulunduğu
Varlıklı bir Kazak'ın torunu,

Rahmcan Otarbayev
Efkarl? bir halde,
Şunlar? anlatt?
-"Daha ne kadar,
"Ak?s?z" hayvanlar,
Bizi şaşırtarak,
Hep, bir ad?m
Onumuzde olacaklar?"
(Kulis Sohbetlerinden)

Her birimizin ilk once,
Kendisinden
Korkması gerektiğini
İtiraf etmek çok zordur...

Himalaya dağlarına
Seferim s?ras?nda,
Cesur bir kaplan avc?yla
Tanıştım.
-"Bak, dağa tırmanırken
Ans?z?n
Karşına korkunç,
Vahşi gözlü bir
Kaplan c?karsa
Ne yapars?n?"
Diye bana sordu.
Şaşkınlıkla,
Omuzlar?m? silktim.

Devam etti:
-"En onemlisi,

Eğilmeyerek durup,
Gozlerinin icine bakmakt?.
Bukulmezsen,
Dimdik durursan
Can?n? kurtarabilirsin!
Eğer dört ayaklılar gibi,
Eğilirsen,
Bittin demektir.
Sanki kurulmuş bir yay gibi,
Bir atlayışta
Uzerine coker..."

Bilim adamlar?,
Bir turlu anlayam?yorlar
Neden, kaplanlar,
İnsanların hayvana
Benzemesini yad?g?yor?

Bana oyle geliyor ki,
Tann'n?n kendisi,
Kaplanlar?n onunde,
İnsanlara karşı
Kurallar koymuştur.
Bu yolla belki de, Tanr?,
Manevi huzurun
Kaybolmas? tehlikesi,
Karşısında
İnsanları uyarıyor.

KUZEY KIBRIS

ALTAY BURAGA

AKDENİZ

Yıldızlı bir gök altında Akdeniz
Bir uçtan bir uca yakamoz.
Göz kırpan ışıltılar altında
Bir umman.
Her kıyı boyunca köpük köpük
Beyaz çiçekler dağıtan
Yalçın kayalıklara, sıcak kumsallara.
Güzel günler dileyen
Sevdalı insanlara.

AYŞEGÜL DİNÇBAŞ

GÖZLERİN

Kudret fırcasın
Harika işlevi
Gözlerin.
Karanlık dar bir yerde,
Nefessiz bıraktı?
Gözlerin.
Aşkın çaresizlik
Duygusunu
Yaşattı gözlerin.
Care olur mu?
Çaresizliğime
O güzel gözlerin?

AYŞEN DAĞLI

**YALNIZ GECELERİNE BENZİYORSUN
ÇOCUKLUĞUMUN**

Yalnız gecelerine benziyorsun çocukluğumun
Annemsiz çok korktuğum
Korktuğum için kızdığım
Kızdıkça yüreğimle dünyaya meydan okuduğum
Yalnız gecelerime
Düşler âlemine benziyorsun çocukluğumun
Bakışlarımı çakıp karanlıklardan çoğalttığım
renk salkımı yağmurlarıma
Odama benziyorsun Kaçıp kaçıp saklandığım
Yatağıma,yorganıma
Sırtımı dayadığım kapıma
Ayağımı vurduğum isyanıma benziyorsun
Ve bütün çocukluğuma nasıl düşmüşse,
mantık yuklu büyük sesler
Öyle düşer seninle aramıza gerçekler

AYŞE TURAL

KIRIK SEVİ

İssız kentlerin karanlığında
Yalnızlık yapış yapış
Sarıverir sevi seni ta yüreğinden
Kapkara bulutlar,
Boram boram ter
Uzun yollar, ıssız kara kara
Tren katarlar? gecer,
Duman duman
Yıldızlar titreşir gökte
Işık ışık
Bir damla düşer gözlerden
Sıcak sıcak

FARKLISINIZ

Güne merhabalarla
Başlayın
İçiniz kıpır kıpır
Siz, siz oluverin!
Aydınlık gülüşleriniz
İstisna yurekleri
Gözleriniz çakışsın
Sevgiler akışsın
Selamınız saygınız
insanlık onuruna yakışsın

BESTE SAKALLI

SARI GÜLLER

bitmiş aşklar listesindeyiz
biz de artık
kapanmış düş sayfalarında
küllenivermiş ateş

birbirlerini kovalıyor mülteci çocukluklarımız
kalmadı gizlimiz
saklımız aynalardan

çok şımarttık düşlerimizi
şu küçücük coğrafyada
çok terkettik vakitsiz
çok incittik
şu donan gelincik
o sebepten gönlünde

şu تنها gülüşler
o yüzden şiirlerimde
gökyüzü hep parçalı bulutlu
artık buralarda
şehla rüzgarlar esiyor
kaldırımlarımda
açmaya korkuyor
mor laleler benimde
bir çocuk ağlıyor
bir yıldız kayıyor saçlarımdan
ve hala «sen» sızıyor bir yerlerden

BÜLENT FEVZİOĞLU

YORGUN KIBRIS'A

Hangi güzelliğini yazayım senin
Yuzyıllardır hep kanla
sıvanmadın mı??
Diyelim ki hic olmadı kına çiçeğin
portakal ağacın yasemenin
nergisin sen urkusuz mu kalacaktın?
Heveslerimiz sende gizli Sevdalarımız?
Savaşlarımız sende
Yüzyıllardır güzelliğini damıtmaya olmadı zaman
Hep barut yarağı kalemler elimizde
Bunlar yazıla
Bunlar biline

YATAĞIMIZI YERE SER GÜZELİM

Yatağımızı yere ser güzelim yere
Nakışlı yastık yüzlerinden
Ve cilal? somyalardan
nefret ederim
Yatağımızı yere ser güzelim yere
Ben gösterişle değil
Seninle sevişmek isterim.

HARİD FEDAİ

TEMmuz GÜZELLEMEŞİ

Havalimanına sığmaz olurum
Salınarak sökün ettiğin an
Ağzıma gelir yüreğim
Bilesin.

Dizeler divan durur belleğimde
Hoş geldin demek için sana
Gülücükler taşar yanaklarından
Dizlerim tutmaz olur.
Sonra... başlarsın konuşmağa
Dilimsin güzelliği sendedir
Sana yangınlığım biraz da bundan...

Salamis denizinin anlatacakları varmış
Osmanlı'dan, Venedikten, Lusignandan
Bizansdan, Romadan, Eski Yunandan
Dalgalar haberci gönderir durur
Kumsala yayılıp geri donerler
Efsane artığı ak köpüklerle
Sen yokken sahil yoktur, dünya yoktur...

Destemona yolların? gozlemekte, nicedir
Biliyordur, Akdeniz masalların? seversin sen
Döner, bana anlatırsın Yıldız boyu... şafak
sökene değin Ellerim iki örgülü saçlarına

uzalı İki ebru gülümserken yanaklarında
Yıldız boyu... şafak sökene değin
Pakistan Geceleri baygınlığında.

Dur-durak yok, uyku yok, sen varken
Kucak açmış denizdeyiz, gün ışımakta
Alınında Kleopatra perceminle
Bir yaprak daha cevir, kadınım
Aşk defterinden
Yeni bir sevdaya başlamak üzereyiz.
Geceleri gizemlidir Kırık Bahceleri'nin
Okalıptus dallarında, bal kokulu
İshak kuşu, Hakhuk kuşu da derler bilirsin
Efsane soyler zifiri karanlıkta
Gozleri yıldızlara dikili
Benzek olsun diye yasak aşklara
Gönüllü tutsaklığında gece kuşlarının
İzleri var dudak-incesi sahilllerinde
Ayak seslerimizde tanrı bizi
O an gelir ki soluklanmaz, urpermez
Taş kesilir Salamis'in denizi.

Bir sabah elele yururuz antik kente
Ortalıkta kimsecikler yoğiken
Başak saçlar, ko, esintiyle oynasın.
Fildişi çıplaklığına ozenip Afrodit'in
Kalakalırsın sarmaşdolaş o eşsiz yontularla
Bir hal olurum seni bulana kadar
Sonra, boynuna dolanım gozlerim yumulu
Sesim soluğum kesilir mutluluktan.

HASİBE ŞAHOĞLU

YALNIZLIK

Yoluma düşen bir yalnızlık
Etrafım yaprak dokumunde
Yok sevginin doruğunda yoldaşım
Yok gülüş tatlılığında yavruşlarım
Kara kedim, boz köpeğim...
Hepsine muhtacım!

Ilık yaz yağmuru gözyalarım
Hasret okyanuslarına akıyor
Bir tükenmişlik yaşıyorum
Yol başlangıcında
Yüreğimin kıvrımlarından fışkırıyor
Sevgi çılgınlıklarım...

Yokluğuna kadeh tokuşturamıyorum varlıkların,
Çünkü yanımda bir ben varım
Gözlerimde hayaller, kulaklarımda sesler
Ağlıyorum sessizce yastıklara
Dalgın ve kuskun hayata, ayrıntıların oynuyorum
Kapılar kapanınca karanlıklara...

MAHMUT İSLAMOĞLU

KOCUM

Ettiğin köpeklik fayda vermedi
Yine de görevden alındın Kocum
Bakan'ın seni layık görmedi
Taştan taş attı, çalındın Koçum
Para demedindi milyon liraya
Bir calımla vardın sen Londra'ya
Sonunda tükendin bir mandıraya "Koc"
dedim de sana alındın Kocum
Müsteşarlık senin neyine gerek
Yanında zararsız kalırsan engerek
Saatin bozulmuş, kopmuş zemberek
Avare it gibi salındın Kocum
Kac kerre soyledim hic dinlemedin
Ne kuldandan utandın, ne Allah dedin
Nihayet keşfine tekmeyi yedin
Sonunda görevden alındın Kocum.

MUSTAFA CELİK

OZLEM

Oyle bir duygusun ki sen Ozlem,
Ne kalem yazabilir seni,
Ne soz anlatabilir.
Yakar kavurursun insan?, mahvedersin...
Sen varsın ya sen; Ozlem
Sen olumden de betersin...
Bir dertsin sen
Verem gibi, kanser gibi
Yavaş yavaş, acı vere vere öldüren...
Bir hıçkık sen Ozlem,
Boğaza saplanıp kalan, insanı boğan
Haykırılmak istenirsin de haykırılmazsın
Bir düğüm olur kalırsın boğazımda.
Bir zehirsin sen, panzehiri olmayan
İçilmedikçe tadımadıkca farkına vanlmayan
Ve sen duygularımı körelten ateş
Yüreğimi dağlayan közsün
Hepsinden acısız Ozlem
Sen verilip de tutulmayan sozsun.

KİN

Savaşı başlatanaydı
kinimiz
ofkemiz
attığımız mermimiz
onu aradı hep cephede gozlerimiz

NERİMAN CAHİT

AKDENİZ BİR DELİ UMUT BİR DELİ SEVDA

Sen geldin,
Akdeniz de geldi kuruldu bir yanına
bir gul kendine buyudu
ne guzel vurdunuz sevda burcuma...

Sen geldin
butun suların Akdeniz
yürüdüm bir sevdanın başkentine
sen ve Akdeniz
ne guzel yakıştınız sevdama...

Bin hic bu kadar kadın olmadım...

ORKUN BOZKURT

YASEMİN

Sana sevdam yasemin!
Günbatımlarına aşına hüznün
Kokusu sarar büyüün, akşamları
Golgesine bırakır beyaz gece

Gündoğumu vurunca kadehleri
Fidan verir yeniden beyaz
Umudun yankıdır incecik dallardak?
Bir tomurcuk acar
Bir daha...
Ve bir daha...

Sana sevdam yasemin!

YALNIZIM...

yalnızım...
elimde kitap, okuyorum.
kan yerine mısralar dolaşıyor beynimde:
- ağlasam, sesimi duyar mısınız?
mısralarında;
dokunabilir misiniz,
gözyaşlarıma, ellerinizle?...
kulağımda bir şarkı yankılanıyor,
o, eşsiz sestem, çok sevdiğim:

- beni kör kuyularda merdivensiz bıraktın,
denizler ortasında, bak yelkensiz bıraktın...
gözlerimde hayaller uçuşuyor,
yaramaz birer çocuk gibi gülüyorsunuz
özlemişim besbelli.

her şeyim var gibi,
yine de yalnızım...
sevmiyor değilim yalnızlığımı,
ama siz de olsanız yanımda;
şiiirler okusak,
şarkılar söylesek...
ya da Orhan Velinin dediği gibi,
- rakı şişesinde balık olsak...

BEN BİR UÇURTMAYIM

ben bir uçurtmayım
içim kıpır kıpır
rengim düşpembe
dalgalanırım göklerde
bakmayın özgür görüldüğüme
bir deli rüzgar
bir çılgın kuş
bir şey
herhangi bir şey beklerim
koparıverse ipimi
alıp başımı gitsem uzaklara
neresi olursa olsun!

neresi olursa olsun!

OSMAN TURKAY

BEŞPARMAK MELODİLERİ

II

Bir yaz gününün bu eşref saatinde
Yeşil çamlar
Yalçın kayalar
Başdöndürücü uçurumlar
Kaleler Şatolar
Saraylar
Kırılmasın asfalt yollar A
ğaçlar Pınarlar
Serin sular
Akıp gitmede
rüyalarından.

Şarkılarını dinliyorum cüce Beşparmak!
Şarkılarını dinliyorum binlerce kilometre uzakta
Taymis'in sut mavi sisleri ortasında Evrensel
sevgi, ümit ve gerçekten Beş bin müzik yılı
sonra gelecekte Kopan zevkimize armağan
ettiklerin: Defne kokan, laden kokan bestelerin
Oyle renkli, oyle candan, oyle derin
Ezgucrin, sezgilerin, cizgilerin Senin.

Ustümde bir gök var mavi
Altımda ovalar zeytin yeşili
İçimde duygular bir iç deniz
İçice dalgalı Akdeniz.

Kim bilir bu anda ben nerdeyim
Belki de uzanıp tutmak istediğin göklerin
icindeyim

Bir allı yel esmede komşu ülkelerden
Kim bilir nerden
Belki Toroslardan, belki Akdenizden
Belki de karşı sahildeki kardeş şehirlerden
Antalya'dan?.. Anamur'dan?..
Adana'dan?..
Mersin'den?.. Kendimi boşluklara bırakıp haykırmak
geciyor
icimden:
Beşparmak! Beşparmak!
Bizim Beşparmak
Etten nasıl ayrılır tırnak? İşte karşımdasın çiçekli
bir dal gibi Ufku bir uçtan bir uca kuşatan hilâl gibi.

III

Bir doruğunda bir eski yapı görünür:
S t. Hilarion'dur!.
Bir başka doruğunda bir başka yapı:
Bufavento'dur!
Girne kalesi, Balbayrak, Yüz-bir-evler
İnsan vehminde savaştan tanıdık devler
Aşk, efsâne, tantana, şâşââ.
Girdik demektir bu kapılardan ortaçağa
Şiirin göz değmemiş bu renk okyanusunda
Bu yap?
Bu dağ

Bu deniz
Bu dalgada
Şahbaz kısraklar gibi kıvrak
Şövalye metresleri fırlayacak
Beyaz, uzun, yüksek, geniş '
Transatlantiklere benzer yataklarından.

ŞİRİN ZAFERYILDIZI

NÖBETTE AKDENİZ'DE

Şehit Mücahit Babam'a

Sen yorulsan da
Bırakmazsın
'TÜRK ÇALIŞKANDIR'
Parolasıyla
Dimdik ayaktasın.
Daima hazır,
Hep bir adım onde,
Nobette Akdeniz'de.
Bilir seni dağlar,
Tanır kokunu ovalar,
Konuşur mertliğini ardıçlar...
Omuz verirsin dosta,
Derdine caresin yolda kalana,
Gurursun sen *KIBRISIM'DA.*
Aldırma hiç boş söze,
Yalana baş eğme!
Bukulmedi,
Bükülmez bileğin,
Tarih bunu boyle bile...
Daima hazır,
Hep bir adım onde,
Nobette Akdeniz'de.

KIRGIZİSTAN

CALİL SADIKOV

YOLDAKI DÜŞÜNCE

Geniş yolda arabalar su gibi akarak,
Yanar kırmızı ışık, yeşil ışık.
Her insan yeşil ile gecer gider,
Takılacak karamzıya kala kalır.
Bakarsan, birbiri ardınca yanıp sonup,
Ak yolun bir acıdır, bir kapanır.
Niye boyledir, caddelerin bu duzeni,
Düşündürdü beni, böyle bir düşünceye salıp.
Bu yolda iyi konvoy, kötü konvoy...
Bu yolda "Sen kimsin?" diye sormak olmaz.
Onlar? ışıklar ayırt edemez,
Her zaman değişerek yanar durur.
Tam bu caddelerin merkezinde,
Tam bu halkın geçiş yolunda,
Akmakta olan halk hareketinde ne yapardım,
Birden bire trafik ışığına donuşsem?
O zaman ben, insanlara bakardım,
İyilere yeşil olur yanardım.
Gecirmezdim kötü düşünceli bozuklar?
Ebedi karamzı? olarak kalırdım.

ELNURA OSMONOVA

ALIKUL'A ANIT

Halkın arzusunu aklında muhafaza eden,
Çok düşünüp keskin kalemini ezen.
Şiirler dokulup derinliğinden kalbinin,
Beyaz inci gibi dizen, sıralayan.
Başarıyla olup, bu yaşama anlamlı bakıp,
Gençler için yazdığı şiir, büyük sanat.
Hiç fark edilmeden gelmiş gitmiş meğer,
Kırgız'da tekrar doğmaz büyük yetenek!
Şimdi onu kimler bilmez ki,
Şiirini okuyup kim onu sevmemiş ki?
Gecici sonu belli olmayan dünyadan,
Şair gecti, ama olmez şiiriyle.
Gonlu coşturan iyi şiirlerini dikkatte alıp,
Ruhumu aydınlatand diyerek,
Onu seven genc yetenekler adından,
Sadece şiirden diksek derim bir anı.

İSTEK

Düşünsem, ileride izleyeceğim yolumu,
Bahtım? ben şiirimde bulmak istiyorum.
Dalga gibi hayallerim taşıp,
Halkıma hazırlasam diyorum şiirden bir hediye.
Çok duydum alkış, istek, iyi dilek,
Borcluyum. İyi şiir yazmak bana görevdir.
Eğer iyi şiir cıkararsa istenilen
O, halkın istediği bir emektir.

MARKABAY AAMATOV

ATEŞİN KENARINDAKİ DÜŞÜNCELER

Sırayla gecer sayı? sorular asker gibi,
Asrın yetmeyeceği hayalimin kenarından.
Alev alev yaktığım ateş tav vermez
Soğuktan değil, soğuk düşüncelerden uşurum.
Kara bulut kanat acar gokyuzunde,
Karanlık kaplayacak gibi sonsuza dek,
Duştum bugün dert denen kapana,
Gece kararır, gece gibi suratım asılır.
Sessiz olur her şey kırac bayır gibi,
Olu gecenin kucağına gomulup.
Inat etmeden bulut dağılıp gitseydi,
Ben de bulut gibi sokulseydim.
İrkilirim en halsiz biri gibi,
Bu huzura yaslanmadan nasıl dururum.
Kalmış gibi bu alemde Toprak yalnız
Yeryuzunde yalnız ben kalmış gibi.
Şiir yazayım, sesimi yükselteyim,
Ateş alevlen, is gibi geceye ışık sac.
Yaşa dünya, kurbanın olayım,
Karanlık kac benden, uzağa kac!
Bitti, yeter, eşitliğe gelelim,
Eşitlik olmadan kac kere kotu olduk.
Uyan his, düşün Kırğız halk? şimdi
Koyun ardından koyun olup gitmeden.
Bitti, yeter adaletle gelelim,

Adalet olmadığında dal olup geldik.
Utan his, utan Kırğız halk? şimdi,
Suru ardından suru olup gitmeden.
"İleri gittin, dizginleri çek!" diyecek,
İyi fikrimi yine biri koreltir.
Cenelerini yağlayıp et yemeyi bilenler,
Ardından gitsin koyunların bir goreyim.
Şık, moda deyip secerek giyinenler,
Bakar sana hor gorup hayretle.
Yağ yemeyi, sut icmeyi bilenler,
Suru peşinden gitsinler bir gün sendeleyip.
Günler gecti, karanlık geceye denk,
Yıllar gecti uykumuzu acmayan.
Ulu yurdun ulu ateş yanmazsa,
Karanlığın kaplamas? muhakkak!
Cileli kader eğerek basar bele,
Kahraman gibi cakaşmış gibi durduk ah.
Kırğız oğlu uc olarak geldin ah,
Halkın dururken, halkın sana nasip olmadan.
Kedi etti kaplan avlayacak eri de,
Nizamlara beli bukup, kırıldık ah.
Kırğız oğlu, uvey olup geldin ah,
Yerin varken, yerin sana nasıl olmadan.
Guc buyuktu durdurdu seli de,
Bir tanrıdan büyük gibi görünup "bir tanrı?".
Kırğız oğlu, konuşmadan geldin ah,
Dilin varken, dilin sana nasip olmadan.
Emreden zaman ile carpaştın,
Kanadın ucamadın cırpılarak.
Yeni diye her şeyi değiştirdin
Orf adetin varken sahip cıkamadın bunlara!

Ateşimiz var, hala sonmedi,
Ateş gibi gorur Kırğız doğan yavrusunu.
Koru korune inanc alıp gidemez,
Karanlık, karanlık dağılsın!
Halkım hala sessiz sakın gelirsin,
Sahiplik etmeden varlığına, mulkune.
Alacağım demeden, ver deneni verirsin
Adet oldu kole gibi çalışmak, acizlik.
Nasıl bir elde geldi senin kaderin,
Belli mi nasıl bir yolda duracağın?
Akar hala akan su gibi altın,
Akar hala gümüş, bor, civan.
Yaşlı gibi yar? yolda bırakıld?,
Zor halde yerin kutsal.
Bedava verip tutununu, pamuğunu
Cebinde kalmaz bir kuruşun.
Şimdi nasıl karanlık dağılsın,
Bilmezsen halini, ahvalini.
Azrail gibi gelir alacaklın kızarak,
"Ver" dese verir misin canın?
Şey var seni sarıp dolaşan,
Çekamadın hala o olcuden.
Göz bağlanmış, beni gozum bağlanmış,
Peki nasıl geleceğimi gorurum ben?

NADIRBEK ALIMBEKOV

DEVAM ETSİN

Barışın yıldızı yanıversin,
Hayatın huzuru akıversin.
Kırk katlı zorlukları geçerek,
Kırğızım Kırğız olarak kalıversin.

Üzecek kötülüğü göz görmesin,
Kahreden ölüm çabuk gelmesin.
Aradan on yüzyıl geçerse bile,
Bütün halkımın nefesi eksilmesin.

Anne-baba evladından iyilik görsün,
Namuslu yiğidi Tanrı bağışlasın.
Namusluluk hepimize olsun kanun,
İnsaniyyet açık yoluna devam etsin.

SEVGİLİMİN KÖYÜ

Sevgilimin köyü çox uzaktadır,
Gözlerim görmeyince yanıp durur.
Evine yetmeden önce görüp beni,
Havlırsa köpekler hoşuma gider.

Kıpkırmızı alev dolar boğazıma,
Hayalim destek verir amacıma.
Gidemesem bir anda göz atarım,
Uzaktaki yeşil dağın kırlarına.

Şahane suyu şanlı akıp kenarlardan,
Çıkarlar temiz doğal kaynaklardan,
Sevgilim çok kızların arasında,
Gülümseyip şanlık verir sokağına.

Bindirip sevginin kayığına,
Kendisinden önce aşık kıldı köyüne.
Denemeden vazkeçmiyor sevgilim,
Ne yapayım, yaptığına mutabıkım.

Günah bende, yalandı gerçek gibi,
Anneme utanmadan anlatarak,
Sevgilimin köyüne gidiyorum,
Evlenir diye bakınca eşim olarak.

KIRĞIZ NASIL?

Kırğızın Ala Dağ vatanı var,
Sınırsız büyük dağın bir çoğu var.
Al kalpaklı dağ halkına adet olan,
Bölünüp, Soyun tutmak zor derdi var.

Kırğızın Kırğız olan düşmanı var,
Araların bozacak kotusu var,
Kurtlar gibi ısırp biri birini,
Kanında değişemez haseti var.

Kırğızın muhteşem bir tarihi var
Onurlu boyu, sarbağış, sayağı var.

Evladına bu hayatta yol vermeyip
Ayrıca elinden düşmez dayağı var.

Kırğızın Talası var, Manası var,
Aytmatov, Akayev gibi kanatı var.
Kanat yayıp uçmaya bir kalkınca
Halkımın bir kıskançlık adeti var.

Kırğızın petrolu yok, taşları var,
Kesmeye ormanı yok, ağacı var.
Teknikden, fabrikadan uzak duran,
Halkımın tembellik bir yanları var.

Kırğızın insan gibi kavası var,
Çabalasa zengin olmaya şartları var.
Arzumu devam etsem sonu bitmez,
Arkasında ümit veren gençleri var.

OMURKUL KULAMBAYEV

ARA BENİ

Benim canım ayna olursa aksedilen,
Benin canım cakmak olursa cakılacak.
Benden gorup hayatın nasıl olduğunu,
Kor eşyanı bana hemen bileyip al.
Beni ara kotuluk kaynayan cehennemden,
Beni ara yağ kaynayan ocaktan.
Uzay koynunu acanlardan bulursun,
Kazıyıp-kazıyıp yıldızt dibini gevşeten.
Ara beni yalıtımdan, cobandan,
Pamukcudan eli surekli çalışan.
Fabrikadayım, ocaktayım maden kazarım,
İşciyim, öğrenciyim okuyan.
Evde yokum, bahçevanlara giderim,
Ciceklerinden bestenin yutarım şarabın?
Yok-yok beni barlardan bulamazsın,
Yer tanrı? çiftçilerden ara sen.
Fazla değil insanlardan ictiğim,
Servetim yok, değersiz servet gutmedim.
Ancak dostum, keman gibi titreyip,
Kız-gelinin kalplerinde yetiştim.
Ara beni kopek olacak yollardan,
Yanıyorum gonullerde horlanan.
Yer sağrısında insanlardan bulursun,
Can dünyası emek ile nası tutan.

KOSOVA

AGİM RIFAT YEŞEREN

BAŞLARKEN

Madem ki kadınlar
Bizim için yaratılmış imiş
Besbelli ki
Biz de onlar için yaratılmışız
İlkokulda
Bir bahçede
Ben ve bir kaç arkadaş
Böyle düşünüyoruz işte

BİR SÜRÜ KIZ

Bakıyorum bir sürü kız
Açmış cennet çiçekleri
Kızlar ki be abi
Ne söylesen gülüyor

FİKRİ ŞİŞKO

AĞLAMAYI UNUTTUK

Kosova savaşı surerken yıl 1999 yazılan şiir

birbirimize unuttuk merhaba demeyi
acımasız ustlerimize bombalar yağdırıyorlar
korkularımız ,karanlık gecelerden betardi
evlerde kapandı karanlık odalara
tukenirken umutlarımız yarınlara,
ağladıkca gözlerimizin yaşı kalmadı
sesimiz o ses değildi
dunu unutarak bu günü yaşadık
yarınlar belli değil buna alıştık

...
onlar
gece karanlıklarında insan avında
hayvandan beter insanoğlu düştü yollara
geceler soğuk, korku karanlıklara dağıntık
ne ben bendim ne sen sendin o anlarda

...
ezanlar okurken ekmek almaya koştuk
ya aldık ya alamadık
havadan düşen bombalara aldırmadık
hainler guluyordu bizim ekmek kavgamıza
et dostum
insanoğlu düşmüştü sıfır noktasına

...

uyumak istersin,gozune uyku girmez
Allaha dua edersin
acılar dinmeyi bilmez
yollarda ,her yerde kurşun duvarları
kuşların bile bozulmuştu yuvaları,
sorarken sesizce kendi kendime
bombalar atan pilotların yok mu analar?
babaları,kardeş çocukları ?

...
ayın yüzü sararmış
elbet o da bizleri acımişti,
erkenden kapattık ev kapılarını?
bombalar yağarken sağa sola
her yana
umutlarımız kayboluyordu sanki yarınlara
korkulu gecelerde icimiz titredi
titredi dağ ovalar ,bulutlar titredi
yaşıyorduk deli ,deli

...
korkulu gecelerde susturuyorduk bile kuşları
gecelerden korkmayan bile baykuşları
insan gibi unuttuk yaşamayı
insanca insana bakmay?
biz artık sanki biz değildik
kaçıp koşan bir gölgeydik

hainler gülüyordu yıkılan kuşların yuvasına
et dostum
insanoğlu düşmüştü sıfır noktasına

İSKENDER MUZBEG

YALNIZLIK

gozlerde biraz keder
biraz yalnızlık
ve gecen yılın sarı mevsiminden bir an?
iclerde biraz istek
biraz umut
ve gelmedi gelmeyecek gibi bir kan?
yürekler taş kesilmiş
bakışlar mosmor zaman
hic gecmiyor gibi
o ağaç henüz çiçek açmadı
taşa değdi damarlar
ne çok üzülecek bu ağacın sahibi
erken erken dönüyor taş devri
taş devri bir son gibi örneğin ölüm gibi
solan gunciceklerinin ardından korunuyor

BAHRİ

taşı sıkısa suyunu çıkarır derlerdi
gulumserdi gulumserdi gulumserdi
turku soylardi girerdi oyuna severdi
doğruyu insanları severdi
bir gün anılara kırıştı
yuzundeki gulumseme yarında kaldı
insanlar? kâsa ama çok sevdi
düşüncesi al ülküsü aldı

VURULMUŞUZ USUMUZDAN

Hayatımız çağlar süren bir kuşku
bilinçaltı bir yaşama ortağınız
dün artık dün değil
ne bugün
ne yarın
sanki tüm evrende bir kargaşa
ac olanlar
ayaklarınızda prangalarla yuruyenler
yaşam
düş ırmağı mı susadı
kolelik devri mi bu
bildiriler
afişler
reklamlar karışta kanımıza
hani o düşler
hani yeşil ovayı örten o masmavi gökyüzü
o elma ağacının gölgesi
o ırmak
o bulbul
kanarya
yediğimiz o elma mı
bizi cennetten cehenneme attı
ve hâlâ mağaradayken mi
bunun farkına vardık
yoksa yine mi oraya döneceğiz bu gidişle...

ÖZÜN DURUŞMASINDAN KALANLAR

Her şey bir anda değişebilirdi
Kaş göz
Sokak cardak
Kırılan comlek
Ve taşan bardak
Her şey yolunda yordamında olabilirdi
Kapı gıcırta mı?
Gök gürlemesi
Ekmek kırılma mı?
Su baskın mı?
Darağacı
Ve sinsi sancı
Her şey
Ama her şey bir başka görünüm alabilirdi
Kapıya reze
Kulağa küpe
Gömleğe düğme
Okceye ense
Olmayınca bir sindirebilseydi

BU HESABI NASIL YORMALI

Dil varmaz söz yetmez
Bir uzak yakındayız ki ah gonlum ah
Bahar kıyımına
Yüreğim mi dayanır

Göz görmez us yetmez
Oylesine kacamak olduk ki ah canım ah
Bataklığın ırmağında
Gül mu acar
De bre ulu çınarın ilentisi / konuş
Toprak kaymasın mı var gözünde
Su gitmez damarlarından
Neler kaynıyor bu işin özünde
Bir yanına duvar yığıldı
Bir yanına pazar kurulur
Ne icilir ne durulur
Bu hesabın nasıl yormalı

BENİ YAĞMURA ÇAĞIR UNUTMA

Gözume mîh yakarcasına durma
Oyle
Yol var
Yolculuk var
Belli olmaz
İş aceleye gelir
Bir şey olur
Beni yağmura çağır unutma
İki gözüm yaşamak
Vardım inadına
Yeşilinde Alında
Morunda
Düşünde
Gerçeğinde
Kavganda
Dalar gidersin olur ya

Beni yağmura çağır unutma
Hesabın bırak
Kantarın bırak
Yol kısa yol uzak
İnsana insan gerek
Ve bildiğince aktıkça ırmaklar
Yosun tuttukça gerçekler
Uyuyup uyanmadıkça zaman
Beni yağmura çağır unutma
Buydukce tuzak oburluğu gözlerde
Ceryan aldıkça dört duvar arasın
Yitirildikçe güneşe gideniz
Ve her şey cacık salatasına dönüştükçe
Beni yağmura çağır unutma
Harman sonu Ya da bir bağbozumu
Gelin Ökçeleri şıraya kokunca
Yakınca bir gurbet turkusu yanık
Tezgahlarda özlem kilimi dokununca
Beni yağmura çağır unutma
Baharın yazın
Güzü kışı
Taşı toprağı ve ateşi
İlle dostu düşmanı
Belleğinden çıkarmadıkça
Beni yağmura çağır unutma

KRIMTATAR

BEKİR COBANZADE

KIRMIZI ŞARAP, ESKİ ŞARAP İÇEYİM

Bir akşam ver bana dediğim gibi,
Kırmızı şarap, eski şarap içeyim..
Kırmızı, hasta dudaklarımı öpeyim,
Sarhoş olayım, bütün dünyadan geçeyim,
Kırmızı şarap, eski şarap içeyim.

Çalınsın yüreğimi yakan yırlor,
İnce belini sarıp horon tepeyim.
Kırmızı, hasta dudağını öpeyim..
Parıldayan lâmbacığım bir yangın olsun,
Kırmızı şarap, eski şarap içeyim.

Getir bana yaşlı Timur'un kadehini,
Bir akşam için dünyayı yakmak mı lâzım?
Parıldayan lâmbacığım yıkılsın,
Ateş alsın genç yüreğimin çevresini.
Kırmızı şarap, eski şarap içeyim.

Cenazemi sabah olunca toplaşınlar,
Güneş doğsun, gene Pazar başlasın.
Hiç gelmesin çok darıldıysa yaşlı imam,

Son yolumda beni cansız bıraksın.
Kırmızı şarap, eski şarap içeyim.

Uzulurler bir vakte kadar dostlarım,
Gecer zaman yeni olumler hatırlatır,
Cenazemi, daima coken kabrimi.
Bir gül yetişir, gene başlar baharım.
Kırmızı şarap, eski şarap içeyim.

SAKİR SELİM

DÜŞÜNCE

Nasıl günlerde kaldık arkadaşlar,
Bu uzun yollarda yorulduk arkadaşlar,
Hemen hemen bitip yandık, arkadaşlar,
Gozumuzun onunde cocuklar oluyor,
Dünya bize bakıp, bir gözüyle ağlıyor,
bir gozuyle guluyor,

Dunyaya nam veren bir millettik,
Asırların icinden dirilip geldik,
Vatana gozumuzu dikip kurbanlar verdik,
Bizi gene boluyorlar civi ile,
Dünya bize bakıp, bir gözüyle ağlıyor,
bir gozuyle guluyor.

Kalmadı aramızda birlik topluluğu,
Bunun için ısıtmıyor Vatan güneşi,
Bunun için yürümüyor, ey halkım, işin,
Bunun için bağrını hançerle dilimliyor,
Dunya bize bakıp, bir gözüyle ağlıyor,
bir gozuyle guluyor.

Hepimiz kabardık, kabarmış hamur gibi,
Karma karışık olmayalım bir parça çamur gibi,
Kesilmeye başladık kurumuş kök gibi,
Yaşıyoruz bunları bile bile,

Dünya bize bakıp, bir gözüyle ağlıyor,
bir gozuyle guluyor.

Bizi gene birileri oynatmak istiyor,
Gene tatsız bir corba kaynatmak istiyor,
Kenardan memnuniyette bakmak istiyor,
Git oyna gözyaşını sile sile,
Dünya bize bakıp, bir gözüyle ağlıyor,
bir gozuyle guluyor.

Sanki düşman olduk birbirimize,
Hurmet yok ne olu, ne dirimize,
Ne oldu, kardeşler, ne oldu bize?
Gene sanki belalar bastırıp geliyor,
Dünya bize bakıp, bir gözüyle ağlıyor,
bir gozuyle guluyor,

Allah tarafından verilmiş bu güzel toprak
Gözlerimiz gibi körleşmiş su kaynağı,
Ağaçlarımızda sararmış yaprak,
Biz gibi cekmekte feryat ve nale,
Dünya bize bakıp, bir gözüyle ağlıyor,
bir gozuyle guluyor,

Hey, felek, işine akıllar yetmez,
Tatar'ın başında düşünce bitmez,
Bir kucuk arzum var, aklımdan gitmez:
Omurler bitiyor ve omurler geliyor,
Demesinler:
"Dünya bunlara bakıp, bir gözüyle ağlıyor,
bir gozuyle guluyor."

YUNUS KANDIM

EVLADIMA

Kırım; yanık, gözyaşı, feryat değil evlâdım,
Kırım; yüce, yeşil, mavi, kara dağlardır.
Kırım; hasret, sonsuza kadar imdat isteyen değil evladım,
Kırım; çiçek, Âşık Umer, serbest dalgadır.

Kırım; sitem, öksüz kuzu değil, evlâdım,
Kırım; âlem cevheridir, yüzük taşıdır.
Kırım; hediye, vergi, haraç değil, evlâdım,
Kırım; benim sonum, sana hayatın başlangıcıdır.

Kâim; senini
Gözbebeğin gibi evladım,
Onu besle, gunahların icine onu batırma.
Kâim; sensin!
Yurt göbeği gibi, evlâdım,
Ona can ver,
Yabancıların cizmesini ona bastırma.

Kâim, feza denizinde mezar, evladım,
Onun her bir karışında yatıyor ecdadın.
Kâim, Kur'an, onda canlar, ruhlar, evladım,
Kâim; eren evliyalar, adın, vicdanın.

KUMUK

AKAY AKAYEV

ANA DİLİMİZ

"Ana dilim desem, fitil vaktimi
Sabah yelifîşdayafîşdaya gelip.
Sevinip her gun okşuyor sut yanağım?
Anacığım oper eğilip.
Cayır kuşu seherde ve akşam gec vakitte
Bu gorkemli dünyada kendi şarkın? soylar;
Suruye onder olan san keci de Ana dilinde
soylar - butun suru dinler.
Ana dilinde konuşur kır at da,
Kendine has boğurur ala sığır da.
Aktarsa da kendisini kırık dile hatta,
Ana dilinde yaşayır kalır bu şark? da.
Kuşlar seslerini eğer kaybetseler,
Ormanlar, afallayır, yas tutar idi;
Kayalar? basır her taraf duman, sis
Dağ başlan bayramları? unuttur idi.
Ana dilsiz kalsa insanlar birden,
Peltek olup dünya, güneşi batar.
Bir bela ki uzakta ey insanlar, bizden,
Cocuklarımızın ana dili tamamen.

SUPİYANAT MAMAYEVA

KİM RASTLADI

Kim rastlad? yoluna senin,
Şaşkına çevirip, hayrete düşürüp
Yüz bin yıl beni
Sana baktı?p?!
Kim rastlad? yoluna senin,
Hayran kalemi darmadağın edip?
Kimdir benim gonlunun kuşunu
Kafese koyan senin ruyanda?!
Kim uzatt? sana sihirli eli,
Ayasında avcunu yakıp?
-Kim rastlad? yoluna senin,
Bu kadar sevdirep?
Yuregimdeki ak kuşular? ulutup,
Kim rastlad? yoluna senin?
Kalır gibi dünyalarda beni unutup,
Kim rastlad?, sevgilim, yoluna senin,
Kim rastlad??

NOGAY

ARGENTİN AYUBOV

ACELE EDİYORUM

Acele ediyorum...
Tepemde
Goğun kara kubbesi,
Acele ediyorum...
İçimde
Sevgim.
Tanrı'k yıldız büyük
Işıyla oynuyor
Anlamış gibi Sevgiyi
Gulumseyerek parlıyor.
Acele ediyorum...
Yanında
Ayın parlak ışığı,
Urkmuyor o kovarken
Umidi kalmayacağı için.
Acele ediyorum...
Yol uzak,
Zaman bende Ur saat,
Gizlice
Karşılaşma
Olmaz mı? acaba
Bir saat?

KADRIYA TEMİRBULATOVA

ATA YURDUM

Turlu düşünceler alp goturur uzağa
İli gezip bulundum ben çok yerde.
Ama yürek carpar tek sana,
Düşüncelerim de ata yurdum senin için.
Hasretim senin sık yazna,
Çol gezip giden dombra sazına,
Ata yurdum, hasretim tek sana.
Ala kaptal giyip ustune cüm,
"Kam altn " doğ duğmelen takasn.
Seni orada güzel bir kız gibi görüp ben
Düşüncelerimde sen o kız gibi yurursun.
Hangi yurttan, hangi ilde olsam da,
Ata yurdum, özlenensin sen bana.
Seni gormeden, uzakta olup kalsam da,
Yürek daman ata yurduna acele eder.

SALİMET MAYLIBAYEVA

ŞORA-BATIR'E

Sen cümün gö e ulaşan kahraman?
Kılcıqla kıldın düşmanlar?
Halkın yüreğinde adın, şöhretin ise canlı?
Bozkır? gecip, cılatıyor da lan.
Cesaretin, keskinliğin, hünerrin,
Halk yığında daima zihne ekilmiş.
Aydınlı? a adınlayan yüreğin
Işık olup Nogay'ına dokulmuş.
Sora Batır, gecse de zaman, Unutulmamış,
kahramanlık? ın söylenmiş. Sen
kahramanlık. Horlayamadı? düşmanlar.
Hatıran tohum gibi saçılmış
O, yıllarca, yıllar yıllara gectikçe,
Hayatların de işiyor çeşidi.
Seher gibi adın? halkın yükseltip,
Örnek olur hünerrinin misali.

ÖZBEKİSTAN

GAFUR GULAM

GUZELLİKNEDE..

"Guzellik k?zlarda,
O kara gozlerde,
Saz gibi sozlerde",
Diyenler yan?r.

Guzellik bir cicektir,
Muddeti mevsimdir,
Yaşamak asıldır,
Siz, biz varız, o yaşar.

Güzellik çalışma,
Alın? terletme,
Güzeldir büyüyen iş,
Övülürse yakışır!

ALÎŞİR NEVAYÎ'NİN KABRÎ ÜSTÜNDE

Gönlümün parlaklığını duygumun yoluna güneş yapıp,
Mezarının başında durmaktayım hesap yapıp,

Kulağın duymasa da yürekten hitap edip,
Vatandaşların selâmını birkaç ciltlik kitap yapıp
Nevayı diye Musalla 'ya gelmişim intihap edip.

Setnerkant, Endican, Taşkent, Ürgenç, Buhara 'dan.
Senin geliştiğin şerefli şanlı meyveden,
Senin arzuların gerçekleştiği yeni dünyadan,
Bir çok Ferhat ve Şirin 'in su çıkardığı bahtlı sahradan
Güzel demet getirdim, ona altın ip bağlayıp.

Özbek yurdunda kitabının girmedığı ev yoktur,
Rübab nağmelerini ezbere bilmeyen bir kişi yoktur.
Olgun evlatlar?dır, ilim ve bilgi sahibi şüphe yoktur,
İnsanlık tarihini yüz kere oku, böyle zaman yoktur,
Gonulleri aydınlattık marifetten mehtap eyleyip.

Vatan göğünde nurla dolu güneşi, yıldızı,
Büyük geleceği icat eden binlerce gül yüzlüyü,
Karanlık gece yok, daima bahtlı gunduzu
Cemalini gormeye bir omur yummayım gozu
"Nevayı de yatar ta mahşer gününe kadar terki uyku edip"

ZULFİYE

GULZAR

Tanı karşılayıp avluya çıktını,
Omrumunguzu oldu kayıp...
Varlığında birgöçüntü hissettim,
Gitti uyuşukluk da kayıp.

Seyrek saçılmış çiçekler tam bir kadife,
Bahardaki gul vadi sanki.
Kırmızıları geceki ateş misali,
Güneşin tutulduğu andaki ziya,

Gibi taram taram pembesi
Bütün güzelliğiyle açılmış.
Bebek nefesi gibi hoş kokusu
Yüzüme, gözüme, gönlüme saçılmış.

Hoşlanmazdım çiçek koparmaktan,
Biraz bencilleşmiş kişiliğim
Herhalde, hisler yaptı bu işi:
Çiçek elimde, yaprağında dudağım...

Bu sıkıntı mı, yaşama isteği,
Vakit duygusu bir anlık unutmama.
Yağmurlu güz, oldu gül kokulu,
Bulbul olup ottu sukut....

ROMANYA

MEHMET NİYAZİ

ESKİ BİR GAZELİM

Dil-i viraneye yarin itabıyla keder geldi
Fakat akl-ı kasiraneme hukm-i "men sabar" geldi

Cihaanda yarini ikna'a biraz care mi bulmaz
İnan bu hâtır-ı nacize bi'llahi neler geldi

Tefekkür eyledim gerci hezaran careler buldum
Zafer bulmak için aşka sebatım mu'teber geldi

Darılmışdım geçen gün de o sun'î nâz u zarına
Heman bu cahilane fi'le tevbih-nameler geldi

Ederdim hane-i dilde o yarin ramânı tehzib
Muti' olmakla mcun hakim-i dilden haber geldi

Mahall-i mev'ide gitdim ne kari bekledim birçok
Tuhaf bir bekleyiş oldu ne yâr-i cilveger geldi

NEVZAT YUSUF SARIGOL

YAĞMUR İÇİN DOKUZ KAFATASI

Unutmuştu toprak sıcak yağmurun yolunu
Bozkır kırsığı delice koşuyor ve sonra ağnıyordu
Ezerek yelesindeki sarı sineği
Kırmızımsı tozda sağrı izleri
Sarıyor aç güneşinin uyurgezer aygırlarını

Görkemle sunuyor uzun sarı dişlerini
Dişeti şişmiş göz içinin yarası gibi...
Toynağı ile karıştırıyor toprağı kısrak kişniyor kosnu

Havada olu ucuyor hem korkuyor kendisinden
uyuşturucu gölgesinden...
Kuyu başında akasya altında
İt kurumuş gözünü aramakta
Uyurgezer aygırlar ışıyıyor ac
Güneşin tükenmez susuz yazın elinde
Bir top kumral yanık sac...

Koy serilerek yatıyor ağılı yuvasında
Vurularak susturulmuş yılan gibi
Yalnız yeni doğmuş bir inleme
Ucuyor yalazlı havada...

Köyün aksakallıları birikmişler akasya altına
Her birinin elinde bakır yağlı leğenler

Soyunarak oturdular aç gözlü ay ışığında
Yıkandılar karmazımsı kızgın tozla
Çamuru düşleyerek.
Üşümüştü yumurta iniverdi horoz yuvasından
Meşaleler tutuşturuldu çocuk sargısıyla

O vakit alıverdim düşkün kız yumağın?
Ve fırlattım duraksamadan
Kör kuyunun ak serinliğinde
Bekledim dilsiz bulutlan

Düşkün kız getirildi koy halkının onune
Anadan doğma
Ateşli, yumuşak, istekliydi
Onsekizinde güzeldi, yuklu...
Akasyanın altında
Göbeği yuvarlak büyük bir somun gibi
Göğsü dolgun yükseliyor acı bir istekle
Toprakla yıkandılar orada
Ve baktılar göklere göklere...
Düşkün kız eve gelince
Boğdu yavrusunu yağlı kayışla...
Karanlık ahırın sarı kav gibi samanında
Üç günden beri yatıyor deli kırsığın tayı
Düşünceler sıcak kan içinde soğuk bıçak
Ahırdan aldılar kadınlı erkekli çocuklu alay
Goturdular koyun bayrağına
Orada yatıyor dokuz kafatası tanık

En geckin aksakallı nasıldı?
Parmağı ile bir denedi bıçağın yüzünü

Bilemişti köyün deli demircisi çünkü
Kurban verilecekti en güzeli en küçüğü

Başı ile köye doğru yatırıldı
Şaşkın alaya bir baktı bir baktı?
Onun şimdiye dek en güzel oyunu...
Adım atmayı da yeni öğrenmişti
Tumu de bir deli uçar toy gibi
Yatırıldığı yerden yalnız iki göz gördü
Ve bir mavi boncuk yuvarlandı?
Tozlu yuzde hem buyudu hem kuculdu

Önce bir soğuk kıl boynunda
Sonra sızak bir kışmız? sard?
Geckin aksakallım yuzunu
Oh, ne güzel ne de kışa oldu
Bulut onuncu kafatasın buldu.

TATAR

RAZİL VELİYEV

HAYATIN ASLI

Ne yaz, ne guz yeryuzunde-
Tabiahn yeni mevsimi...
Unuttular kuşlar otmeyi,
Birşeyler bekleyen rüzgâr da kesildi.
Kış iskelesi gibi bomboş yürek,
Sevinc de yok, beddua da, acı da.
Düğün evi gibi... gönlümün
Kapıları tamamen açılmış.
Kolay ölüm olmaz. Kaçıp ağlar,
Bulutlara kaçıp ağlar yaz...
Guz-galip! Guz tantana eder!
İki yüzü iki elma gibi.
... Huzurunu bolmekten korkup,
Adı yok bu mevsimin,
Yavaşça güze girerim,
Anlarım hayatın aslın?

SEVKET ALİYEV

"ANNEME MEKTUP" POEMASINDAN

Ya zafer mutluluğundan,
Ya gençken çok gördüğümden,
Dil ucuma, şiir gelir
Ekinler arasından yururken.

Az mı oldu sert savaşlar
Yarışmada turkusu kesilen?
Beş uçlu yıldız altlarına
Az mı güzel şiir gömüldü...

Şimdi yüreklerden giden,
Turkuyu, belki, çok ararım.
Ulaştırabilseydim genç askerin
Ana vatan için dediklerini.

Kavuşulmadan kalan sevdiğine,
Hüzün olup kavuşsaydı,
Sabancı bekleyen ekinleri
El olup okşayıp geçmeli...